

Ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seadus

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega reguleeritakse:

- 1) ühisrahastusteenuse osutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503, mis käsitleb ettevõtjatele Euroopa ühisrahastusteenuse osutajaid ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1129 ja direktiivi (EL) 2019/1937 (ELT L 347, 20.10.2020, lk 1–49), tähenduses, täpsustades ja täiendades nimetatud määruse sätteid;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatata investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutamist;
- 3) investeerimisinstrumentide pakkumist;
- 4) virtuaalvääringu teenuse osutamist;
- 5) käesoleva lõike punktides 2 ja 4 nimetatud teenuste osutajate asutamist, tegevust, lõpetamist, vastutust ja järelevalve teostamist käesoleva lõike punktides nimetatud teenuste osutajate üle ning punktis 1 nimetatud teenuse osutajate üle niivõrd, kui see on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 kohaselt lubatud.

(2) Käesolevas seaduses ette nähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest ja Finantsinspektsiooni seadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse:

- 1) Eestis asutatud investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse ja virtuaalvääringu teenuse osutajale (edaspidi ühiselt ka *teenuseosutaja*);
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatata isikule, kes taotleb rahalisi vahendeid või pakub investeerimisinstrumente (edaspidi *rahastuse taotleja*);
- 3) välisriigi juriidilisele isikule, kes osutab käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktis 1, 2 või 4 nimetatud teenuseid Eestis piiriüleselt või filiaali kaudu.

(2) Käesoleva seaduse 6. ja 7. peatükis sätestatud kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis b nimetatud lepingust tuleneva nõude ja punktis n nimetatud instrumenti pakkumisele või vahendamisele üksnes juhul, kui nende investeerimisinstrumentide pakkumise koguväärtus kõigi Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriikide kohta kokku selle pakkumise üheaastase ajavahemiku jooksul ületab 5 000 000 eurot.

(3) Isikule, kes on saanud tegevusloa vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2020/1503, kohaldatakse üksnes käesoleva seaduse 11. ja 12. peatükis sätestatud, kui nimetatud isik osutab käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud teenust.

(4) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis (edaspidi *lepinguriik*) asutatud krediidasutusele, investeerimisühingule, makseasutusele ja e-raha asutusele kohaldatakse üksnes käesoleva seaduse 3., 5. (välja arvatud §-s 38), 6., 7., 11. ja 12. peatükis sätestatud, kui nad osutavad käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktis 2 või 4 nimetatud teenuseid.

(5) Rahastuse taotlejale, kes ei tegutse teenuseosutajana, kohaldatakse üksnes käesoleva seaduse 6., 11. ja 12. peatükis sätestatud.

(6) Käesolevas seaduses sätestatud ei kohaldata füüsilisest isikust rahastuse taotleja suhtes, kes taotleb tarbijakrediiti.

(7) Käesolevat seadust ei kohaldata sellisele rahastuse taotlemisele, millega ei kaasne või ei pidanudki kaasnema rahastuse taotleja vastusooritust või muud varaliselt hinnatavat hüve või kus isik saab vastu üksnes mitterahalist hüvitist, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(8) Käesolevat seadust ei kohaldata ka:

- 1) väärtpaberitele ja väärtpaberite pakkumisele vastavalt väärtpaberituru seadusele;
- 2) investeerimisteenuste osutamisele väärtpaberituru seaduse §-de 43 ja 44 tähenduses;
- 3) investeerimiskirjaga elukindlustuslepingutele kindlustustegevuse seaduse § 222 lõike 1 tähenduses;
- 4) investeerimiskirjaga pensionilepingule kogumispensionide seaduse § 46¹ tähenduses;
- 5) investeerimiskirja sisaldavate krediidasutuste hoiustele krediidasutuste seaduse § 89¹ tähenduses.

(9) Rahalisi või muid vahendeid, mis teenuseosutaja on saanud oma klientidelt investeringute tegemise, edasilaenamise või tagasimaksmise eesmärgil, ei käsitata hoiuse ega muu tagasimakstava vahendina krediidasutuste seaduse § 4 tähenduses.

(10) Krediidipõhise ühisrahastusteenuse osutaja peab tarbijale krediidi vahendamisel või tarbijakrediidilepinguga seotud nõustamisteenuse osutamisel järgima krediidiandjate ja -vahendajate seaduse §-des 47–53¹ sätestatud.

§ 3. Investeerimisinstrument ja sellega seotud teenused ning rahastuse taotleja

(1) Investeerimisinstrument käesoleva seaduse tähenduses on investeerimise eesmärgil kasutatav:

- 1) väärtpaberituru seaduse § 2 lõike 1 punktides 1–8 nimetatud väärtpaber või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis n nimetatud instrument, mis annab selle omanikule hääle-, kasumi- või muid õigusi, mida tavapäraselt seostatakse osaluse omamisega või muul viisil kontrolli teostamisega juriidilises isikus või juriidilise isiku staatust mitteomava isikute ühenduses või muus esemes;
- 2) krediidilepingust, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis b nimetatud lepingust tulenev nõue;
- 3) tuletisinstrument, mis annab selle omanikule õiguse käesoleva lõike punktis 1 või 2 nimetatud instrument omandada.

(2) Investeerimisinstrumenti pakkumine on mistahes vormis ja viisil ning mistahes vahendi, sealhulgas finantsvahendusplatvormi või muu tehnilise või õigusliku lahenduse abil avalikkusele investeerimisinstrumenti omandamise võimaluse kohta kättesaadavaks tehtud teave, mis on piisavalt täpne nii pakkumise tingimuste kui ka pakutava investeerimisinstrumenti kohta, et võimaldab investoril otsustada selle investeerimisinstrumenti omandamise üle.

(3) Investeerimisinstrumendi pakkumiseks ei loeta investeerimisinstrumendi kohta teabe avaldamist ilma võimaluseta investeerimisinstrument omandada.

(4) Ühisrahastusteenus käesoleva seaduse tähenduses on:

1) krediidipõhine, kus investoril võimaldatakse omandada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud investeerimisinstrument, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis b nimetatud lepingust tulenev instrument, lubadusega pakkumisse investeeritud vahendid kokkulepitud tähtajaks koos intressi- või muu finantstulu näol tagastada;

2) investeerimis- või omakapitalipõhine, kus investoril võimaldatakse omandada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 3 nimetatud investeerimisinstrument, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis n nimetatud instrument, lubadusega anda vastutasuks osalus, võlainstrument või muus vormis teatud osa pakkumise tulust.

(5) Investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja on isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse raames pakub avalikkusele investeerimisinstrumente ning peab arvestust investeerimisinstrumentide registri üle. Ühisrahastusteenuse osutajat käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutajana.

(6) Investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja võib tegutseda üksnes osauhingu või aktsiaseltsina.

(7) Kui isik on samal ajal nii rahastuse taotleja kui ka investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja, kohaldatakse talle investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja kohta sätestatud. Kui investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja pakub enda investeerimisinstrumente, kohaldatakse talle lisaks rahastuse taotleja kohta sätestatud.

(8) Rahastuse taotleja ühinguleping või põhikiri peab kindlaks määrama, et tema registrijärgne asukoht ja peakontor on Eestis, kui rahastuse taotleja kaasab ise või investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja vahendusel rohkem kui üks miljon eurot.

§ 4. Virtuaalvääring ja sellega seotud teenused

(1) Virtuaalvääring on digitaalsel kujul esitatud väärtus, mis on digitaalselt ülekantav, säilitatav või kaubeldav ja mida füüsilised või juriidilised isikud tunnustavad maksevahendina, kuid mis ei pruugi olla seotud ühegi ametliku valuutaga ning mida ei käsitata ametliku valuuta või rahana ega rahalise vahendina Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35–127) artikli 4 punkti 25 tähenduses ega makseinstrumendi või maksetehinguna sama direktiivi artikli 3 punktide k ja l tähenduses.

(2) Virtuaalvääringu teenus käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) virtuaalvääringu rahakotiteenus;
- 2) virtuaalvääringu vahetamise teenus;
- 3) virtuaalvääringutega kauplemise platvormi korraldamise teenus;
- 4) virtuaalvääringu ülekandeteenus.

(3) Virtuaalvääringu rahakotiteenus on teenus, mille raames luuakse klientidele või hoitakse klientide krüpteeritud võtmeid, mida saab kasutada virtuaalvääringute hoidmise, talletamise ja ülekandmise eesmärgil.

(4) Virtuaalvääringu vahetamise teenus on teenus, mille raames vahetab isik virtuaalvääringu raha vastu või raha virtuaalvääringu vastu või ühe virtuaalvääringu teise vastu.

(5) Virtuaalvääringutega kauplemise platvormi korraldamise teenus on teenus, millega virtuaalvääringu teenuse osutaja haldab platvormi, kus virtuaalvääringu ostust või müügist huvitatud kolmandad isikud saavad suhelda viisil, mille tulemuseks on leping, vahetades ühe virtuaalvääringu teise vastu või raha vastu.

(6) Virtuaalvääringu ülekandeteenus on teenus, mis võimaldab vähemalt osaliselt elektrooniliselt teha virtuaalvääringu teenuse osutaja kaudu tehing algataja nimel eesmärgiga teisaldada virtuaalvääring virtuaalvääringu teenuse pakkuja vahendusel saaja virtuaalvääringu rahakotti või –kontole, sõltumata sellest, kas tehingu algataja ja virtuaalvääringu saaja on üks ja sama isik või kas tehingu algataja ja saaja kasutavad sama teenusepakkujat.

(7) Virtuaalvääringu teenuseks loetakse ka virtuaalvääringu väljastamist, selle pakkumise või müügi korraldamist või pakkumise või müügiga seotud finantsteenuse osutamist.

(8) Virtuaalvääringu teenuse osutaja on juriidiline isik, kes majandus- või kutsetegevuse raames osutab virtuaalvääringu teenuseid avalikkusele. Virtuaalvääringu teenuse osutaja võib tegutseda üksnes osaühingu või aktsiaseltsina.

(9) Kui virtuaalvääringul on investeerimisinstrumendi tunnused, kohaldatakse nimetatud virtuaalvääringule investeerimisinstrumendi kohta sätestatud.

§ 5. Seaduses kasutatud muud terminid

(1) Avalikkuse all käesoleva seaduse tähenduses mõistetakse eelnevalt kindlaks määramata isikute ringi.

(2) Eriotstarbeline üksus on juriidiline isik, mis on loodud teatud kitsamate või ajutiste eesmärkide täitmiseks ning finants- ja maksuriski või regulatiivse riski eraldamiseks, sealhulgas väärtpaberistamise vahendustevõtte või üksus, mille ainsaks eesmärgiks on väärtpaberistamine Euroopa Keskpanga määruse (EL) nr 1075/2013 väärtpaberistamise tehingutes osalevate finantsvahendustevõtete varade ja kohustuste statistika kohta (EKP/2013/40) (ELT L 297, 7.11.2013, lk 107–121), artikli 1 lõike 2 tähenduses.

(3) Finantsvahendusplatvorm on tehniline lahendus või tehniliste lahenduste süsteem, mis võimaldab investeerimisinstrumente või virtuaalvääringuid pidevalt ja korrapäraselt omandada ning võõrandada.

(4) Investeerimisprojekt on rahastuse taotleja tegevuste kavand või kirjeldus, mida rahastuse taotleja soovib rahastada investeerimisinstrumendi pakkumise kaudu.

(5) Investor on isik, kellele kuulub investeerimisinstrument või kes on võtnud kohustuse või kellel on õigus omandada investeerimisinstrument. Potentsiaalne investor on isik, kellele soovitakse investeerimisinstrumenti pakkuda, kuid kellega ei ole veel lepinguliselt suhtesse astunud. Investor võib olla kogenud või mittekogenud.

(6) Kogenud investor on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis j nimetatud investor, sealhulgas kutseline investor väärtpaberituru seaduse § 6 tähenduses. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetamata investor on mittekogenud investor.

(7) Klient on käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktis 2 või 4 nimetatud teenuse kasutaja, sealhulgas investor või rahastuse taotleja.

(8) Investeerimistoken on krüptovalar põhinev investeerimisinstrument, mis on esitatud elektroonilisel kujul, mis on digitaalselt üle kantav, säilitatav või kaubeldav ja mis on registreeritud hajusraamatusüsteemis või muul sarnasel tehnoloogial põhinevas turvalises süsteemis või mis põhineb krüptograafial.

(9) Käesolevas seaduses lähtutakse olulise osaluse, isiku kontrollitava äriühingu, hääleõiguse kuuluvuse ja märkimisväärse seose määramisel väärtpaberituru seaduse §-des 8², 9, 10 ja 72¹ sätestatust.

2. peatükk

Teenuseosutajana tegutsemise õigus

§ 6. Tegevusluba

(1) Käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktides 2 ja 4 nimetatud teenuste osutamiseks peab teenuseosutajal olema vastav tegevusluba, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevusloa annab ja tunnistab kehtetuks Finantsinspeksioon oma otsusega.

(3) Kui tegevusloa aluseks olnud tingimused ei ole enam täidetud, peab teenuseosutaja sellest viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni. Teenuseosutaja peab viima oma tegevuse vastavusse tegevusloa saamise aluseks olnud tingimuste ja käesoleva seaduse nõuetega või 30 päeva jooksul pärast eelmises lauses nimetatud teate esitamist esitama tegevusloa kehtetuks tunnistamise avalduse ja lõpetama vastava teenuse osutamise.

(4) Käesoleva seaduse alusel antud teenuse osutamise tegevusload on tähtajatud, tegevusload ei kehti tütarettevõtja suhtes ja need ei ole teisele isikule üle antavad.

§ 7. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotlemiseks esitavad asutatava või tegutseva äriühingu (edaspidi *tegevusloa taotleja*) asutamislepingusse või äriregistri registrikaardile kantud juhatuse liikmed Finantsinspeksioonile kirjaliku taotluse (edaspidi *tegevusloa taotlus*) ning järgmised dokumendid ja andmed:

- 1) põhikirja ärakiri, tegutseva äriühingu puhul üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ja põhikirja muudetud tekst;
- 2) äriühingu asutamise puhul asutamislepingu või -otsuse notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 3) varade ja aktsia- või osakapitali suurus ning selle sissemaksmist ja omavahendite olemasolu tõendavad dokumendid;
- 4) tegevusloa taotleja algbilanss ja ülevaade tuludest, kuludest, kasumist ja rahavoogudest ning nende aluseks olevatest eeldustest või tegutseva äriühingu puhul bilanss ja kasumiaruanne tegevusloa taotluse esitamisele eelneva kuu lõpu seisuga ning olemasolu korral viimase kolme majandusaasta aruanded;
- 5) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud nõuetele vastav äriplaan;
- 6) sise-eeskirjad või nende projektid vastavalt käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 7) raamatupidamise sise-eeskiri või selle projekt;

- 8) andmed kavandatavate teenuste osutamiseks vajalike infotehnoloogiliste süsteemide ja muude tehnoloogiliste vahendite ning süsteemide kohta, sealhulgas teenuse järjepidevuse tagamiseks kasutatud turvameetmete kirjeldus ja tegevuse tehnilise korralduse tase;
- 9) turvapoliitika või -eeskirjad ja andmed turvalisuse tagamise kohta, sealhulgas meetmed küberturvalisuse tagamiseks;
- 10) sisekontrollieeskirjad ja protseduurireeglid, mis tagavad kohustuste täitmise seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ning rahvusvahelise sanktsiooni kohaldamisega, sealhulgas tegevusloa taotleja tegevuse finantseerimisel;
- 11) tegevusloa taotleja organisatsioonilise struktuuri kirjeldus, mille tegevusloa taotleja on kehtestanud selleks, et rakendada kõiki vajalikke meetmeid oma klientide õigustatud huvide kaitsmiseks ja teenuste toimimise jätkuvuse ning usaldusväärsuse tagamiseks ning mis sisaldab vajaduse korral teenuseosutajate kasutamist või teenuse edasiandmise korra kirjeldust ning vahendajaid ja andmeid muude isikute ja teenuste kohta, keda või mida kasutatakse tegevusloa taotleja äritegevuses;
- 12) tegevusloa taotleja aktsionäride või osanike nimekiri, milles on näidatud neist igaühe nimi, olemasolu korral registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning andmed iga aktsionäri või osaniku omandatavate või talle kuuluvate aktsiate või osade ja häälte arvu kohta;
- 13) käesoleva seaduse §-s 20 nimetatud andmed tegevusloa taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta;
- 14) andmed tegevusloa taotleja juhatuse ja nõukogu liikmete (edaspidi *juhtorganite liikmete*) kohta, mis sisaldavad neist igaühe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, elukohta, hariduse kirjeldust, töö- ja ametikohtade täielikku loetelu ning juhatuse liikmete puhul nende vastutusvaldkonna kirjeldust, samuti juhtide usaldusväärsust ja käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid, mida tegevusloa taotleja peab oluliseks esitada;
- 15) andmed äriühingute kohta, milles tegevusloa taotleja või tema juhtorgani liikme osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust;
- 16) andmed tegevusloa taotleja audiitorettevõtja kohta, mis sisaldavad nende nime, elu- või asukohta, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega või registrikoodi;
- 17) tegutseva äriühingu puhul omavahendite suurust tõendavad dokumendid koos vandeaudiitori aruandega;
- 18) tegevusloa taotleja nimel peetavate nende maksekontode loetelu koos iga maksekonto kordumatu tunnuse ja kontopidaja nimega ning asjakohasel juhul ka tegevusloa taotleja nimel peetava virtuaalväringu rahakoti või muu vahendi kordumatu tunnus, millel hoiustatakse või kavatakse hoiustada kliendi vara;
- 19) tõend Finantsinspektsiooni seaduse § 45⁵ lõikes 2 sätestatud menetlustasu maksmise kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 9 nimetatud turvapoliitika või -eeskirjade kirjeldus sisaldab:

- 1) põhjalikku osutatavate teenustega seotud riskide hinnangut ning nende turvalisuskontrolli ja riskide maandamise meetmete kirjeldust, mis on võetud tarvitusele klientidele piisava kaitse pakkumiseks välja selgitatud ohtude, sealhulgas pettuse ning tundlike ja isikuandmete ebaseadusliku kasutamise eest;
- 2) selgitust, kuidas turvalisuskontrolli ja riskide maandamise meetmetega tagatakse andmekaitse ja tehnilise turvalisuse kõrge tase, muu hulgas infosüsteemide jaoks, mida kasutavad tegevusloa taotleja või kolmandad isikud, kellele antakse edasi teenuse osutamiseiga seotud tegevusi või tööülesandeid;
- 3) ülevaade tegevusloa taotleja kasutatavate tehnoloogiliste lahenduste ja küberturvalisuse tagamise kohta.

(3) Finantsinspeksioon võib nõuda sõltumatu eksperdi hinnangut tegevusloa taotleja kasutatavate tehnoloogiliste lahenduste ja küberturvalisuse tagamise kohta.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nõutule esitab tegevusloa taotleja kinnituse, et kõigil tema juhtorganite liikmetel puuduvad äriühinguõiguse, maksejõuetusõiguse, finantsteenuseid käsitlevate õigusaktide, rahapesu- ja terrorismivastaste õigusaktide, rahvusvahelise sanktsiooni õigusaktide, pettuse või ametialase vastutuse valdkonnas kehtiva siseriikliku õiguse rikkumisest tulenevate süüdimõistvate kohtuotsuste ja sanktsioonidega seotud karistused.

(5) Kui tegevusloa taotleja juhtorgani liige, prokurist, tegelik kasusaaja või füüsilisest isikust omanik on välisriigi kodanik, tuleb tegevusloa taotlejal esitada lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatule:

1) tema päritoluriigi karistusregistri tõend või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, tingimusel et selle väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud;

2) tema kõigi kodakondsusjärgsete riikide kohta isikut tõendavate dokumentide koopiad ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud karistuse puudumist tõendavad dokumendid.

(6) Isik, kellele on väljastatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 alusel tegevusluba, esitab käesolevas peatükis sätestatud tegevusloa taotlemiseks Finantsinspeksioonile kirjaliku avalduse, millele on lisatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3–10, 13 ja 17–19 nimetatud andmed ja dokumendid.

§ 8. Äriplaen

(1) Äriplaen peab sisaldama tegevusloa taotleja kavandatava äritegevuse olemuse, organisatsioonilise struktuuri, sisekontrolli süsteemi ja juhtimisstruktuuri kirjelduse ning plaanitavate teenuste osutamisega seotud isikute õiguste, kohustuste ja vastutuse kirjelduse, samuti järgmiste asjaolude kirjelduse, prognoosi ja analüüsi:

1) tulude ja kulude suurus tegevusalade kaupa;

2) teenuse osutamisega seotud kohustused;

3) tegevusloa taotleja varade ja aktsia- või osakapitali suurus;

4) tegevusstrateegia ja tegutsemiseks kavandatav turuosa;

5) kavandatav tegevus, osutatavad teenused, pakutavad tooted ning eeldatavad kliendid ja konkurendid;

6) aastabilansside ja finantsnäitajate plaanid, milles on muu hulgas nimetatud tulud, kulud, kasum ja rahavood ning nende aluseks olevad eeldused;

7) riskide juhtimise üldpõhimõtted ja riskide juhtimise strateegia;

8) investeerimis- ja tegevuse finantseerimise poliitika;

9) vahendajad ja muud isikud ning teenused, mida kasutatakse tegevusloa taotleja äritegevuses;

10) tegevuskava äritegevuse lõppemise kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 84 sätestatule;

11) muud tähtsust omavad asjaolud.

(2) Äriplaen esitatakse vähemalt kolme aasta kohta.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda äriplaani täiendamist, kui tema hinnangul:

1) ei ole äriplaanis esitatud finantsnäitajad ja muud andmed usaldusväärsed ning omavahendite minimaalsuurus, mis on arvutatud äriplaanis planeeritud kohustusi arvestades, ei vasta teenuseosutajale õigusaktidega kehtestatud nõuetele;

2) ei ole äriplaani põhjal võimalik veenduda tegevusloa taotleja suutlikkuses rakendada usaldusväärseks tegutsemiseks kohaseid ja proportsionaalseid süsteeme, vahendeid ja protseduure.

§ 9. Tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Kui tegevusloa taotleja ei ole tegevusloa taotlemisel esitanud kõiki käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmeid ja dokumente või need on ebaõiged, eksitavad või mittetäielikud või ei ole need nõuetekohaselt vormistatud, on Finantsinspeksioonil õigus jätta tegevusloa taotlus läbi vaatamata või nõuda tegevusloa taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

(2) Kui käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmete ja dokumentide põhjal ei ole võimalik veenduda, kas tegevusloa taotlejal on vastava teenuse pakkumiseks piisavad võimalused ja kas ta vastab käesoleva seadusega või selle alusel antud õigusaktidega ettevõtja suhtes kehtestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid tegevusloa taotlejaga seotud asjaolusid, võib Finantsinspeksioon nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist.

(3) Tegevusloa taotleja esitatud andmete kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon teostada kohapealset kontrolli, määrata ekspertiise ja erakorralist audiitorkontrolli, saada teavet riigiasutustelt ja kohaliku omavalitsusüksuste asutustelt, teostada päringuid riigi andmekogudest, saada tegevusloa taotleja juhtorgani liikmetelt, audiitorettevõtjalt, tema esindajalt ning vajaduse korral kolmandatelt isikutelt suulisi selgitusi esitatud dokumentide sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksioonile tema määratud mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui tegevusloa taotluse menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab tegevusloa taotleja viivitamata Finantsinspeksioonile vastavad andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teadaasaamise aja. Sellel juhul peab Finantsinspeksioon teatama tegevusloa taotlejale uue menetlustähtaja.

(6) Finantsinspeksioon võib jätta tegevusloa taotluse läbi vaatamata, kui:

- 1) tegevusloa taotlus on esitatud oluliste puudustega või
- 2) tegevusloa taotleja ei ole Finantsinspeksiooni määratud tähtajaks puudusi kõrvaldanud.

(7) Tegevusloa taotluse läbi vaatamata jätmise korral tagastab Finantsinspeksioon esitatud dokumendid.

§ 10. Tegevusloa andmise otsus

(1) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul kõigi vajalike nõuetekohaste dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid hiljemalt kuus kuud pärast tegevusloa taotluse saamist.

(2) Finantsinspeksioon võib tegevusloa andmisel:

- 1) kehtestada soodsamaid kõrvaltingimusi, millega lubatakse põhjendatuse korral tegevusloa taotlejal osaliselt kõrvale kalduda tegevusloa saamise aluseks olevatest asjaoludest;
- 2) sätestada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtajast pikem tähtaeg, mille jooksul peab tegevusloa taotleja viima end tegevusloa saamise aluseks olevate nõuetega kooskõlla.

(3) Kui esitatud dokumentidest ja andmetest nähtub, et tegevusloaga hõlmamata teenuse osutamine takistab teenuseosutaja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist või tegevusloa

taotleja äriplaanis kavandatud teenustega seotud riskid ei ole piisavalt kaetud, sealhulgas tema organisatsiooniline struktuur ja juhtimisstruktuur ei ole piisavad teenuseosutaja järjepidevaks tegevuseks ning tema siseprotseduurid ja -kontroll ei taga piisavat riskide juhtimist, võib Finantsinspeksioon tegevusloa taotleja klientide huvide kaitseks lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule tegevusloa andmisel ette näha tegevusloa taotlejale kõrvaltingimusi, millega:

- 1) piiratakse vastavate teenuste osutamist;
- 2) nõutakse tegevusloaga hõlmamata teenuste osutamiseks eraldi tütarettevõtja asutamist.

(4) Tegevusloa kohta tehtavas otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) selle isiku nimi ja registrikood, kelle kohta otsus tehakse;
- 2) selle teenuse liik või liigid, mille kohta otsus tehakse;
- 3) otsuse tegemise ja jõustumise kuupäev.

(5) Tegevusloa andmise või sellest keeldumise otsuse toimetab Finantsinspeksioon viivitamata tegevusloa taotlejale kätte.

§ 11. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

(1) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda tegevusloa taotlejale tegevusloa andmisest, kui:

- 1) tegevusloa taotleja ei vasta käesoleva seadusega või selle alusel antud õigusaktidega teenuseosutaja suhtes kehtestatud nõuetele;
- 2) tegevusloa taotleja aktsia- või osakapital ei ole täielikult sisse makstud;
- 3) tegevusloa taotleja omavahendite minimaalsuurus ei vasta käesoleva seaduse §-s 74 kehtestatud nõuetele;
- 4) tegevusloa taotleja juhtorgani liikmed, audiitor, aktsionärid või osanikud ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 5) tegevusloa taotleja ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab tegevusloa taotleja üle piisava järelevalve teostamist või see on takistatud teise riigi, kus isik, kellega tegevusloa taotlejal on märkimisväärne seos, on asutatud, õigusaktidest tulenevate nõuete või nende rakendamise tõttu;
- 6) tegevusloa taotlejal ei ole piisavalt vahendeid ja kogemusi, mis on vajalikud järjepidevaks tegutsemiseks teenuseosutajana;
- 7) tegevusloa taotleja esitatud andmetest selgub, et ta ei kavatse tegutseda Eestis või tema äritegevusel ei ole seoseid Eestiga;
- 8) tegevusloa taotluses esitatud sise-eeskirjad ei ole taotleja tegevuse laadi, ulatust ja keerukuse astet arvestades piisavad, proportsionaalsed ega üheselt mõistetavad või on need kehtiva õigusega vastuolus;
- 9) tegevusloa taotlejat või tema juhtorgani liiget on karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest ja vastavad karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud või tegevusloa taotleja või tema juhtorgani liikme suhtes on kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni;
- 10) tegevusloa taotlejale ei ole avatud maksekontot krediidasutuses, e-raha asutuses või makseasutuses, mis on asutatud Eestis või teises lepinguriigis, mis osutab Eestis teenuseid piiriülevalt või mis on asutanud Eestis filiaali;
- 11) tegevusloa taotleja infotehnoloogilised süsteemid ja muud tehnoloogilised vahendid ei ole teenuse osutamiseks piisavad.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 sätestatu hindamisel arvestatakse muu hulgas:

- 1) tegevusloa taotleja tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse taset;

- 2) tegevusloa taotleja juhtorganite liikmete haridust, nende töökogemust, ärisidemeid, usaldusväärsust ja reputatsiooni;
- 3) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud äriplaani adekvaatsust ja piisavust;
- 4) tegevusloa taotleja, tema emaettevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, reputatsiooni ja kogemusi.

(3) Tegevusloa taotleja ei või kolme kuu jooksul Finantsinspektsiooni tegevusloa andmisest keeldumise otsuse jõustumisest arvates uut tegevusloa taotlust esitada. Kui Finantsinspektsioon jätab tegevusloa taotluse läbi vaatamata käesoleva seaduse § 9 lõikes 6 sätestatu alusel, ei või tegevusloa taotleja uut tegevusloa taotlust esitada enne ühe kuu möödumist tegevusloa taotluse läbi vaatamata jätmisest.

§ 12. Tegevusloa kehtivuse lõppemine

(1) Tegevusloa kehtivus lõpeb, kui:

- 1) tehakse teenuseosutaja lõpetamise otsus;
- 2) tegevusluba tunnistatakse kehtetuks;
- 3) teenuseosutaja ühendatakse – luba lõpeb ühendataval isikul;
- 4) ühinemise teel asutatakse uus teenuseosutaja – luba lõpeb ühinevatel isikutel;
- 5) kuulutatakse välja teenuseosutaja pankrot.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel kaotab juriidiline isik õiguse osutada teenust, milleks talle tegevusluba oli antud.

§ 13. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa kehtetuks tunnistamine on tegevusloaga antud õiguse äravõtmine.

(2) Finantsinspektsioon võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) teenuseosutaja ei ole tegevust 12 kuu jooksul tegevusloa andmisest arvates alustanud või tema asutajad on oma tegevusega näidanud, et teenuseosutaja ei suuda tegevust nimetatud aja jooksul alustada, või tema tegevus on peatunud kauemaks kui üheksaks järjestikuseks kuuks;
- 2) teenuseosutaja on tegevusloa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli tegevusloa andmise otsustamisel oluline tähendus, samuti muul juhul, kui teenuseosutaja on esitanud või tema eest on esitatud Finantsinspektsioonile valeandmeid;
- 3) teenuseosutaja ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele;
- 4) teenuseosutaja on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud;
- 5) teenuseosutajat või tema juhtorgani liiget on karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest ja vastavad karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
- 6) teenuseosutaja avaldab oma tegevuse või juhtide kohta oluliselt ebaõiget või eksitavat teavet või reklaami;
- 7) teenuseosutaja ei ole võimeline täitma endale võetud kohustusi või tema tegevus kahjustab muul põhjusel oluliselt klientide huve, raharinglust või teenuseosutaja stabiilsust või usaldusväärsust;
- 8) teenuseosutaja omavahendite suurus ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 9) teenuseosutaja kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku informatsiooni, või teenuseosutajaga samasse

konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutseb välisriigi õigusaktide alusel ja seetõttu on piisava järelevalve teostamine takistatud;

10) teenuseosutaja ja muu isiku vahel olev märkimisväärne seos takistab piisava järelevalve teostamist;

11) teenuseosutaja on toime pannud rahapesu või rahastanud või toetanud terrorikuriteo toimepanemist või on rikkunud rahvusvahelist sanktsiooni või rikub rahapesu ning terrorismi rahastamise tõkestamiseks õigusaktidega kehtestatud korda või rikub rahvusvahelise sanktsiooni õigusaktidega kehtestatud korda;

12) ilmneb, et teenuseosutaja on valinud tegevusloa taotlemise ja registreerimise kohaks Eesti eesmärgiga hoida kõrvale välisriigis, kus ta peamiselt tegutseb, teenuseosutajale kehtestatud rangemate nõuete täitmisest;

13) lepinguriigi või kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse poolt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on teenuseosutaja rikkunud lepinguriigi või kolmanda riigi õigusaktis sätestatud või nende riikide finantsjärelevalve asutuste esitatud tingimusi;

14) teenuseosutaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;

15) teenuseosutaja ei täida käesoleva seaduses sätestatud muid kohustusi.

(3) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist võib Finantsinspeksioon teha teenuseosutajale ettekirjutuse, andes tähtaja kehtetuks tunnistamise põhjuseks olevate puuduste kõrvaldamiseks.

(4) Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks teenuseosutaja taotluse alusel järgmistel juhtudel:

1) kui teenuseosutaja ei soovi enam käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktis 1, 2 või 4 nimetatud teenuseid osutada;

2) kui teenuseosutaja ühineb ja tegevust jätkab ühendav ühing, tunnistatakse kehtetuks ühendatava ühingu tegevusluba;

3) kui teenuseosutaja ühineb uue ühingu asutamisega, tunnistatakse kehtetuks ühinevate teenuseosutajate tegevusload.

(5) Finantsinspeksioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotluse alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamisest, kui on põhjendatud alus arvata, et tegevusloa kehtetuks tunnistamine võib kahjustada teenuseosutaja klientide või teiste võlausaldajate õigustatud huve.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotluse vaatab Finantsinspeksioon läbi ja teeb otsuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise või sellest keeldumise kohta kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

(7) Otsus tegevusloa kehtetuks tunnistamise kohta toimetatakse viivitamata adressaadile kätte.

§ 14. Avalikkuse teavitamine

(1) Tegevusloa andmise, selle muutmise ja kehtetuks tunnistamise teeb Finantsinspeksioon avalikult teatavaks oma veebilehel hiljemalt otsuse jõustumisele järgneval tööpäeval.

(2) Käesoleva seaduse § 13 lõikes 2 sätestatu alusel tehtud tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse teeb Finantsinspeksioon avalikult teatavaks lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule veel vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes hiljemalt otsuse jõustumisele järgneval tööpäeval.

3. peatükk

Tegevus välisriigis ja teise lepinguriigi isiku tegevus eestis

§ 15. Teenuseosutaja tegevus välisriigis

(1) Kui Eestis asutatud ja tegevusluba omav teenuseosutaja soovib asutada välisriigis filiaali või osutada välisriigis piiriüleselt teenust, esitab ta Finantsinspeksioonile vastava loa saamiseks taotluse järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) selle välisriigi nimi, kus kavatakse filiaal asutada või piiriülest teenust osutada (edaspidi *sihtriik*);
- 2) tegevuskava, mis sisaldab andmeid kõigi sihtriigis osutatavate teenuste kohta, sealhulgas teave selle kohta, kas seoses filiaali asutamise või teenuste piiriülese osutamisega antakse sihtriigis tegevusi või ülesandeid edasi kolmandale isikule;
- 3) filiaali asutamise korral filiaali asukoha aadress sihtriigis;
- 4) filiaali juhtimise eest vastutavate isikute nimed ja isikukoodid või nende puudumise korral sünniajad ja elukohad.

(2) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse eesti keeles. Finantsinspeksiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada ka mõnes muus keeles.

(3) Finantsinspeksioon on kohustatud ühe kuu jooksul kõigi nõutud andmete ja dokumentide saamisest arvates tegema otsuse, millega Finantsinspeksioon:

- 1) annab loa sihtriigis filiaali asutamise või piiriülese teenuse osutamise või
- 2) keelab sihtriigis filiaali asutamise või piiriülese teenuse osutamise.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 või 2 nimetatud otsuse teeb Finantsinspeksioon viivitamata teenuseosutajale teatavaks.

(5) Finantsinspeksioon võib teha käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud otsuse keeldumise kohta, kui tema hinnangul esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) teenuseosutaja finantsseisund või muud asjaolud tingivad selle, et tegevuskavas nimetatud teenuste osutamiseks sihtriigis ei ole piisavalt võimalusi;
- 2) filiaali asutamine või teenuseosutaja esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada tema klientide huve, tema finantsseisundit või tegevuse usaldusväärsust;
- 3) esitatud andmed või dokumendid on ebaõiged või eksitavad või ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) filiaali asutamine või teenuseosutaja esitatud tegevuskava rakendamine võib olla seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega või rahvusvahelise sanktsiooni rikkumise või kõrvale hiilimise või nende katsega või suurendab selliseid riske;
- 5) teenuseosutaja ei ole võimeline täitma sihtriigis teenuse osutamisele sätestatud nõudeid.

(6) Enne tegevuse alustamist teatab teenuseosutaja Finantsinspeksioonile kuupäeva, millal sihtriigis teenuste osutamist alustatakse.

(7) Teenuseosutaja teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni muudatusest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetes või dokumentides, võimaluse korral vähemalt üks kuu enne muudatuse rakendumist.

(8) Sihtriigis uue filiaali asutamiseks esitab teenuseosutaja Finantsinspeksioonile avalduse ning asjakohased käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide ja andmete täiendused. Sellisel juhul kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõiget 2–7 sätestatut.

(9) Finantsinspeksioon võib teha ettekirjutuse, millega keelatakse teenuseosutaja tegevus välisriigis piiriüleselt või filiaali kaudu, kui ilmnevad käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud asjaolud. Nimetatud ettekirjutus toimetatakse viivitamata ettekirjutuse adressaadile kätte.

§ 16. Teises lepinguriigis asutatud isiku tegevus Eestis

(1) Teises lepinguriigis asutatud ning oma päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse poolt väljastatud tegevusloa alusel tegutsev krediitdiasutus, investeerimisühing, e-raha asutus, makseasutus või ühisrahaasutuste osutaja vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2020/1503 võib osutada Eestis käesoleva seaduse § 1 lg 1 punktis 2 või 4 nimetatud teenuseid, asutades selleks filiaali või osutades Eestis teenuseid piiriüleselt. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud isik ei või eelnimetatud teenuseid Eestis piiriüleselt osutada ega teha seda filiaali kaudu.

(2) Eestis filiaali asutamiseks või piiriüleselt teenuse osutamiseks peab käesoleva paragrahvi lõike 1 esimeses lauses nimetatud isik taotlema Finantsinspeksioonilt loa (edaspidi käesolevas paragrahvis *loa*). Taotluses esitatakse Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) isiku nimi ja aadress selles lepinguriigis, kus ta on asutatud ning filiaali ärinimi ja aadress Eestis;
- 2) isikule väljastatud tegevusloa ulatus ja tegevusloa väljastanud asutus;
- 3) filiaali või Eestis teenuseid piiriüleselt osutava isiku juhtimise eest vastutavate isikute nimed ja isikukoodid või nende puudumise korral sünniajad ja elukohad ning teave nende sobilikkuse kohta vastavalt käesoleva seaduse § 27 lõigetes 1–3 sätestatule;
- 4) filiaali või Eestis teenuseid piiriüleselt osutava isiku tegevuskava, mis sisaldab vähemalt kavandatavate tegevuste ja kolmandatele isikutele edasi antavate ülesannete kirjeldust;
- 5) andmed käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku finantsseisundi, sealhulgas omavahendite suuruse, kapitali adekvaatsuse, maksejõulisuse ning võimaluse korral päritoluriigi investorikaitse skeemi kohta.

(3) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitatakse koos vandelõlgi tehtud või notariaalselt kinnitatud eestikeelse tõlkega. Finantsinspeksiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada muus keeles.

(4) Finantsinspeksioon võib keelduda loa andmisest, kui:

- 1) teise lepinguriigi õigusaktid või finantsjärelevalveasutus ei taga piisavat järelevalvet käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku üle;
- 2) filiaali juhtimise eest vastutavad isikud ei vasta käesoleva seaduse §-s 27 juhtorgani liikmetele sätestatud nõuetele.

(5) Otsuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi vajalike nõuetekohaste dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid hiljemalt kolm kuud pärast loa taotluse saamist. Loa andmise või sellest keeldumise otsuse toimetab Finantsinspeksioon viivitamata loa taotlejale kätte.

(6) Eestis piiriüleselt teenuseid osutav või filiaali asutanud isik on kohustatud Finantsinspeksiooni teavitama käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete muutmise kavatsusest vähemalt üks kuu ette.

(7) Finantsinspeksioon võib tunnistada loa kehtetuks, kui ilmnevad käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolud. Otsus loa kehtetuks tunnistamise kohta toimetatakse viivitamata otsuse adressaadile kätte.

4. peatükk

Oluline osalus

§ 17. Oluline osalus

(1) Oluline osalus käesoleva seaduse tähenduses on otsene või kaudne osalus teenuseosutaja aktsia- või osakapitalis, mis on vähemalt kümme protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist, seda väljendavatest kõigist õigustest või kõigist häälest äriühingus või mis võimaldab olulise mõju omamist äriühingu juhtorganite üle.

(2) Osalus on otsene, kui isik omab või teostab seda isiklikult.

(3) Osalus on kaudne, kui:

- 1) seda omab või teostab isik koos ühe või mitme kontrollitava äriühinguga;
- 2) seda omab või teostab üks või mitu isiku kontrollitavat äriühingut;
- 3) seda omab või teostab isik või tema kontrollitav äriühing kokkuleppel kolmanda isikuga;
- 4) sellest tulenev hääleõigus loetakse isikule kuuluvaks.

§ 18. Olulist osalust omavatele isikutele esitatavad nõuded

Teenuseosutajas võib olulise osaluse omandada, seda omada ja suurendada ning teenuseosutaja üle kontrolli saavutada, seda omada ja suurendada iga isik:

- 1) kes on laitmatu ärialase mainega ning kelle tegevus seoses omandamisega vastab teenuseosutaja kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetele;
- 2) kelle finantsseisund on piisavalt tugev, et tagada teenuseosutaja korrapärane ja usaldusväärne tegevus, ning kelle raamatupidamise aruanded võimaldavad nende olemasolu korral adekvaatselt tema finantsseisundi hindamist, kui tegemist on juriidilise isikuga;
- 3) kes on võimeline tagama, et teenuseosutaja on suuteline järgima käesolevas seaduses sätestatud nõudeid omavahenditele ja vara hoidmise nõudeid, juriidilise isiku puhul ka nõuet, et konsolideerimisgrupil, mille osaks teenuseosutaja saab, on olemas struktuur, mis võimaldab teostada tõhusat järelevalvet, vahetada teavet ja teha koostööd finantsjärelevalve asutuste vahel;
- 4) kelle suhtes ei ole põhjendatud kahtlust, et omandamine on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega või selle katsega või olulise osaluse omandamine suurendab selliseid riske;
- 5) kelle suhtes ei ole kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni rahvusvahelise sanktsiooni seaduse mõistes.

§ 19. Osaluse omandamisest teavitamine

(1) Isik, kes kavatseb teenuseosutajas otsese või kaudse olulise osaluse omandada või suurendada osalust üle 20, 30 või 50 protsendi teenuseosutaja aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osaga esindatud hääle arvust või teha tehingu, mille tulemusel teenuseosutaja muutuks tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), teavitab oma kavatsusest Finantsinspeksiooni ning esitab käesoleva seaduse § 20 lõikes 1 ning sama paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud määruuses nimetatud andmed ja dokumendid.

(2) Käesolevas peatükis sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel teenuseosutajas olulise osaluse või tema osalus suureneb üle 20, 30 või 50 protsendi teenuseosutaja aktsia- või osakapitalist või aktsiate või

osaga esindatud häälte arvust või kui teenuseosutaja muutub selle sündmuse või tehingu tõttu tema kontrollitavaks äriühinguks. Sellisel juhul on isik kohustatud pärast teenuseosutaja üle kontrolli saamist või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurenemisest teadasaamist viivitamata teavitama sellest Finantsinspeksiooni.

(3) Finantsinspeksioon teavitab omandajat kirjalikult kahe tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud teate või lisaandmete ja -dokumentide kättesaamisest ning menetlustähtaja võimalikust lõppkuupäevast.

§ 20. Osaluse omandamisest teavitamisel esitatavad andmed

(1) Finantsinspeksioonile teatatakse selle äriühingu nimi, milles olulist osalust omandatakse, suurendatakse või mis muudetakse omandaja kontrollitavaks, ja selles äriühingus omandatava osaluse suurus ning esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) omandatava äriühingu kirjeldus, mis sisaldab muu hulgas aktsiate nimekirja ning andmeid omandaja omandatavate või talle varem kuulunud aktsiate tüübi või osa suuruse ja häälte arvu kohta ning vajaduse korral muud informatsiooni;
- 2) füüsilisest isikust omandaja elulookirjeldus, mis sisaldab muu hulgas omandaja nime, elukohta, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku ning isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega;
- 3) juriidilisest isikust omandaja osanike või aktsionäride või liikmete nimekiri ning andmed igale aktsionärile või liikmele kuuluvate aktsiate või osa suuruse ja häälte arvu kohta;
- 4) juriidilisest isikust omandaja või varakogumit valitseva (juriidilise) isiku nimetus, asukoht, registrikood, registritunnistuse kinnitatud ärakiri ja põhikirja olemasolu korral selle ärakiri;
- 5) andmed juriidilisest isikust omandaja juhtorganite liikmete kohta, mis sisaldavad neist igatüpi ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku, ning nende isikute usaldusväärsus, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut äriala mainet kinnitavad dokumendid;
- 6) kinnitus, et osaluse omandamise tulemusel teenuseosutaja juhtorgani liikmeks saavat isikut ei ole karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ega terrorismi või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest või et vastavad karistusandmed on karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
- 7) kirjeldus omandaja tegevuste kohta ettevõtluses ning omandamisega seotud isikute majanduslike ja mittemajanduslike huvide kirjeldus;
- 8) kinnitus, et käesoleva lõike punktis 6 nimetatud isiku puhul ei ole esinenud ega esine asjaolusid, mis seaduse kohaselt välistavad isiku õiguse olla teenuseosutaja juht;
- 9) olemasolu korral omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded. Kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada vandeaudiitori aruanne, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud;
- 10) võimaluse korral füüsilisest isikust omandaja ning temaga seotud äriühingute finantsseisundi hindamiseks vajalikud reitingud ning avalikkusele mõeldud aruanded, juriidilisest isikust omandaja puhul tema ning konsolideerimisgrupi suhtes väljastatud krediidireitingud;
- 11) konsolideerimisgruppi kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ning vandeaudiitori aruanded;
- 12) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;
- 13) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest kavatsetakse oluline osalus omandada või seda suurendada või kontrolli saavutada;

- 14) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaberituru seaduse §-dele 9, 10 ja 72¹;
- 15) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaberituru seaduse §-dele 9, 10 ja 72¹;
- 16) teenuseosutajat kontrollivaks äriühinguks muutumise korral äriplaan ning muud kontrolli teostamisega ja saamisega seotud asjaolud;
- 17) ülevaade teenuseosutajas seoses osaluse omandamisega rakendatavast strateegiast, kui teenuseosutaja ei muutu omandamise tulemusel kontrollitavaks äriühinguks.

(2) Välisriigi kodaniku korral on käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud kinnituse asemel vajalik esitada tema päritoluriigi karistusregistri tõend või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, mille väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(3) Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada määruse, milles täpsustatakse Finantsinspeksioonile esitatavaid käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmeid ja dokumente.

(4) Finantsinspeksioonile esitatavad andmed ja dokumendid peavad olema koostatud eesti keeles. Finantsinspeksiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada ka mõnes muus keeles.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide täpsustamiseks ja kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon nõuda lisaandmeid ja -dokumente, täpsustades, millist lisateavet ta vajab.

§ 21. Menetlus ja menetlustähtajad

(1) Finantsinspeksioon hindab omandaja vastavust käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud nõuetele ning otsustab osaluse omandamise keelamise või lubamise 60 tööpäeva jooksul (edaspidi *menetlustähtaeg*) hindamiseks vajalike andmete ja dokumentide saamist kinnitava § 19 lõikes 3 nimetatud teate esitamisest arvates.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus käesoleva seaduse § 20 lõikes 5 nimetatud lisaandmeid ja -dokumente nõuda 50 tööpäeva jooksul menetlustähtaja algusest alates.

(3) Finantsinspeksiooni poolt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide esmakordse nõude esitamise ja omandajalt nõutud lisaandmete ja -dokumentide saamise vaheliseks perioodiks menetlustähtaeg peatub, kuid peatumine ei kesta kauem kui 20 tööpäeva. Täiendava lisaandmete ja -dokumentide nõudmise korral menetlustähtaeg ei peatu.

(4) Kui omandaja üle ei teostata finantsjärelevalvet või omandaja üle teostab järelevalvet kolmanda riigi finantsjärelevalve asutus, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud menetlustähtaja peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani.

(5) Finantsinspeksioon teeb olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või teenuseosutaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel vajadusel koostööd lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud koostöö raames konsulteerib Finantsinspeksioon teiste finantsjärelevalve asutustega. Finantsinspeksioon ja vastavad finantsjärelevalve asutused

edastavad viivitamata üksteisele kõik andmed, mis on olulise osaluse omandamise, suurendamise või kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel olulised.

(7) Kui olulist osalust soovib samal ajal omandada mitu isikut, peab Finantsinspeksioon neid kohtlema võrdsete asjaolude korral võrdselt.

§ 22. Osaluse omandamise tingimused

(1) Finantsinspeksioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul tal on õigus oluline osalus omandada, seda suurendada või muuta teenuseosutajas kontrollitavaks äriühinguks. Finantsinspeksioon võib ettenähtud tähtaega pikendada, kuid tähtaeg ei või kokku ületada 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul teavitama olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või teenuseosutaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise teingu teostamisest või teostamata jätmise otsusest viivitamata Finantsinspeksiooni.

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või teenuseosutaja kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspeksioon seda oma ettekirjutusega ei keela.

§ 23. Osaluse omandamise keelamise alused ja otsus omandamise kohta

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või teenuseosutaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise, kui:

- 1) omandaja ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 2) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspeksioonile esitanud käesolevas seaduses sätestatud või seaduse alusel nõutud andmeid või dokumente;
- 3) Finantsinspeksioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud või esitatud andmete ja dokumentide alusel ei saa kõrvaldada Finantsinspeksiooni mõistlikku kahtlust omandamise ebasobivuses ja selles, et omandamine ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) teenuseosutaja muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ja selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalust teha Finantsinspeksiooniga koostööd.

(2) Finantsinspeksioon edastab omandajale otsuse olulise osaluse omandamise lubamise kohta või keelava ettekirjutuse kahe tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist, kuid enne menetlustähtaja lõppu. Kui omandaja üle teostab finantsjärelevalvet teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, tuleb otsuses muu hulgas märkida tema hinnang olulise osaluse omandamise, suurendamise või kontrollitavaks äriühinguks muutmise kohta.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud ilmnevad pärast olulise osaluse omandamist või suurendamist või teenuseosutaja kontrollitavaks äriühinguks muutmist, võib Finantsinspeksioon teha ettekirjutuse, mille kohaselt loetakse osaluse omandamine või teenuseosutaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise käesoleva seadusega vastuolus olevaks.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega omandajal või isikul, kellel on teenuseosutajas oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks teenuseosutaja on, teenuseosutajas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise iga kord keelata või seda piirata, kui esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3 sätestatud asjaolud. Finantsinspeksioon võib teha ettekirjutuse, olenemata käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3

sätetatud ettekirjutuse tegemisest. Finantsinspeksioon avalikustab ettekirjutuse oma veebilehel omandaja nõudmisel või vajaduse korral omal algatusel.

(5) Kui omandaja või isik, kellel on teenuseosutajas oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks teenuseosutaja on, on teises lepinguriigis registreeritud krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, kindlustusandja, makseasutus, e-raha asutus, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale finantsjärelevalve asutusele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud Finantsinspeksiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka teenuseosutajale, tema aktsiaraamatu pidajale või muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

§ 24. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või suurendamise tehingu tagajärjel ei omanda isik aktsiatega, osaga või muul moel kaasnevat hääleõigust ning osalusega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku kvoorumisse, kui:

- 1) tehing on vastuolus Finantsinspeksiooni ettekirjutusega;
- 2) Finantsinspeksioon on teinud käesoleva seaduse § 23 lõikes 3 või 4 nimetatud ettekirjutuse;
- 3) tehingust ei ole Finantsinspeksiooni käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud korras teavitatud;
- 4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 22 lõikes 1 või enne §-s 25 nimetatud tähtaja möödumist või enne, kui olulise osaluse omandamine oli käesoleva seaduse alusel lubatud.

(2) Tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid teenuseosutaja tema kontrollitavaks äriühinguks.

(3) Kui niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esines mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud olulist osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku otsuse vastuvõtmist, on üldkoosoleku otsus tühine. Kohus võib Finantsinspeksiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tuvastada üldkoosoleku otsuse tühisuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest arvates.

(4) Kui teostati tehingust, millega teenuseosutaja pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspeksiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise tühiseks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul õiguste teostamisest arvates.

§ 25. Olulise osaluse muutumisest teavitamine

(1) Kui isik kavatseb võõrandada aktsiaid või osa ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse teenuseosutajas või vähendab oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 nimetatud määra või loobub kontrollist teenuseosutaja üle, peab ta kavatsusest Finantsinspeksiooni viivitamata teavitama, näidates teates ära tema omatavate, võõrandatavate ja pärast tehingut talle jäävate aktsiate arvu või osa suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik kaotab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel kontrolli teenuseosutaja üle või olulise osaluse teenuseosutajas või tema osalus väheneb alla mõne käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 nimetatud

määra. Sellisel juhul on isik kohustatud pärast olulise osaluse või kontrolli kaotamisest või osaluse vähenemisest teadasaamist viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni.

(3) Teenuseosutaja on käesoleva seaduse § 19 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingutest teadasaamise korral kohustatud sellest viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni.

(4) Teenuseosutaja esitab koos majandusaasta aruandega Finantsinspeksioonile andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli teenuseosutajas oluline osalus, näidates ära isikule kuuluva osaluse suuruse ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-dele 17 ja 19 ning väärtpaberituru seaduse §-dele 9, 10 ja 72¹.

5. peatükk

Juhtimine ja nõuded tegevusele

1. jagu

Teenuseosutaja juhtimine ja organisatsiooniline ülesehitus

§ 26. Teenuseosutaja asukoht ja peakontor

(1) Eestis äriregistrisse kantud ja Finantsinspeksioonilt tegevusloa saanud teenuseosutaja registrijärgne asukoht ja peakontor peavad olema Eestis.

(2) Teenuseosutaja ühinguleping või põhikiri peab kindlaks määrama, et tema registrijärgne asukoht ja peakontor on Eestis.

§ 27. Nõuded juhtorgani liikmetele ja töötajatele

(1) Teenuseosutaja juhtorgani liikmeks võib valida või määrata vaid isiku, kellel on laitmatu ärialane maine ning vajalikud mahus aega oma tööülesannete täitmiseks vastaval ametikohal.

(2) Arvestades teenuseosutaja juhatuse liikme ametikohaga seotud ülesandeid ja vastutust, peavad teenuseosutaja juhatuse liikmetel olema vajalikud teadmised, oskused ja kogemused, mis on seotud eelkõige järgmiste teenuse osutamise aspektidega:

- 1) riskide ennetamine ja vältimine;
- 2) klientide huvide kaitse;
- 3) õigusvastase tegevuse vältimine.

(3) Isikul ei ole laitmatut mainet, kui Finantsinspeksioon on tuvastanud asjaolud, mis seavad kahtluse alla selle olemasolu või kinnitavad selle puudumist. Juhtorgani liikme ärialane maine ei ole laitmatu muu hulgas, kui:

- 1) tema tegevus või tegevusetus on kaasa toonud teenuseosutaja või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise finantsjärelevalve asutuse algatusel;
- 2) ta on pannud toime esimese astme kuriteo;
- 3) tema suhtes on kohus vastavalt karistusseadustiku §-le 49 kohaldanud tegutsemiskeeldu või §-le 49¹ ettevõtluskeeldu, samuti kui tema suhtes kehtib ärikeeld või teataval erialal või ametikohal töötamise keeld või teda on karistatud sellise keelu rikkumise eest;
- 4) ta ei ole suuteline korraldama teenuseosutaja tegevust selliselt, et investorite ja rahastuse taotlejate huvid oleksid piisavalt kaitstud;

- 5) ta on esitanud Finantsinspeksioonile valeinformatsiooni või jätnud olulise informatsiooni esitamata;
- 6) teda on karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest ning tema vastavad karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud või tema suhtes on kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni.
- (4) Teenuseosutaja juhtorganite liikmed ja töötajad on kohustatud tegutsema nendelt oodatava ettenägelikkuse ja kompetentsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, lähtudes teenuseosutaja ja tema klientide huvidest. Teenuseosutaja tagab, et tema äritegevuse protsessis osalevatel töötajatel on tööülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused ja kogemused.
- (5) Teenuseosutaja määrab sise-eeskirjas juhtorganite liikmete ja töötajate teadmiste, oskuste ja kogemuste taseme, mis on vajalik teenuseosutaja organisatsioonis ameti- või töökohtadel ülesannete täitmiseks. Teadmiste ja pädevuse taseme määramisel arvestatakse ameti- või töökohaga seotud ülesannete täitmiseks vajalikku kvalifikatsiooni ja ametialast kogemust.
- (6) Teenuseosutaja juhtorganite liikmed ja töötajad on kohustatud seadma teenuseosutaja ning tema klientide majanduslikud huvid kõrgemale oma isiklikest majanduslikest huvidest. Teenuseosutaja töötajad on kohustatud osutama teenuseid õiguspäraselt, piisava asjatundlikkuse, täpuse ja hoolikusega ning andma kliendile nõuetekohast teavet pakutavate või vahendatavate teenuste kohta.
- (7) Teenuseosutaja juhtorganite liikmed on kohustatud tagama majandustegevuseks vajalike finantsvahendite pideva olemasolu. Teenuseosutaja juhtorganite liikmed peavad tagama, et teenuseosutaja organisatsiooniline struktuur on läbipaistev ja selgelt määratud vastutusaladega ning kehtestatud on riskide tuvastamise, mõõtmise, juhtimise, pideva jälgimise ja nendest raporteerimise protseduurid, mis on teenuseosutaja tegevuse laadi, ulatust ning keerukuse astet arvestades piisavad ja proportsionaalsed.
- (8) Teenuseosutaja juhatus on kohustatud veenduma, et käesoleva seaduse alusel kehtestatud eeskirjad ja muud protseduurireeglid oleksid ajakohased, samuti hindama nende tulemuslikkust ning rakendama asjakohaseid meetmeid puuduste kõrvaldamiseks.
- (9) Teenuseosutaja juhatus kehtestab asjakohase korra ja menetlused, et tagada tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus, talitluspidevus ja huvide konfliktide vältimine, ning teostab järelevalvet nende rakendamise üle, tehes seda turu usaldusväarsust ja klientide huve toetaval viisil.
- (10) Töötaja käesoleva seaduse tähenduses on teenuseosutaja heaks töölepingu või muu võlaõigusliku lepingu alusel tööd tegev füüsiline isik, kelle tööülesannete hulka kuuluvad teenuseosutaja nimel teenuse osutamisega seotud tegevused, sealhulgas teenuseosutaja esindamine või teenuseosutaja juhtimine või kontrollimine.
- (11) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded teenuseosutaja juhtorganite liikmete ja töötajate erialastele teadmistele, oskustele ning kogemustele.

§ 28. Juhtorganite liikmetest ja audiitorettevõtjast teavitamine ning juhtorgani liikme tagasikutsumine

(1) Teenuseosutaja juhtorgani liikme valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjaliku nõusolekuga esitab isik järgmised andmed ja dokumendid:

1) isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ja -koht, elukoht, hariduse kirjeldus, töö- ja ametikohtade täielik loetelu ning juhatuse liikme puhul tema vastutusvaldkonna kirjeldus, samuti tema usaldusväärust ja käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid;

2) andmed äriühingute kohta, milles tema osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust ja tegevusalade loetelu;

3) kinnitus, et tal puuduvad käesolevas seaduses sätestatud teenuseosutaja juhtimist välistavad asjaolud.

(2) Teenuseosutaja esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid ning kinnituse Finantsinspeksioonile.

(3) Teenuseosutaja esitab audiitorettevõtja valimise või määramise korral Finantsinspeksioonile tema nime ja audiitorettevõtja kinnituse, et tema suhtes puuduvad asjaolud, mis välistavad õiguse olla teenuseosutaja audiitor.

(4) Teenuseosutaja on kohustatud juhtorgani liikmete ja audiitorettevõtja valimise või määramise kavatsusest, samuti nende tagasiastumisest või enne volituste tähtaja lõppemist tagasikutsumise algatamisest teavitama Finantsinspeksiooni vähemalt kümme päeva enne vastava otsuse tegemist või viivitamata pärast vastava avalduse saamist.

(5) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda teenuseosutaja juhtorgani liikme tagasikutsumist järgmistel juhtudel:

1) isik ei vasta käesolevas seaduses juhtorgani liikmele kehtestatud nõuetele;

2) isik on seoses enda valimise või määramisega esitanud eksitavaid, tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;

3) isiku tegevus teenuseosutaja juhtorgani liikmena on näidanud, et ta ei ole suuteline teenuseosutajat usaldusväärselt ja kindlalt juhtima või ta ei ole suuteline korraldama teenuseosutaja juhtimist selliselt, et klientide ja võlausaldajate huvid oleksid küllaldaselt kaitstud.

(6) Kui teenuseosutaja ei ole täielikult või tähtaegselt täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud ettekirjutust, on Finantsinspeksioonil õigus nõuda teenuseosutaja juhtorgani liikme tagasikutsumist kohtu poolt või tunnistada teenuseosutaja tegevusluba kehtetuks.

(7) Tagasikutsumatud juhtorgani liikme asemele võib uue liikme määrata kohus Finantsinspeksiooni, teenuseosutaja juhatuse, nõukogu, osaniku või aktsionäri nõudel. Kohtu määratud nõukogu liikme volitused kestavad kuni üldkoosolek on valinud uue nõukogu liikme.

§ 29. Nõuded juhtorgani liikmete ja töötajate tasustamisele

Teenuseosutaja juhtorgani liikmete või töötajate tasustamise ning juhtorgani liikme ülesannete või töötajate tööga kaasnevate hüvede ja muude soodustuste määramise alused ning põhimõtted ja nende rakendamine peavad:

1) olema selged ja läbipaistvad ning kooskõlas usaldusväärse ja tõhusa riskide juhtimise põhimõtete ja teenuseosutaja pikaajaliste huvidega ning mitte soodustama ülemääraste riskide võtmist;

2) lähtuma teenuseosutaja äristrateegiast ja väärtustest, arvestades tema majandustulemusi ning klientide õigustatud huve;

- 3) olema proportsionaalsed teenuseosutaja tegevuse laadi ja ulatusega ning juhtorgani liikme või töötaja vastutusvaldkonnaga;
- 4) hõlmama huvide konflikti maandamise või vältimise meetmeid.

§ 30. Sise-eeskirjad

(1) Teenuseosutaja peab kehtestama ja rakendama teenuseosutaja ning tema juhtorganite liikmete ja töötajate tegevust reguleerivad protseduurireeglid (edaspidi *sise-eeskirjad*), mis tagavad teenuseosutaja tegevust reguleerivate õigusaktide ja teenuseosutaja juhtorganite otsuste täitmise, samuti teenuste õigus- ja korrapärase osutamise.

(2) Sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas kindlaks:

- 1) asutusesisese teabe ja dokumentide liikumise kord, sealhulgas teabe esitamise ja edastamise nõuded;
- 2) teenuste osutamise kord, sealhulgas kava nimetatud teenuste osutamisega seotud äritegevuse katkemise ohu määramiseks, selle riski maandamiseks või vältimiseks;
- 3) tehingute ja toimingute tegemise kord teenuseosutaja nimel ja arvel ning klientide nimel ja arvel;
- 4) töötajate töö- või ametiülesanded, alluvussuhted, aruandlusahelad, aruannete esitamise protseduur ja õiguste delegeerimine, sätestades funktsioonide lahususe teenuseosutaja nimel kohustuste võtmisel, teenuste kajastamisel raamatupidamises ja aruannetes ning riskide hindamisel;
- 5) huvide konfliktide maandamise ja vältimise kirjeldus ja tegevuskava ning maandamise meetmed;
- 6) teenuse osutamisega seotud tegevuste edasiandmise kord;
- 7) registripidamise, andmekogude pidamise ja andmete käitlemise kord;
- 8) sisemised protseduurireeglid, millega määratakse kasutatavate infotehnoloogiaalaste ning klientide vara hoidmise süsteemide turvalisus ja nende regulaarne kontrollimine;
- 9) sisekontrolli süsteemi toimimise kord, vastavuskontrolli ja riskijuhtimise reeglid ning nende rakendamise kord;
- 10) sisemised protseduurireeglid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse rakendamiseks ning nende täitmise kontrollimise sisekontrollieeskirjad;
- 11) sisemised protseduurireeglid teenuseosutaja tegevust reguleerivates õigusaktides kehtestatud kohustuste rikkumise või võimaliku rikkumise kohta teavituste vastuvõtmiseks, töötlemiseks ja edastamiseks ning tagajärgedega tegelemiseks;
- 12) turvaintsidentide väljaselgitamise ja lahendamise ning nende suhtes meetmete rakendamise kord, sealhulgas intsidentidest teatamise kord, ning oluliste operatsiooni- ja turvaintsidentide avastamise ja klassifitseerimise menetlus;
- 13) tundlikele andmetele juurdepääsu registreerimise, seire, jälgimise ja piiramise kord;
- 14) talitluspidevuse tagamise kord, sealhulgas nende plaanide asjakohasuse ja tõhususe regulaarse katsetamise ja läbivaatamise menetlus;
- 15) raamatupidamise sise-eeskirjad;
- 16) filiaalide olemasolu korral kohase tegevuse nõuetele vastavuse kontrollimise kord;
- 17) kliendi kaebuste lahendamise kord;
- 18) käesolevas seaduses sätestatud nõuete rikkumisest teavitamise kord, mis võimaldab teenuseosutaja töötajatel asutusesisest õigusrikkumisest teavitamist.

(3) Lisaks käesolevas paragrahvis nimetatud nõuetele peavad tarbijakrediidipõhise ühisrahastusteenuse osutaja sise-eeskirjad olema kooskõlas krediidiandjate ja -vahendajate seaduse 6. peatükis sätestatuga.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada sise-eeskirjadele esitatavad täpsemad nõuded.

§ 31. Sisekontrolli süsteem

(1) Teenuseosutajas peab olema loodud ja rakendatud piisav sisekontrolli süsteem, mille eesmärk on tagada teenuseosutaja tegevuse vastavus kehtivatele sise-eeskirjadele, õigusaktidele ja vastuvõetud otsustele teenuseosutaja kõigil juhtimis- ja tegevustasanditel, ning tagatud otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja nõuetekohase informatsiooni alusel.

(2) Teenuseosutajas peab olema kehtestatud ja rakendatud õiguslikud, tehnilised ja organisatsioonilised meetmed sõltumatu vastavuskontrolli funktsiooni teostamiseks.

(3) Teenuseosutaja juhatuse nimetab vastavuskontrolli funktsiooni teostamise eest vastutava töötaja või muu isiku, kellega sõlmitakse leping kirjalikus vormis.

(4) Vastavuskontroll peab tagama, et:

1) regulaarselt kontrollitakse teenuseosutaja, selle juhtorgani liikmete ja töötajate tegevuse vastavust õigusaktidele, Finantsinspektsiooni ettekirjutustele, juhtorganite otsustele, sise-eeskirjadele, teenuseosutaja sõlmitud lepingutele ja heale tavale ning hinnatakse teenuseosutajas kehtestatud sise-eeskirjade ja otsuste vastavust õigusaktidele ning teenuseosutaja kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete sobivust ja tulemuslikkust;

2) teenuse osutamise eest vastutavaid isikuid nõustatakse käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmisega seotud küsimustes;

3) teenuseosutaja juhatusele esitatakse regulaarselt aruandeid.

(5) Vastavuskontrolli funktsiooni teostamiseks peab teenuseosutaja sise-eeskirjadega kehtestama tegevuspõhimõtted ja reeglid seadusest tulenevate kohustuste täitmata jätmise õigusriskide ning nendega seonduvate muude riskide tuvastamiseks, maandamiseks või vältimiseks seoses klientidele teenuste osutamisega.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tegevuspõhimõtted ja reeglid peavad Finantsinspektsioonil võimaldama efektiivselt täita järelevalveülesandeid.

(7) Vastavuskontrolli funktsiooni teostaja ei tohi tegeleda teenuste osutamisega ega tegevusega, mille üle ta järelevalvet teostab, välja arvatud juhul, kui teenuseosutaja on võimeline tõendama, et arvestades tema tegevuse laadi, ulatust ja keerukusastet, ei ole nimetatud kohustus proportsionaalne ja et vastavuskontrolli ülesannete täitmine on ka ilma kõnealuseid kohustusi täitmata tegelikkuses tulemuslik.

(8) Vastavuskontrolli funktsiooni teostaja tasustamise alused ja kord ei tohi ohustada tema objektiivsust.

(9) Vastavuskontrolli funktsiooni teostaja on kohustatud talle teenuseosutaja kohta teatavaks saanud teabe, mis osutab teenuseosutaja õigusrikkumisele või klientide huvide kahjustamisele, viivitamata edastama teenuseosutaja juhtorgani liikmetele.

(10) Teenuseosutaja tagab sisekontrolli ja vastavuskontrolli funktsiooni teostajale kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud õigused, töötingimused ja juurdepääsu kogu vajalikule teabele, sealhulgas õiguse saada selgitusi ning teavet teenuseosutaja juhatusest ja töötajatelt ning jälgida avastatud puuduste kõrvaldamist ja tehtud ettepanekute täitmist.

§ 32. Teenuseosutaja töötaja kohustus Finantsinspeksiooni teavitada

(1) Teenuseosutaja töötaja on kohustatud Finantsinspeksioonile viivitamata kirjalikult teatama asjaoludest, mille tagajärjeks on või võib olla:

- 1) teenuseosutaja tegevust reguleerivate õigusaktide oluline või korduv rikkumine;
- 2) teenuseosutaja juhtorgani liikme või töötaja tekitatud oluline varaline kahju teenuseosutajale või tema klientidele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt Finantsinspeksioonile andmete esitamisega ei riku teenuseosutaja töötaja või muu teenuseosutaja tegevusega seotud kolmas isik talle õigusakti või lepinguga pandud andmete saladuses hoidmise kohustust.

§ 33. Andmete säilitamine

(1) Teenuseosutaja säilitab käesolevas seaduses sätestatud andmeid muutumatuna ja Finantsinspeksioonile kättesaadavana viis aastat, kui Finantsinspeksioon ei ole kehtestanud teistsugust tähtaega või seaduses ei ole sätestatud pikemat tähtaega.

(2) Teenuseosutaja säilitab dokumente, milles sätestatakse teenuse osutamise lepingu kohased teenuseosutaja ja kliendi õigused ja kohustused või tingimused, mille alusel kliendile teenust osutatakse, nii kaua, kuni lepinguline või muu teenuse osutamisega seotud õigussuhe kliendiga ei ole lõppenud, kui käesolevas seaduses või muus õigusaktis ei ole sätestatud pikemat tähtaega.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda, et pärast teenuseosutajale antud tegevusloa lõppemist peab teenuseosutaja säilitama käesolevas seaduses sätestatud andmeid muutumatuna ja Finantsinspeksioonile kättesaadavana viis aastat, kui andmete säilitamisele ei ole seaduses ette nähtud pikemat tähtaega.

2. jagu

Teenuseosutaja tegevusnõuded

§ 34. Teenuseosutaja tegevuse edasiandmine ja kolmanda isiku teenuste kasutamine

(1) Teenuseosutajal on oma kohustuste paremaks täitmiseks õigus teenuse osutamisega seotud tegevusi edasi anda kolmandale isikule (edaspidi *tegevuse edasiandmine*), kui:

- 1) tegevuse edasiandmisega ei delegeeri juhtorgani liikmed oma vastutust või tegevuse edasiandmine ei kahjusta muul viisil klientide huve ning teenuseosutaja jääb tegevuse edasiandmise korral täielikult vastutavaks edasiantud tegevuse nõuetekohase täitmise eest;
- 2) tegevuse edasiandmine ei takista teenuseosutaja tegevust ja tema kohustuste täitmist vajalikul tasemel ega vähenda teenuse osutamise kvaliteeti;
- 3) isikul, kellele tegevused edasi antakse, on vajalikud teadmised ja oskused ning ta on võimeline neid kohustusi täitma;
- 4) teenuseosutaja suhted klientidega ja kohustused klientide ees ei muutu tegevuse edasiandmise tõttu;
- 5) tegevuse edasiandmine ei põhjusta olukorda, kus teenuseosutaja ei tegele teenuse osutamisega, mille jaoks talle on väljastatud tegevusluba;
- 6) tegevuse edasiandmine ei tühistata ega muuda mis tahes muid tingimusi, mille alusel teenuseosutajale tegevusluba anti;
- 7) tegevuse edasiandmisel võtab teenuseosutaja tarvitusele kõik meetmed, et vältida täiendavaid operatsioonilisi riske;

8) operatsiooniliste funktsioonide edasiandmine ei takista ega mõjuta sise- ja vastavuskontrolli kvaliteeti ega toimimist ning Finantsinspeksiooni võimalusi finantsjärelevalve teostamisel.

(2) Tegevuse edasiandmise korral peab teenuseosutaja hindama tegevuse edasiandmise vajalikkust ning seda, kas isik, kellele tegevus edasi antakse, on edasiantud tegevuseks pädev ja sobiv.

(3) Teenuseosutajal on õigus saada isikult, kellele ta on oma tegevuse edasi andnud, teavet edasiantud tegevuse kohta ja anda talle kohustuslikke juhiseid.

(4) Teenuseosutaja teavitab enne tegevuse edasiandmist Finantsinspeksiooni.

(5) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, millega nõutakse konkreetsele isikule teenuseosutajaga seotud tegevuse või ülesande edasiandmise lõpetamist või kõigi teenuseosutaja poolt kolmandate isikutega sõlmitud tegevuste või ülesannete edasiandmise lepingute lõpetamist, kui:

1) kolmandal isikul puudub käesolevas seaduses sätestatud teenuste osutamiseks või ülesannete täitmiseks vajalik kvalifikatsioon või asjakohasel juhul tegevusluba vastava teenuse osutamiseks;

2) rikutakse teenuseosutaja klientide õigustatud huve või on sellise rikkumise oht;

3) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel, kes teostab järelevalvet kolmanda riigi isiku üle, ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks;

4) kolmas isik, kellele käesoleva seaduse tähenduses teenuse osutamine on edasi antud, ei vasta vähemalt samaväärsetele nõuetele, mis on ette nähtud käesoleva seadusega;

5) rikutakse käesolevas seaduses sätestatud muid tingimusi.

(6) Krediidipõhise ühisrahastusteenuse osutamisega, kui pakutakse tarbijakrediiti, seotud tegevuste edasiandmisele kohaldatakse laenude vahendamise osas krediidiandjate ja -vahendajate seaduse §-s 46 krediidivahendaja kohta sätestatud, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 35. Huvide konflikti maandamise ja vältimise nõuded

(1) Teenuseosutaja kehtestab huvide konflikti maandamise ja vältimise korra, milles sätestatakse õiguslikud, tehnilised ja organisatsioonilised meetmed, arvestades teenuseosutaja tegevuse laadi ja ulatust.

(2) Teenuseosutaja rakendab huvide konflikti maandamise ja vältimise korda, et tuvastada, maandada ja võimaluse korral vältida teenuse osutamisel teenuseosutaja sisest huvide konflikti, huvide konflikti teenuseosutaja ja tema üle kontrolli teostava isiku vahel, teenuseosutaja ja tema klientide vahel ning klientide omavahelisi huvide konflikte.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kord peab muu hulgas hõlmama:

1) iga teenuse või tegevusega seotud asjaolusid, millest tuleneb või võib tuleneda huvide konflikt või mis toovad kaasa klientide huvide kahjustamise olulise riski;

2) meetmeid, mida tuleb rakendada huvide konflikti lahendamiseks;

3) seda, kuidas potentsiaalsetest või tegelikest huvide konflikti olukordadest kliente teavitatakse.

§ 36. Teenuseosutaja või temaga seotud isikute osalemine investeerimisprojektides

(1) Teenuseosutaja, tema juhtorgani liikmed ja töötajad ning teenuseosutajas olulist osalust omavad isikud või mis tahes isikud, kes otseselt või kaudselt on kontrolli kaudu nendega seotud, võivad teenuseosutaja vahendusel pakutavates investeerimisprojektides osaleda üksnes järgmisel juhul:

1) teenuseosutaja veebilehel avalikustatakse informatsioon eelnimetatud isikute osaluste kohta, sealhulgas nimetatud isikute poolt investeeritud summa eurodes või protsendina investeerimisprojekti koguväärtusest; ja

2) teenuseosutaja tagab, et eelnimetatud isikute investeringud tehakse samadel tingimustel teiste investoritega ja eelnimetatud isikutele ei võimaldata sooduskohtlemist, eelisjuurdepääsu teabele või muid hüvesid või eeliseid võrreldes teiste investoritega.

(2) Teenuseosutaja juhtorgani liikmed ja töötajad ning teenuseosutajas olulist osalust omavad isikud või mis tahes isikud, kes otseselt või kaudselt on kontrolli kaudu nendega seotud, ei või omada ega omandada finantsilist huvi rahastuse taotleja äritegevuses muul viisil kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul.

§ 37. Tasu või hüve seoses teenuse osutamisega

Teenuseosutaja ei maksa ega anna allahindlust või mitterahalist hüve teisele teenuseosutajale või muule kolmandale isikule investorite korralduste suunamise eest mistahes konkreetse investeerimisinstrumendi pakkumise juurde. Teenuseosutaja ei saa rahastuse taotlejalt ega muult isikult tasu, allahindlust või mitterahalist hüve investorite korralduste suunamise eest mistahes konkreetse virtuaalväringutega kauplemise platvormi või virtuaalväringu pakkumise juurde.

§ 38. Konto avamise kohustus ja sellest teavitamine

(1) Teenuseosutaja peab avama maksekonto krediitiasutuses, e-raha asutuses või makseasutuses, mis on asutatud Eestis või teises lepinguriigis, mis osutab Eestis teenuseid piiriülesele või mis on asutanud Eestis filiaali.

(2) Teenuseosutaja esitab Finantsinspeksioonile viivitamata asjaomase teabe kõigi tema nimel avatud maksekontode kohta ning teavitab Finantsinspeksiooni, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave muutub.

(3) Kui teenuseosutaja kasutab lisaks maksekontodele ka muid kontosid või meetmeid kliendi vara hoiustamiseks, sealhulgas virtuaalväringu rahakotti, kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ka sellistele kontodele.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud asjaolude muutumise korral teavitab teenuseosutaja viivitamata Finantsinspeksiooni ning esitab ajakohased andmed teenuseosutaja makse- või muude kontode kohta.

§ 39. Nõuded eriotstarbelise üksuse kasutamisele ühisrahastusteenuse osutamisel

Teenuseosutajal on õigus kasutada eriotstarbelist üksust ühe mittelikviidse või jagamatu vara pakkumiseks investeerimisinstrumendi kaudu ja kanda eriotstarbelisele üksusele üle ühe investeerimisprojektiga seotud vara.

§ 40. Nõuded finantsvahendusplatvormile

- (1) Teenuseosutaja, kes haldab finantsvahendusplatvormi, kehtestab sise-eeskirjadega täpsed õiguslikud, tehnilised ja organisatsioonilised meetmed ja rakendab neid, et tuvastada ja maandada platvormiga seotud õigus- ja korrapärase toimimise riske.
- (2) Teenuseosutaja rakendab meetmeid, et usaldusväärselt hallata finantsvahendusplatvormi korraldamiseks kasutatava infotehnoloogilise süsteemi või muu tehingute tegemist vahendava ja andmeid salvestava süsteemi tehnilisi toiminguid ning toime tulla süsteemide riketega.
- (3) Teenuseosutaja kehtestab finantsvahendusplatvormil läbipaistvalt ja ühetaoliselt kohaldatavad reeglid, millega tagatakse tehingute hinna, mahu ja aja avalikustamine. Kõikide selliste tehingute üksikasjad tuleb avalikustada niivõrd reaalajalähedaselt, kui tehniliselt võimalik.
- (4) Teenuseosutaja rakendab meetmeid, et tagada tema süsteemides täidetud tehingute tõhus ja õigeaegne lõpuleviimine.
- (5) Teenuseosutaja tagab finantsvahendusplatvormil korrapäraseks toimimiseks piisavate finantsvahendite pideva olemasolu, võttes arvesse finantsvahendusplatvormil tehtavate tehingute laadi ja mahtu ning finantsvahendusplatvormi toimimist mõjutavate riskide ulatust ja taset.
- (6) Teenuseosutaja ei või ühelgi enda hallataval finantsvahendusplatvormil täita oma arvel kliendi korraldusi ega kaubelda oma arvel ostu- ja müügihuvide sobitamisel.
- (7) Oma arvel kauplemine ostu- ja müügihuvide sobitamisel on tehing, mille täitja asub ostja ja müüja vahele sellisel viisil, et ei võta ostu- ja müügitehingu samaaegsel täitmisel tururiski ning tehing tehakse hinnaga, mille arvelt tehingu täitja ei saa kasu ega kahju, välja arvatud eelnevalt avaldatud vahendus-, teenus- või muu tasu.
- (8) Teenuseosutaja rakendab õiguslikke, tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid, et tagada finantsvahendusplatvormi tehingute tegemise süsteemi töökindlus, piisav võimsus korralduste ja sõnumite tippmahtudega toimetulekuks, korrapärane toimimine pingelises olukorras, tehingute künniseid ja piirmäärasid ületavate või selgelt ekslike korralduste tagasilükkamine ning turukuritarvitamise tuvastamine ja ärahoidmine.
- (9) Teenuseosutaja tagab finantsvahendusplatvormi tehingute tegemise süsteemi igakülgse testimise ja selle vastavuse käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatule.
- (10) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded finantsvahendusplatvormil tehingute tegemise kohta.

6. peatükk

Teenuse osutamine ja rahastuse taotlemine

1. jagu

Investeerimisinstrumendi vahendamise ja virtuaalvääringu teenuse osutamisele ja rahastuse taotlemisele esitatavad üldnõuded

§ 41. Üldnõuded investeeringuinstrumendi vahendamise ja virtuaalvääringu teenuse osutamisele

(1) Investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse ja virtuaalvääringu teenuse osutaja on teenuse osutamisel kohustatud:

- 1) tegutsema lähtuvalt kliendi huvist ja õigusaktides esitatud nõuetest, teenuse keerukusastmele vastava hoolsuse ning teenuseosutajalt eeldatava ettenägelikkuse ja pädevusega ning järgima oma sise-eeskirju;
- 2) tagama teenuse osutamisega seotud asjaolude, sealhulgas investeerimisinstrumendi pakkumise kohta ajakohase, selge, tõese, täpse ja täieliku teabe avalikustamise ning tegema selle ühetaoliselt kättesaadavaks kõigile klientidele;
- 3) teavitama klienti teenuse olemusest ja sellega seonduvatest riskidest;
- 4) hoidma ja kaitsma kliendi raha ja sellega sarnaseid vahendeid, mis on antud teenuseosutajale hoiule või tema käsutusse;
- 5) andma kliendile regulaarselt teavet teenuse osutamisest;
- 6) avalikustama osutatavate teenuste eest võetavad tasud selgel ja arusaadaval viisil ning nende suuruse ja arvestamise korra;
- 7) avalikustama veebilehel kirjelduse selle kohta, milliste teenuste osutamisega seoses tekib või võib tekkida huvide konflikt ja kuidas seda maandatakse või välditakse;
- 8) teavitama kliente teenuseosutaja juhtorgani liikmete ja töötajate ning teenuseosutajas olulist osalust omavad isikute või mis tahes isikute, kes otseselt või kaudselt on kontrolli kaudu nendega seotud, osalustest investeerimisprojektides;
- 9) registreerima ja säilitama teenuse osutamisel kogutud ning käesoleva seadusega ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega registreerimiseks ning säilitamiseks nõutud andmeid;
- 10) lahendama kliendi kaebuse seoses teenuse osutamisega võimalikult kiiresti ja läbipaistvalt;
- 11) tagama oma tegevuseks vajalike finantsvahendite pideva olemasolu;
- 12) rakendama teenuse osutamisel ühetaolisi reegleid ning mitte diskrimineerima kliente või klientide grupe, kellele teenust osutatakse või kellele teenuse osutamisest keeldutakse;
- 13) avaldama oma veebilehel viited teenuseosutaja üle järelevalvet teostavatele asutustele ja vaidluste kohtuvälise lahendamise asutusele, kelle poole klient võib pöörduda teenuse sisu puututava vaidluse lahendamiseks.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule on investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja kohustatud:

- 1) avalikustama investeerimisinstrumendi põhiteabedokumendi vastavalt käesoleva seaduse §-s 55 ja selle alusel kehtestatud nõuetele, kui investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja korraldab teise isiku investeerimisinstrumendi pakkumist;
- 2) avaldama investeerimisprojektide kirjeldused ühetaolisel viisil, et tagada investoritele nende võrreldavus;
- 3) hindama investeerimisinstrumendi asjakohasust investorile ning selle tarvis kindlaks tegema investori kogemuse finantsturul tegutsemiseks ja teadlikkuse finantsturust, muuhulgas lähtudes sellest, kas tegemist on kogenud või mitte kogenud investoriga;
- 4) mõistma investoritele pakutavate investeerimisinstrumentide omadusi, hindama investeerimisinstrumendi sihtrühma arvesse võttes selliste investeerimisinstrumentide vastavust investori vajadustele ja pakkuma investeerimisinstrumente üksnes siis, kui see on kooskõlas investori huvidega;
- 5) tagama, et tema vahendatav investeerimisinstrument vastab selle instrumendi kindlaks määratud sihtrühma kuuluvate investorite vajadustele vastavalt nende liigitusele ning investeerimisinstrumendi turustamisstrateegia vastab sihtrühmale ja investeerimisinstrumenti turustatakse üksnes sellele sihtrühmale;
- 6) mitte jätma avalikustamata olulist infot rahastuse taotleja tegevuse kohta, mis on teenuseosutajale teada ja mis võib potentsiaalselt mõjutada investorit investeerimisotsuse tegemisel;
- 7) täitma investori korralduse parimal viisil ning vastavalt käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatule;

- 8) kontrollima rahastuse taotleja makse- või krediitdivõimelisust, välja arvatud juhul, kui investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja, krediitiasutus või krediidiandja on rahastuse taotleja makse- või krediitdivõimelisust juba kontrollinud;
- 9) kontrollima, et juriidilisest isikust rahastuse taotleja juhtorgani liikmed on laitmatu ärialase mainega ja nende tegevus rahastuse taotleja juhtidena vastab usaldusväärse juhtimise põhimõtetele;
- 10) välja töötama riskijuhtimisraamistiku, milles on sätestatud vahendatud krediidi riskikategooriad, ja seda kasutama.

(3) Kui rahastuse taotleja on füüsiline isik, kellele vahendatakse käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktis 2 nimetatud investeerimisinstrumenti, kohaldatakse krediitdivõimelisuse hindamise korral krediidiandjate ja -vahendajate seaduse 6. peatükis ja võlaõigusseaduse §-s 403⁴ sätestatud, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisti.

(4) Investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse ja virtuaalvääringu teenuse osutaja on kohustatud kliendi nõudmisel andma talle järgmist teavet:

- 1) teenuseosutajas olulist osalust omavate isikute ja nende osaluse suurus teenuseosutaja aktsia- või osakapitalis;
- 2) teenuseosutaja juriidiline vorm ja organisatsiooniline ülesehitus;
- 3) teenuseosutaja juhtorganite liikmete ees- ja perekonnanimed ning nende ülesanded teenuseosutajas;
- 4) osutatavad teenused.

(5) Investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse ja virtuaalvääringu teenuse osutaja võib kasutada oma kliendi nimel otsustusõigust seoses kliendi korralduste täitmise kriteeriumidega, avaldades kliendile otsustusõiguse täpse meetodi ja kriteeriumid ning võttes kõik vajalikud meetmed kliendi jaoks parima võimaliku tulemuse saamiseks, sealhulgas käesoleva seaduse §-s 54 nimetatud teenuse osutamise korral.

(6) Investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse ja virtuaalvääringu teenuse osutaja keeldub lepingu sõlmimisest või peab lõpetama sõlmitud lepingu mõistliku aja jooksul, kui rahastuse taotleja ei avalda käesoleva seaduse § 48 kohaselt teenuseosutajale investeerimisprojekti kohta nõutud andmeid või ei täida rahastuse taotlejale pandud kohustusi vastavalt käesoleva seaduse §-le 42.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud teave esitatakse kliendile tema taotlusel püsival andmekandjal.

(8) Käesoleva seaduse §-des 50 ja 51 sätestatud ei kohaldata teenuse osutamisel kogenud investorile.

§ 42. Nõuded juriidilisest isikust rahastuse taotlejale

- (1) Kui juriidilisest isikust rahastuse taotleja korraldab investeerimisinstrumenti pakkumist investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja kaudu, on rahastuse taotleja kohustatud:
- 1) tegema teenuseosutajaga koostööd ning esitama talle teenuse osutamiseks ja käesolevast seadusest või muust õigusaktist tulenevate nõuete täitmiseks vajalikud andmed;
 - 2) koostama ja esitama investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutajale teabe investeerimisprojekti kohta, mis vastab käesoleva seaduse §-s 48 ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(2) Kui rahastuse taotleja pakub investeerimisinstrumente ilma investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutajata, kohaldatakse talle üksnes käesoleva peatüki §-des 47, 48, 53, 55, 56 ja 58–64 sätestatud.

§ 43. Teabe avalikustamine investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse ja virtuaalvääringu teenuse osutaja majandustegevuse kohta

(1) Investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse ja virtuaalvääringu teenuse osutaja avalikustab oma veebilehel nelja kuu jooksul majandusaasta lõpust alates majandusaasta aruande.

(2) Investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja avalikustab igal aastal enda poolt hallatavatel finantsvahendusplatvormidel vähemalt viimase 36 kuu jooksul pakutud investeerimisprojektide makseviivituse määrad.

(3) Investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja avalikustab oma veebilehel nelja kuu jooksul majandusaasta lõpust alates ülevaate lõppenud majandusaasta majandustegevuse tulemuste kohta, sealhulgas:

- 1) üldise teabe kõigi teenuseosutaja avalikustatud investeerimisprojektide kohta, sealhulgas teabe ebaõnnestunud investeerimisprojektide kohta;
- 2) investeerimisprojektidega kaasatud rahaliste vahendite kogumahu ning keskmise investeerimisprojekti suuruse ja raha paigutanud isikute arvu iga investeerimisprojekti kohta;
- 3) andmed majandusaastal investeerimisobjektide kohta esitatud prognooside kohta võrdluses tegelike tulemustega, sealhulgas tegeliku investeeringu tootlikkusega.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmetele avalikustab ühisrahastusteenuse osutaja:

- 1) tegelikult saadud tulu juhul, kui ühisrahastusteenuse osutaja pakub eelseadistatud investeerimisega seoses krediidiportfelli valitsemisega tootluse sihtmäära;
- 2) kohaldatavuse korral kõigi ühisrahastusteenuse osutaja vahendatud krediidi eeldatava ja tegeliku makseviivituse määra riskikategooriate kaupa;
- 3) kohaldatavuse korral eeldatavate makseviivituse määrade kindlaksmääramisel kasutatud eelduste kokkuvõtte.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud andmed tuleb avalikustada käesoleva seaduse §-des 3 ja 4 sätestatud instrumenti liigi või teenuse kohta eraldi ning teha veebilehel kättesaadavaks vähemalt kolme aasta jooksul vastava aruandlusperioodi lõppemisest arvates.

(6) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täiendavalt avalikustamisele kuuluvate andmete loetelu, aruannete vormid ja koostamise meetoodika ning avalikustamise tähtajad.

§ 44. Nõuded teenuseosutajale, kes osutab teenust, mille raames on võimalik vahetada virtuaalvääring või investeerimisinstrument raha vastu

(1) Teenuseosutaja, kes võimaldab investeerimisinstrumenti või virtuaalvääringu vahetamist raha vastu, avalikustab veebilehel investeerimisinstrumenti või virtuaalvääringu hinna või meetoodika, mille alusel investeerimisinstrumenti või virtuaalvääringu hind on kujunenud.

(2) Teenuseosutaja, kes võimaldab investeerimisinstrumenti või virtuaalvääringu vahetamist raha vastu, täidab kliendi korralduse selle vastuvõtmise ajal avaldatud hinnaga.

(3) Lisaks käesoleva seaduse §-s 43 sätestatule peab virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes võimaldab virtuaalvääringu vahetamist raha vastu, avaldama kliendile teabe korralduste ja tehingute kohta, sealhulgas tehingu esemeks olnud virtuaalvääringu koguse ja hinna.

§ 45. Nõuded teenuseosutajale, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi korraldamise teenust

(1) Teenuseosutaja, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi korraldamise teenust, rakendab oma tegevuses selgeid kasutuseeskirju kauplemise platvormi korraldamiseks. Nimetatud kasutuseeskirjad hõlmavad vähemalt:

- 1) nõudeid hoolsuskohustuse rakendamisele, mida kohaldatakse enne virtuaalvääringu kauplemiseks võtmisele kauplemisplatvormil;
- 2) asjakohasel juhul virtuaalvääringuid või virtuaalvääringute kategooriaid, mida kauplemisplatvormil kauplemisele ei võeta;
- 3) reegleid, mis edendavad ausat ja vaba ligipääsu virtuaalvääringutega kauplemise platvormi korraldamise teenuse klientidele;
- 4) reegleid, mis kindlustavad ausa ja korrapärase kauplemise ning objektiivsed kriteeriumid korralduste efektiivseks täitmiseks;
- 5) tingimused, mille täitmisel võivad virtuaalvääringud olla kaubeldavad, sealhulgas likviidsuse lävendid ja perioodilised andmete esitamise tingimused;
- 6) tingimused, mille täitmisel võib virtuaalvääringutega kauplemine peatada.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kasutuseeskirju kohaldatakse ühetaoliselt kõikidele virtuaalvääringutele, millega on võimalik platvormil kaubelda, ning teenuse klientidele, kes virtuaalvääringu teenuse osutaja teenuseid kasutavad.

(3) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi teenust, ei võta virtuaalvääringut platvormil kauplemisele, kui virtuaalvääringuga kauplemisel ei ole võimalik rakendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eeskirju.

(4) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi teenust, ei kauple tema poolt hallataval kauplemise platvormil virtuaalvääringutega oma nimel ja arvel.

(5) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi teenust, on kohustatud rakendama asjakohaseid süsteeme, protseduure ja lahendusi, mis tagaksid, et teenuseosutaja poolt pakutavad kauplemissüsteemid oleksid:

- 1) vastupidavad küberriskidele ja –rännakutele;
- 2) piisavad, et käsitleda korraga suurt arvu virtuaalvääringutega seotud korraldusi;
- 3) piisavad, et tagada kauplemise jätkuvus isegi virtuaalvääringute oluliste hinnakõikumiste ajal;
- 4) võimalised keelduma korralduste, mis ei vasta turutingimustele või mis on selgelt vigased, täitmisest;
- 5) võimalised jätkama teenuse osutamist ka juhul, kui kauplemissüsteemide töös esineb tõrge.

(6) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi teenust, teavitab koheselt Finantsinspeksiooni, kui ta avastab turumanipulatsiooni toimepanemise või turumanipulatsiooni toimepanemise katse tema poolt korraldatud virtuaalvääringutega kauplemise platvormil.

(7) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi teenust, avalikustab enda poolt hallataval virtuaalvääringutega kauplemise platvormil tehingute aja, tehingu esemeks oleva virtuaalvääringute hinna ning koguse. Nimetatud andmed avalikustatakse niivõrd lähedal reaaliajale, kui see on tehniliselt võimalik.

(8) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi teenust, alustab virtuaalvääringutega seotud arveldustehinguga hiljemalt 24 tunni jooksul pärast seda, kui vastav tehing on aset leidnud kauplemisplatvormil.

(9) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes osutab virtuaalvääringutega kauplemise platvormi teenust, varundab käesoleva paragrahvi lõikes 7 ja 8 nimetatud andmeid selliselt, et neid oleks igal ajal võimalik edastada Finantsinspeksioonile.

§ 46. Nõuded teenuseosutajale, kes osutab virtuaalvääringu ülekandeteenust

(1) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kes osutab virtuaalvääringu ülekandeteenust, võtab kõik vajalikud meetmed, et saavutada ülekandega seotud korralduste täitmisel oma kliendi jaoks parim võimalik tulemus, võttes arvesse parimaid täitmistegureid, nagu hind, kulud, kiirus, täitmise ja arveldamise tõenäosus, maht, laad või mis tahes muud korralduse täitmisega seotud kaalutlused, välja arvatud juhul, kui virtuaalvääringu teenuse osutaja täidab virtuaalvääringutega seotud korraldusi oma kliendi antud konkreetsete juhiste kohaselt.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenuseosutaja kehtestab teenuse osutamiseks korralduste täitmise poliitika, mis võimaldab tal saavutada oma klientide korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse, ja rakendab seda. Eeltoodud korralduste täitmise poliitikaga nähakse ette klientide korralduste viivitamatu, õiglane ja kiire täitmine ning hoitakse ära klientide korraldustega seotud mis tahes teabe kuritarvitamine virtuaalvääringu krüptovara teenuse osutaja töötajate poolt.

2. jagu

Investeerimisinstrumendi pakkumise ja vahendamise nõuded

§ 47. Üldised teabe avalikustamise nõuded investeeringuinstrumendi vahendamise teenuse osutajale ja rahastuse taotlejale

(1) Investeeringuinstrumendi vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja avalikustab oma veebilehel järgmise teabe:

- 1) investeeringuga seotud üldiste riskide kirjeldus ja hoiatus investeeringuga kaasnevate riskide kohta;
- 2) üleskutse hinnata konkreetse investeeringuprojektiga seotud riske investori jaoks sõltuvalt tema majanduslikust olukorrast ja pidada enne investeeringuotsuse tegemist vajadusel nõu vastava ala spetsialistiga;
- 3) finantsvahendusplatvormi või muul viisil tehtavate tehingute tegemise protsessi ja tasude kirjeldus;
- 4) teave finantsvahendusplatvormil investeeringuinstrumendiga tehtud tehingute hindade kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 49 sätestatule;
- 5) investorite vahendite hoidmise ja investeeringute üle arvestuse pidamise kirjeldus;
- 6) teave selle kohta, millised on teenuseosutaja põhilised tehingupartnerid, sealhulgas makseteenuste pakkujad;
- 7) hoiatus selle kohta, et teenuseosutaja käsutusse antud vahendeid Tagatisfond ei taga ja nende suhtes ei kohaldata väärtipaberituruse seaduses sätestatud investorikaitse nõudeid;
- 8) kirjeldus investorite õigustest ja kohustustest ning teenuse kasutus- ja muud tingimused;

9) makseteenuste pakkumise tingimused, sealhulgas ka juhul, kui makseteenuseid pakub kolmas isik.

(2) Investeeringuinstrumendi vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja ei või rõhutada investeeringuinstrumendi omandamisest saadavat võimalikku tulu, kui samal ajal ja samas kohas ei viidata selgelt sellise vahendite paigutamisega seotud riskidele, sealhulgas investeeritud vahendite kaotamise riskile. Eelnimetatud riskid tuleb esitada võrdväärselt ja samal kujul muu infoga.

(3) Investeeringuprojekti kohta avalikustatava teabega ei tohi anda näilist tagatist investeeringu tulususe või väljamaksete kohta ja see ei tohi sisaldada ennustusi ega prognoose finantstulemuste kohta, arvestades käesolevas seaduses investeeringuprojekti tootluse garanteerimise kohta sätestatut.

(4) Kui investeeringuinstrumendi vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja on makseraskustes või tema suhtes on algatatud saneerimis- või pankrotimenetlus või muu sarnane menetlus, teavitab investeeringuinstrumendi vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja sellest esimesel võimalusel kirjalikult kõiki kliente või avaldab vastava teabe oma veebilehel.

§ 48. Teabe avalikustamine investeeringuprojekti kohta

(1) Investeeringuinstrumendi vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja avalikustab investeeringuprojekti kohta vähemalt:

- 1) investeeringuprojekti põhiteabedokumendi vastavalt käesoleva seaduse §-s 55 sätestatule;
- 2) märkuse selle kohta, kas investeeringuinstrumendi pakkumine on registreeritud Finantsinspektsioonis või muu finantsjärelevalve asutuse juures või mitte;
- 3) kui see on asjakohane, siis nimekirja kuludest, mille suurus väljendatakse protsendina või konkreetse arvuna, millega investorite investeeringute arvelt kaetakse rahastuse taotlejaga seotud vaidlused või mida kasutatakse laenude või võlgade sissenõudmiseks või muude toimingute või kulude katmiseks.

(2) Rahastuse taotleja või asjakohasel juhul investeeringuinstrumentide vahendamise teenuse osutaja teavitab viivitamata investoreid, kes on teinud offerdi või avaldanud huvi investeeringuinstrumendi pakkumise vastu, igast muutusest põhiteabedokumendis, mis tekitab või võib tekitada investoris äratuntavat huvi selle muudatusega tutvuda ning mis võib mõjutada investorite investeeringuotsuse tegemist.

(3) Investeeringuinstrumentide vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja avalikustab oma veebilehel investeeringuinstrumendiga seotud riskide suurenemise või realiseerumise kohta teavituse, kui:

- 1) põhiteabedokumendis kajastatud investeeringu tulusus või lubatud intressimäär ei vasta tegelikkusele või on tõenäoline, et investeeringuinstrumendi vahendamise teenuse osutajal, rahastuse taotlejal või muul kohustatud isikul ei ole võimalik kokkulepitud tähtjaks investorile tasuda põhiteabedokumendis sisalduvat investeeringu tulusust või lubatud intressimäära;
- 2) rahastuse taotleja ei ole ettenähtud ajaks krediiti tagasi maksnud;
- 3) rahastuse taotleja on makseraskustes või tema suhtes on algatatud saneerimis- või pankrotimenetlus või muu sarnane menetlus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teavitus tuleb avalikustada esimesel võimalusel, kuid hiljemalt esimesel tööpäeval pärast samas lõikes nimetatud asjaolude ilmnemist, ja see peab sisaldama järgmist teavet:

- 1) investeeringuprojekti nimi või selle puudumisel seda identifitseeriv tunnus;

- 2) teavituse aluseks olevate asjaolude kirjeldus;
- 3) võimalused riskide kõrvaldamise või vähendamise kohta;
- 4) kui see on asjakohane, siis käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud teave.

(5) Kokkulepe, mille kohaselt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud kulud moodustavad rohkem kui 50 protsenti rahastuse taotlejaga seotud vaidluste või võlgade sissenõudmisega seotud kogukuludest, on tühine.

(6) Kui krediitipõhise ühisrahastusteenuse osutaja kasutab rahastuse taotleja makseviivituse puhul teatud märgistusi või liike, peab ühisrahastusteenuse osutaja tagama, et kasutatud märgistuste või liikide nimetused on asjakohased ja vastavad tegelikkusele. Teenuseosutaja on kohustatud esimesel võimalusel ajakohastama makseviivituse märgistuste või liikide nimetusi.

(7) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded investeerimisprojekti kohta avalikustatavale teabele.

§ 49. Teabe avalikustamine investeerimisinstrumendiga tehtavate tehingute kohta finantsvahendusplatvormil

(1) Kui investeerimisinstrumendiga võimaldatakse teha tehinguid finantsvahendusplatvormi kaudu, tuleb kõigi investeerimisinstrumentidega tehtud tehingute kohta finantsvahendusplatvormil avalikustada vähemalt järgmine teave:

- 1) investeerimisinstrumendi identifitseerimistunnus;
- 2) tehingu hind;
- 3) tehingu maht;
- 4) tehingu aeg;
- 5) tehingu vääring.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavet avalikustatakse piisava regulaarsusega.

(3) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täiendavad tehingute kohta käivate andmete avalikustamise nõuded, sealhulgas käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete avalikustamise sageduse.

§ 50. Investeerimisinstrumendi asjakohasuse hindamine

(1) Investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja peab enne teenuse osutamise alustamist, sealhulgas finantsvahendusplatvormile juurdepääsu võimaldamist, hindama investeerimisinstrumendi asjakohasust investorile.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud asjakohasuse hindamiseks kogub investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja investorilt teavet, et teha kindlaks tema:

- 1) investeerimisalased teadmised ja kogemused, et selgitada välja, kas investor mõistab investeerimisega kaasnevaid riske, sealhulgas riske finantsvahendusplatvormi abil või muul viisil investeerimisinstrumenti investeerimisel;
- 2) investeerimiseesmärgid ja rahaline olukord, sealhulgas tema kahju kandmise võime.

(3) Investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja kogub käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatu hindamiseks investorilt muu hulgas teavet tema:

- 1) varasemate erinevate investeeringute kohta;
- 2) investeerimisinstrumentidesse investeerimise kogemuse kohta ja teadmiste kohta riskidest, mis on seotud investeerimisega eelkõige investeerimisinstrumentidesse.

(4) Investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja teeb käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud kahju kandmise võime arvutamise võimalused kättesaadavaks oma veebilehel. Investori kahju kandmise võime on kümme protsenti tema varade netoväärtusest, mille moodustavad investori:

- 1) regulaarne sissetulek;
- 2) varad, välja arvatud peamise elukohana kasutatav kinnisvara ja pensionifondide varad;
- 3) regulaarsed finantskohustused.

(5) Investor kinnitab oma kahju kandmise võime arvutuse tulemuse.

(6) Investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja esitab investorile riskihoiatuse, kui:

- 1) saadud andmete alusel on põhjust arvata, et investeeringisinstrument ei ole investori jaoks asjakohane;

- 2) investori ühte investeeringiprojekti investeeritav summa on suurem kui 1000 eurot või rohkem kui viis protsenti investori varade netoväärtusest;

- 3) investori esitatud teave ei ole piisav või investor on jätnud teabe esitamata, mistõttu ei ole võimalik hinnata investeeringisinstrumendi asjakohasust ning investori huvid võivad olla seetõttu vähem kaitstud.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud riskihoiatuse võib esitada standardvormis ja see peab sisaldama teavet selle kohta, et investor võib kaotada kogu investeeritud vara.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul annab investor kinnituse, et on hoiatusega tutvunud ja mõistab selle sisu.

(9) Investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja ei või kaasa aidata asjakohasuse hindamiseks vajaliku teabe esitamata jätmisele. Investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutajal on õigus tugineda investori esitatavale teabele, välja arvatud juhul, kui investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja teadis või pidi teadma, et teave on aegunud, ebatäpne või mittetäielik.

(10) Investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja vaatab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud hindamise tulemused ja selle aluseks olevad kriteeriumid ning hoiatusteaded üle iga kahe aasta tagant.

(11) Investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja tagab investorile võimaluse arvutada oma kahju kandmise võime vähemalt ühe korra iga kalendriaasta jooksul.

§ 51. Lepingueelne järelemõtlemisaeg investeeringisinstrumendi pakkumise korral

(1) Kui investori poolt ühte investeeringiprojekti investeeritud summa on suurem kui 200 eurot, peab investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja ette nägema lepinguelse järelemõtlemisaja, mille jooksul investor võib oma pakkumisega seotud offerdi või huviavalduse ilma põhjuseta tagasi võtta. Offerdi või huviavalduse tagasivõtmise kasutamine ei tohi põhjustada investorile kulusid ega põhjendamatuid ebamugavusi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud järelemõtlemisaeg on minimaalselt neli kalendripäeva investori offerdi või huviavalduse tegemisest arvates.

(3) Investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja peab arvestust talle esitatud ofertide ja huviavalduste ning nende saamise aja kohta.

(4) Investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja peab selgelt ja õigeaegselt avalikustama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud järelemõtlemisaja, selle kestuse ning offerdi või huviavalduse tagasivõtmisega seotud tingimused. Kohe pärast seda, kui investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja on potentsiaalselt investorilt saanud offerdi või huviavalduse, teavitab investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja finantsvahendusplatvormi kaudu või muul viisil potentsiaalset investorit järelemõtlemisaja algusest ja taganemisega seotud tingimustest.

(5) Offerdi või huviavalduse tagasivõtmise kord hõlmab vähemalt sama viisi, millega potentsiaalne investor saab teha offerdi või avaldada huvi investeerimisinstrumendi pakkumise vastu.

(6) Lepingutingimus, mis raskendab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud õiguse kasutamist, sealhulgas kokkulepe, millega taganemine seotakse käsiraha või leppetrahvi maksmisega, on tühine.

(7) Käesoleva seaduse §-s 54 sätestatud eelseadistatud investeerimise korral kohaldatakse käesolevas paragrahvis sätestatud üksnes investori antud algse investeerimisvolituse suhtes, mitte selle volituse alusel konkreetsetesse investeerimisprojektidesse tehtud investeeringute suhtes. Eelmises lauses nimetatud algne investeerimisvolitus on investori antud volitus teenuseosutajale tema varakogumi valitsemiseks.

(8) Investeerimisinstrumendi pakkumise puhul kohaldatakse käesolevas paragrahvis sätestatud ainult investeerimisinstrumendi esmapakkumise korral.

§ 52. Ettenägematute kulude reserv

(1) Teenuseosutaja võib moodustada ettenägematute kulude reservi. Sellisel juhul edastab ta investorile järgmise teabe:

- 1) milliste vahendite kaudu reservi rahastatakse ja kellel on õigus reservist tehtavatele väljamaksetele;
- 2) info reservi juhtimise ja haldamise kohta;
- 3) kaalutlused, mis teenuseosutaja võtab arvesse otsustamaks, kas või kuidas kasutada reservis olevaid vahendeid väljamakse tegemiseks, koos näidetega;
- 4) info, kas reservis on piisavalt raha väljamakse tegemiseks;
- 5) selgitus reservist väljamakse tegemise kohta;
- 6) reservis olevate vahendite hoiustamise kord ja asjakohasel juhul reservi vahendite vääring;
- 7) kirjeldus selle kohta, mismoodi käsitatakse reservi kogutud raha teenuseosutaja maksejõuetuse korral.

(2) Teenuseosutaja edastab investorile lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabele ka asjaomaseid riskihoiatusi.

(3) Teenuseosutaja avalikustab vähemalt kord kvartalis oma veebilehel ettenägematute kulude reservi suuruse võrreldes selle jaoks oluliste lepingute täitmata jäävate summadega ja teabe selle kohta, kui suur osa lepingutest tulenevatest krediitidest on tasutud ettenägematute kulude reservi kaudu.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täiendavad nõuded ettenägematute kulude reservi moodustamise ja haldamise tingimustele ning reserviga seotud riskihoiatustele.

§ 53. Investeeringisinstrumendi tulususe või tootluse garanteerimine ja tagasiostugarantii

- (1) Investeeringisinstrumendi pakkumisel võib investeeringisinstrumendi tootlust või tulusust garanteerida või pakkuda tagasiostugarantiid (edaspidi *garantii*).
- (2) Garantii on käesoleva seaduse tähenduses kohustus osta investori käest investeeringisinstrument tagasi, juhul kui sellega seotud maksed või investorile lubatud tootlust või tulu ei laeku, sealhulgas kui maksed on rohkem kui 60 kalendripäeva viivituses.
- (3) Garantii andjaks võib olla vaid lepinguriigi kindlustusandja või krediidiasutus või investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja.
- (4) Kui garantii andjaks on investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja, peab ta moodustama garantiifondi, kuhu kogutakse regulaarselt makseid.
- (5) Garantii andja teeb garantiifondist investorile kompensatsioonimakseid, kui garantii tingimused on realiseerunud.
- (6) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täiendavad nõuded investeeringisinstrumendi tulususe või tootluse garanteerimisele või tagasiostugarantii rakendamisele, sealhulgas garantiifondi tingimuste kohta.

§ 54. Eelseadistatud investeeringuline ühisrahasusteenuse korral

- (1) Eelseadistatud investeeringuline käesoleva seaduse tähenduses on investori poolt ühisrahasusteenuse osutajale antud volituse alusel enda nimel ja arvel selle teenuseosutaja finantsvahendusplatvormil ühe või mitme investeeringuprojekti rahastamine või ühe või mitme krediidipõhise investeeringisinstrumendi (edaspidi käesolevas paragrahvis *krediidiportfell*) omandamine või võõrandamine.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud volituses määrab investor kindlaks vähemalt kaks kriteeriumi järgmistest:
 - 1) krediidi tähtaeg ja intressimäär vahemik;
 - 2) krediidi riskikategooria lubatud ulatus ja jaotus;
 - 3) aastase intressimäär või muu investeeringu tulususe määra pakkumise või lubamise korral selle saavutamise tõenäosus;
 - 4) intressitulu taasinvesteeringu tingimused.
- (3) Ühisrahasusteenuse osutaja säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud volitust püsival andmekandjal kolm aastat krediidi lõpptähtajast arvates.
- (4) Ühisrahasusteenuse osutaja hindab usaldusväärsete ja täpselt määratletud kriteeriumide alusel ning võttes arvesse kõiki asjaolusid, millel võib olla ebasoodne mõju krediidilepingust tulenevate kohustuste täitmisele, sealhulgas järgmist:
 - 1) krediidirisk krediidiportfelli tasandil ja iga krediidi kohta eraldi;
 - 2) rahastuse taotleja krediidivõime.
- (5) Ühisrahasusteenuse osutaja teavitab investorit käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud hindamise kriteeriumidest.

(6) Ühisrahastusteenuse osutaja edastab investori nõudmisel krediidiportfelli kohta järgmise teabe:

- 1) teave investori volituse alusel välja valitud iga krediidi kohta, sealhulgas intressimäär või muu investorile makstav hüvitis, krediidi lõpptähtaeg, krediidi põhisumma ja intressi tagasimaksegraafik ning see, kuidas rahastuse taotleja on täitnud tagasimaksegraafikut;
- 2) krediidiportfelli kaalutud keskmine aastane intressimäär;
- 3) krediitide jaotus riskikategooriate kaupa või lõikes, esitatuna protsentides ja absoluutarvudes;
- 4) iga krediidi riskimaandamismeetmete kirjeldus;
- 5) kui see on asjakohane, siis ülevaade rahastuse taotleja krediidlepingute rikkumiste kohta viimase viie aasta jooksul;
- 6) kõik investori, rahastuse taotleja ja ühisrahastusteenuse osutaja makstavad tasud iga krediidi kohta;
- 7) krediidi hindamise korral viimane hinnang krediidi kohta, hindamiskuupäev, põhjus, miks hindamine on läbi viidud, ning asjakohane ja õiglane kirjeldus võimalikust saadaolevast tulust, võttes arvesse tasusid ja makseviivituse määrasid.

(7) Ühisrahastusteenuse osutaja peab määrama sise-eeskirjadega kindlaks, millist metoodikat, sealhulgas millise päritoluga andmeid, kasutab ta eelseadistatud investeerimise korral.

(8) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded eelseadistatud investeerimise, eelkõige volituse andmisel kasutatavate kriteeriumide ja investorile asjakohase teabe andmise kohta.

3. jagu

Põhiteadedokument, kahju nõudmine ja investeerimisinstrumendi pakkumise peatamine

§ 55. Nõuded põhiteadedokumendile

(1) Investeerimisinstrumendi pakkumiseks koostatakse põhiteadedokument, milles tuleb esitada käesoleva paragrahvi kohaselt avalikustamisele kuuluv teave ja mis peab olema koostatud selliselt, et investoril oleks sellest lihtne vajalikku teavet leida.

(2) Põhiteadedokument peab sisaldama lihtsalt analüüsitavas ja arusaadavas vormis kogu iseloomuliku teabe rahastuse taotleja ja avalikkusele pakutava investeerimisinstrumendi kohta, mis on investoritele vajalik, et teadvalt hinnata muu hulgas rahastuse taotleja kohustusi, finantsseisundit, kasumit ja kahjumit, tulevikuväljavaateid ning pakutava investeerimisinstrumendiga kaasnevaid õigusi.

(3) Põhiteadedokumendis esitatakse investeerimisinstrumendi pakkumise kohta vähemalt järgmised andmed:

- 1) rahastuse taotlejaga seotud riskide ja peamiste tunnusjoonte, sealhulgas varade, kohustuste ja finantsseisundi lühikirjeldus;
- 2) investeerimisinstrumendi tehtava investeeringuga seotud riski ja investeeringu põhiliste tunnusjoonte, sealhulgas investeerimisinstrumendi omamisega kaasnevate õiguste lühikirjeldus;
- 3) investeerimisinstrumendi pakkumise üldtingimused, sealhulgas eeldatavad kulud, mille peab katma investor;
- 4) investeerimisinstrumendi pakkumise eesmärk ja laekuva tulu kasutamine;
- 5) rahastuse taotleja juhtorganite liikmete vahelised huvide konfliktid;

- 6) asjakohasel juhul investeerimisinstrumenti registri pidamise kord ja registri pidamise eest vastutav isik;
- 7) asjakohasel juhul investeerimisinstrumenti omandamise või võõrandamise tingimused finantsvahendusplatvormil ja sellega seonduvad tasud.
- (4) Füüsilisest isikust rahastuse taotleja puhul ja tarbijakrediidipõhise investeerimisprojekti põhiteabedokumendile ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 2 ning lõike 3 punktides 2–7 sätestatud.
- (5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule tuleb krediidipõhise investeerimisprojekti puhul põhiteabedokumendis esitada järgmised andmed:
- 1) krediidi olemus, kestus ja tingimused;
 - 2) intressimäär või investorile makstav hüvitis;
 - 3) riskimaandamismeetmed, sealhulgas tagatise andjate või garantide või muude garantiide olemasolu;
 - 4) põhiosa ja intressi tagasimakse kavandatud amortisatsioon;
 - 5) rahastuse taotleja poolt krediidilepingute täitmata jätmise viimase viie aasta jooksul;
 - 6) krediidi teenindamine, sealhulgas olukordades, kus rahastuse taotleja ei täida oma kohustusi.
- (6) Põhiteabedokumendis sisalduv peab olema selge, mitteeksitav ja täielik ning vastama investeerimisinstrumenti pakkumise eripärale. Põhiteabedokument koostatakse selliselt, et isikul, kes ei ole kogenud investor, on selle sisust võimalik aru saada ka viideteta muudele dokumentidele.
- (7) Põhiteabedokument peab sisaldama selget viidet, et tegemist on põhiteabedokumendiga, ning põhiteabedokumendi koostamise kuupäeva. Põhiteabedokument peab olema esitatud eraldiseisvana muust teabest, sealhulgas reklaamteabest, mis on seotud vastava pakkumise või rahastuse taotlejaga.
- (8) Põhiteabedokument avalikustatakse vähemalt investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja veebilehel ja see tuleb koostada püsival andmekandjal eraldiseisva dokumendina, mis on selgelt eristatav turundusmaterjalidest ja on trükituna maksimaalselt kuuel A4 leheküljel. Kui investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja ei osale investeerimisinstrumenti pakkumise protsessis, avalikustatakse põhiteabedokument rahastuse taotleja veebilehel.
- (9) Põhiteabedokumendis peab sisalduma kuupäev, mis seisuga on põhiteabedokumendis sisalduvad andmed esitatud.
- (10) Põhiteabedokumendis sisalduvate andmete õigsust ja täielikkust peab kinnitama investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja juhatuse. Põhiteabedokumendi koostamise ja investeerimisinstrumenti pakkumise eest vastutavad isikud märgitakse selgelt põhiteabedokumendis, esitades füüsiliste isikute puhul nende nimed ja ametikohad, ning juriidiliste isikute puhul nende nimed ja registrijärgsed asukohad, samuti nende isikute kinnituse, et neile teadaolevalt on põhiteabedokumendis sisalduv teave tõene ja et põhiteabedokumendist ei ole välja jäetud asjaolusid, mis mõjutavad või võivad mõjutada investori investeerimisotsuse tegemist.
- (11) Põhiteabedokument avalikustatakse vähemalt eesti või inglise keeles. Kui põhiteabedokumenti eesti keeles ei avalikustata, võib Finantsinspeksioon investorite huvide kaitseks nõuda selle eesti keelde tõlkimist ja tõlke avalikustamist. Kui avalikustatud dokumentide muukeelsed tõlked ei ole eestikeelse dokumendiga vastavuses või on

eelnimetatud dokumentide versioonid erinevalt tõlgendatavad, lähtutakse eestikeelsest dokumendist või muukeelse dokumendi tõlkest eesti keelde.

(12) Täpsemad nõuded põhiteabedokumendile ja selles sisalduvate andmete loetelule kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 56. Eksitav, vigane või ebatäpne teave põhiteabedokumendis ja põhiteabedokumendi muutmine

(1) Rahastuse taotleja on kohustatud investoreid viivitamata teavitama põhiteabedokumendis oleva teabe muutmise ja põhiteabedokumendi ajakohastama, edastades muudetud või täiendatud põhiteabedokumendi investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutajale avalikustamiseks.

(2) Kui investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja korraldab investeerimisinstrumenti pakkumist, esitab rahastuse taotleja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavituse investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutajale, kes seejärel kohustub viivitamata teavitama investoreid käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaoludest.

(3) Kui investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja tuvastab põhiteabedokumendis väljajätmise, vea või ebatäpsuse, millel võib olla oluline mõju investeringu tulususele, tuleb sellest viivitamata teavitada rahastuse taotlejat, kes peab põhiteabedokumendi täiendama või muutma ja esitama selle uuendatud kujul avaldamiseks.

(4) Investoreid, kes on teinud offerdi või avaldanud huvi investeerimisinstrumenti pakkumise vastu, teavitatakse viivitamata tuvastatud rikkumistest, teenuseosutaja võetud ja võetavatest meetmetest ning võimalusest tühistada oma ofert või huviavaldus. Investoreid, kes on sõlminud lepingu investeerimisinstrumenti omandamiseks, teavitatakse viivitamata võimalusest lepingust taganeda.

(5) Põhiteabedokumendi muutmisel tuleb selgel viisil avaldada põhiteabedokumendi muutmise kuupäev ja viide teabele või andmetele, mida on muudetud võrreldes viimati avaldatud või registreeritud põhiteabedokumendiga.

(6) Kui põhiteabedokumendi ei ole täiendatud või muudetud 30 kalendripäeva jooksul rikkumise tuvastamisest arvates, tühistab teenuseosutaja asjaomase investeerimisinstrumenti pakkumise.

§ 57. Finantsinspektsiooni kohustused seoses põhiteabedokumendiga ja õigus nõuda põhiteabedokumendi muutmist

(1) Finantsinspektsioon ei vastuta põhiteabedokumendi sisu õigsuse eest ja avalikustatud põhiteabedokumendi ajakohasuse eest ega võta kohustust värskendada avalikustatud teavet või teatada selles tehtud muudatustest, välja arvatud käesoleva seaduse § 58 lõikes 3 nimetatud juhul.

(2) Finantsinspektsioon võib kontrollida põhiteabedokumendi vastavust käesolevas seaduses sätestatud nõuetele ning seda, kas põhiteabedokumendis esitatud teave on esitatud lihtsalt analüüsitavas ja arusaadavas vormis, samuti olulist teavet rahastuse taotleja ja avalikkusele pakutavate investeerimisinstrumentide kohta.

(3) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega nõuda põhiteabedokumendi muutmist ja muudatuste avalikustamist, kui põhiteabedokument ei vasta õigusaktides sätestatud tingimustele.

(4) Finantsinspeksioon avaldab vähemalt oma veebilehel teatise selle kohta, et investeerimisinstrumenti pakkumise käigus investeerimisinstrumente omandada kavatsevad isikud peaksid tutvuma põhiteabedokumendis investeerimisinstrumenti ja rahastuse taotleja kohta esitatuga ning hindama teavet oma investeerimiseesmärkidest ja riskitaluvusest lähtuvalt. Vajadusel peaksid investorid pöörduma vastavat kutseoskust ja tegevusluba omava isiku poole.

§ 58. Põhiteabedokumendi esitamine või registreerimine

(1) Kui investeerimisinstrumenti pakkumise koguväärtus investeerimisinstrumenti pakkumise üheaastase ajavahemiku kohta ületab üht miljonit eurot, kuid jääb alla viie miljoni euro, tuleb põhiteabedokumendi avalikustamisest teavitada Finantsinspeksiooni ja esitada põhiteabedokument Finantsinspeksioonile teadmiseks, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Erandina käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatust tuleb põhiteabedokumendi avalikustamisest teavitada Finantsinspeksiooni ja esitada põhiteabedokument Finantsinspeksioonile teadmiseks enne, kui investeerimisinstrument on võetud kauplemisele finantsvahendusplatvormil.

(3) Kui investeerimisinstrumenti pakkumise koguväärtus ületab viit miljonit eurot pakkumise üheaastase ajavahemiku kohta, tuleb põhiteabedokument enne investeerimisinstrumenti pakkumise avalikustamist registreerida Finantsinspeksioonis.

(4) Põhiteabedokumendi registreerimiseks Finantsinspeksioonis tuleb esitada taotlus, millega koos esitatakse põhiteabedokument ja menetlustasu tasumise tõend vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 45⁵ lõikele 2.

(5) Kui registreerimisel esitatud dokumendid ei vasta õigusaktides sätestatud nõuetele, sealhulgas põhiteabedokument ei sisalda Finantsinspeksiooni hinnangul investorite huve silmas pidades kogu vajalikku teavet, nõuab Finantsinspeksioon kümne tööpäeva jooksul taotluse esitamisest arvates dokumentide õigusaktidega vastavusse viimist või täiendamist.

(6) Registreerimisel esitatud andmete ja dokumentide kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon nõuda täpsustavate andmete ja dokumentide esitamist, määrata ekspertiisi ja erakorralise audiitorkontrolli, teostada päringuid riigi andmekogudest, saada suulisi selgitusi põhiteabedokumendi registreerimise taotleja juhtorgani liikmetelt ja tema töötajatelt ning põhjendatud vajaduse korral kolmandatelt isikutelt esitatud dokumentide sisu ja põhiteabedokumendi registreerimise otsustamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

(7) Finantsinspeksioon teeb otsuse põhiteabedokumendi registreerimise või registreerimisest keeldumise kohta kümne tööpäeva jooksul registreerimise taotluse või õigusaktidega kooskõlla viidud või täiendatud dokumentide Finantsinspeksioonile esitamisest arvates.

(8) Finantsinspeksioonil on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud otsuse tegemise tähtaega pikendada 20 tööpäevani, kui investeerimisinstrumenti pakkumine hõlmab investeerimisinstrumente, mille on väljastanud rahastuse taotleja, kes ei ole varem investeerimisinstrumente avalikkusele pakkunud.

(9) Otsuse põhiteabedokumendi registreerimise või sellest keeldumise kohta toimetab Finantsinspeksioon viivitamata taotluse esitajale kätte. Kui Finantsinspeksioon ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 7 või 8 sätestatud tähtaja jooksul otsust teinud, ei loeta põhiteabedokumenti registreerituks.

(10) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda põhiteabedokumendi registreerimisest, kui:

- 1) pakkumise tingimused on vastuolus kehtivate õigusaktide või rahastuse taotleja põhikirjaga;
- 2) põhiteabedokument ei vasta õigusaktidega kehtestatud nõuetele ja tegemist on oluliste puudustega;
- 3) rahastuse taotleja ei ole taotlemisel esitanud kõiki õigusaktidega ette nähtud dokumente või nimetatud dokumendid on omavahel vastuolus või ei ole täidetud käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud nõuet;
- 4) rahastuse taotlejal puudub seos Eestiga või kui seos Eestiga on ebaselge.

(11) Investeerimisinstrumenti pakkumisel põhiteabedokumendi avalikustamise kaudu ei anna Finantsinspeksioon investeerimissoovitusi.

(12) Põhiteabedokumendi registreerimise puhul kontrollib Finantsinspeksioon õigusaktidega nõutud minimaalse teabe olemasolu põhiteabedokumendis ja seda, et teave oleks esitatud lihtsalt analüüsitava ja arusaadava vormis ning sisaldaks rahastuse taotleja kinnitust kogu iseloomuliku teabe kohta ja pakutavate investeerimisinstrumentide kohta.

§ 59. Investoritele kahju hüvitamine

(1) Kui põhiteabedokument sisaldab investeerimisinstrumenti väärtuse hindamise seisukohalt olulist teavet, mis ei vasta tegelikkusele, hüvitab investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja investoritele põhjustatud kahju, mis tuleneb tõese teabe esitamata jätmisest, kui investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja teadis või oleks pidanud teadma sellest erinevusest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu kehtib ka järgmistel juhtudel:

- 1) põhiteabedokumendi puudulikkuse, sealhulgas asjakohaste faktide väljajätmise korral, kui põhiteabedokumendi puudulikkus tuleneb teabe varjamisest investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja poolt;
- 2) põhiteabedokumendi muutmise korral, kui põhiteabedokumendi muutmise aluseks oli asjaolu, mis oluliselt mõjutas või võis oluliselt mõjutada investori investeerimisotsuse tegemist.

(3) Investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutajal või rahastuse taotlejal on investori nõusolekul õigus käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud kahju hüvitada, kui ta võtab investeerimisinstrumenti tagasi hinna eest, millega investor investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutajalt või rahastuse taotlejalt omandas. Sel juhul vabaneb investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja investorile muu kahju hüvitamise kohustusest ja investor kohustub tagastama omandatud investeerimisinstrumenti, kui see on asjakohane.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud kahju hüvitamise kohustus on investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutajal või rahastuse taotlejal ka juhul, kui põhiteabedokumendis on märgitud teabe allikana kolmas isik. Investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja vabaneb sellisel juhul vastutusest vaid siis, kui põhiteabedokumendis viidatud või avaldatud teave on esitatud viitega investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutajast või rahastuse taotlejast sõltumatule

teabeallikale ja investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja ei teadnud ega pidanud teadma, et selle viite aluseks olev teave ei ole õige.

(5) Investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja ei ole käesoleva paragrahvi alusel kohustatud kahju hüvitama, kui kahju kannatanu investeerimisinstrumenti omandamise hetkel teadis või pidi teadma põhiteabedokumendi mittetäielikkusest või selles sisalduvast valeteabest. Sama kehtib juhul, kui kogenud investorist kannatanu oleks pidanud investeerimisinstrumenti omandamisel oma tegevuses tavapärase hoolsuse korral aru saama, et põhiteabedokument sisaldab valeteavet või et see ei ole täielik, välja arvatud juhul, kui kahju on tekitatud tahtlikult.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud kahju hüvitamise nõude aegumistähtaeg on viis aastat valeteavet sisaldava või mittetäieliku põhiteabedokumendi avalikustamisest arvates.

(7) Käesolevas paragrahvis sätestatud hüvitamist ja aegumistähtaega välistavad, piiravad või vähendavad kokkulepped on tühised.

§ 60. Investeerimisinstrumenti pakkumise peatamine

(1) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega nõuda investeerimisinstrumenti pakkumise lõpetamist või peatamist, kui:

- 1) ei ole täidetud või on alust arvata, et ei täideta investeerimisinstrumenti pakkumise kohta käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud või muudes õigusaktides sätestatud nõudeid;
- 2) ei ole kinni peetud põhiteabedokumendis sätestatud investeerimisinstrumenti pakkumise tingimustest;
- 3) põhiteabedokumendis esitatud teave on osutunud olulisel määral ebaõigeaks;
- 4) esinevad muud asjaolud, millest tulenevalt Finantsinspeksioonil on põhjendatud kahtlus investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja kohustuste täitmise suhtes.

(2) Investeerimisinstrumenti pakkumise peatamisel kohustab Finantsinspeksioon oma ettekirjutusega rahastuse taotlejat või investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutajat kõrvaldama investeerimisinstrumenti pakkumise peatamise aluseks olnud asjaolud. Nimetatud asjaolude kõrvaldamisel võib rahastuse taotleja või investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja Finantsinspeksiooni loal selle pakkumist jätkata.

(3) Rahastuse taotleja või investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja võib peatada või lõpetada investeerimisinstrumenti pakkumise Finantsinspeksiooni eelneval nõusolekul. Finantsinspeksiooni nõusolek ei ole vajalik juhul, kui investeerimisinstrumenti pakkumise koguväärtus ei ületa üht miljonit eurot.

(4) Investeerimisinstrumenti pakkumine peatatakse Finantsinspeksiooni määratud tähtjaks, kuid mitte kauemaks kui kümneks järjestikuseks tööpäevaks. Kui pärast nimetatud tähtaega investeerimisinstrumenti pakkumist ei jätkata, on rahastuse taotleja või investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja kohustatud kümne tööpäeva jooksul tähtaja möödumisest arvates tehingu tühistama ja investorile tema vara tagastama.

(5) Rahastuse taotleja või investeerimisinstrumenti vahendamise teenuse osutaja on kohustatud viivitamata teavitama investeerimisinstrumenti pakkumise peatamisest või lõpetamisest ning pakkumise jätkamisest vähemalt oma veebilehel ja asjakohasel juhul muus kohas, kus võimaldatakse investeerimisinstrumenti omandada või võõrandada. Finantsinspeksioon

avalikustab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse ja lõikes 3 nimetatud nõusoleku oma veebilehel.

4. jagu

Siseteabe väärkasutamine ja turumanipulatsioon

§ 61. Siseteabe väärkasutamist ja turumanipulatsiooni reguleerivate sätete kohaldamine

Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse sellise investeerimisinstrumendi suhtes, mida on võimalik omandada või võõrandada finantsvahendusplatvormil.

§ 62. Siseteabe avalikustamine investeerimisinstrumendi kohta

(1) Rahastuse taotleja on kohustatud teda otseselt puudutava siseteabe viivitamata avalikustama. Siseteave avalikustatakse viisil, mis võimaldab avalikkusel sellele juurdepääsu ning seda kiiresti, täielikult, täpselt ja õigesti hinnata. Rahastuse taotleja ei tohi siseteabe avalikustamisel seda eksitusse viival moel siduda oma tegevuse reklaamimisega.

(2) Siseteave on avalikustamata täpne teave, mis otseselt või kaudselt puudutab investeerimisinstrumenti või rahastuse taotlejat ja mis avalikustatuna võib tõenäoliselt oluliselt mõjutada investeerimisinstrumendi hinda. Siseteabeks ei loeta avalikkusele kättesaadavate andmete alusel tehtud uuringuid ja hinnanguid.

(3) Siseteabe avalikustamisega ei tohi viivitada asjaolu või sündmuse ametlikuks muutumise ootamise ettekäändel. Kui siseteabe avalikustamine võib kahjustada rahastuse taotleja õigustatud huve, võib rahastuse taotleja omal vastutusel viivitada siseteabe avalikustamisega tingimusel, et sellega viivitamine ei vii avalikkust eksitusse ning rahastuse taotleja tagab siseteabe konfidentsiaalsuse.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule on rahastuse taotleja kohustatud avalikustama siseteabe esimesel võimalusel oma veebilehel.

(5) Iga varem avalikustatud siseteabe oluline muudatus tuleb viivitamata avalikustada varem avalikustamiseks kasutatud kanali kaudu, järgides seejuures käesolevas jaos siseteabe avalikustamisele kehtestatud nõudeid.

§ 63. Siseteabe väärkasutamise keeld

(1) Siseteabe väärkasutamine on keelatud.

(2) Siseteabe väärkasutamine käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) siseteabe objektiks oleva investeerimisinstrumendi otseselt või kaudselt enda või kolmanda isiku arvel omandamine või võõrandamine või omandamise või võõrandamise katse;
- 2) siseteabe avalikustamine kolmandale isikule, välja arvatud juhul, kui selline avalikustamine on seotud tavapärase töö- või ametiülesande või kohustuse täitmisega;
- 3) soovitude andmine kolmandale isikule või kolmanda isiku mõjutamine siseteabe objektiks oleva investeerimisinstrumendi omandamiseks või võõrandamiseks.

(3) Siseteabe väärkasutamiseks ei loeta siseteabe objektiks oleva investeerimisinstrumendi omandamist või võõrandamist üheks lepingu pooleks oleva isiku poolt sellise lepingu täitmiseks, mis sõlmiti enne, kui ta oli siseteabest teadlik.

§ 64. Turumanipulatsioon ja selle toimepanemise keeld

(1) Turumanipulatsiooni toimepanemine on keelatud.

(2) Turumanipulatsioon käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) investeerimisinstrumendi pakkumise, nõudluse või hinna suhtes eksitusse viiv või tõenäoliselt eksitusse viiv tehing ja tehingukorraldus, kui tehingu või tehingukorralduse teinud isikul puuduvad õigustatud põhjendused sellele tehingule või tehingukorraldusele ning kui tehtud tehing või tehingukorraldus ei vasta üldiselt tunnustatud tavale;
- 2) isiku või isikute koostöös tehtav investeerimisinstrumendi hinda tavapäratul või kunstlikul tasemel hoidev või sinna viiv tehing või tehingukorraldus, kui tehingu või tehingukorralduse teinud isikul puuduvad õigustatud põhjendused sellele tehingule või tehingukorraldusele ning kui tehtud tehing või tehingukorraldus ei vasta üldiselt tunnustatud tavale;
- 3) tehing ja tehingukorraldus, mis sisaldab näilikke elemente, ning pettuslik käitumine;
- 4) investeerimisinstrumendi kohta vale või eksitava teabe levitamine meediakanalites, sealhulgas Internetis, või muul viisil, kui teavet levitanud isik teadis või oleks pidanud teadma, et teave on vale või eksitav;
- 5) muud käesoleva lõike punktides 1–4 sätestatud tehingute või toimingutega sarnased turumanipulatsiooni iseloomuga tehingud või toimingud.

(3) Turumanipulatsioon on sealhulgas:

- 1) investeerimisinstrumendi nõudluse või pakkumise suhtes endale turgu valitseva seisundi kindlustamine isiku või kooskõlastatult tegutsevate isikute poolt, kui selle käigus määratakse otse või kaudselt kindlaks ostu- või müügihinnad või luuakse muid ebaõiglaseid kauplemistingimusi;
- 2) investeerimisinstrumendi omandamine või võõrandamine finantsplatvormil tehtavate tehingute sulgemisel, eksitades sulgemishinna alusel tegutsevad investoreid;
- 3) investeerimisinstrumendi või rahastuse taotleja kohta meediakanalites teabe, sealhulgas arvamuse või kuulujutu levitamine, kui eelnevalt on sõlmitud investeerimisinstrumendi ostu- või müügileping, millega mõjutatakse investeerimisinstrumendi hinda ning saadakse kasu selle mõjust investeerimisinstrumendi hinnale, ilma et samal ajal oleks huvide konflikt nõuetekohaselt ja tõhusalt avalikustatud.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega kehtestada turumanipulatsiooni iseloomuga käitumise tunnuste ja turumanipulatsiooni tuvastamisel arvestatavate asjaolude näidisloetelu ning üldised tunnustatud tavad.

5. jagu Kliendi kaebused

§ 65. Kliendi kaebuse lahendamine

(1) Teenuseosutaja peab sise-eeskirjadega kehtestama toimiva ja läbipaistva korra klientidelt saadud kaebuste mõistlikuks ja kiireks lahendamiseks.

(2) Kliendil peab olema võimalik esitada teenuseosutajale kaebus tasuta.

(3) Teenuseosutaja avalikustab kaebuste lahendamise korra ja standardiseeritud kaebuse esitamise dokumendipõhja oma veebilehel.

(4) Teenuseosutaja registreerib kõik saadud kaebused, säilitab asjaomast teavet esitatud kaebuste ja kaebustega tegelemiseks võetud meetmete ning kaebuste lahendamise tulemuste kohta.

(5) Teenuseosutaja on kohustatud kliendi esitatud kaebusele kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vastama ja teavitama klienti kaebuse võimalikust lahendusest mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kümme tööpäeva pärast kaebuse saamist.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtaja jooksul ei ole teenuseosutajast mitteoleneval põhjusel võimalik kaebusele vastata või kaebuse lahendamiseks kõiki vajalikke toiminguid teha, on teenuseosutaja kohustatud kliendile viivitust põhjendama ning määrama vajalike toimingute lõpetamise eeldatava tähtaja, mis ei või olla pikem kui 35 tööpäeva.

(7) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded kaebuste käsitlemisele ja standardiseeritud kaebuse esitamise dokumendipõhjale.

6. jagu

Isikuandmete kaitse ja teenuseosutaja talitluspidevus

§ 66. Isikuandmete töötlemine ja isikuandmete kaitse nõuded

(1) Teenuseosutaja kehtestab ja avalikustab oma veebilehel isikuandmete töötlemist puudutavad põhimõtted.

(2) Teenuseosutaja töötaja, juhtorgani liige, aktsionär või osanik, kellel on juurdepääs kliendi isikuandmetele, on kohustatud hoidma saladuses talle teatavaks saanud isikuandmeid tähtajatult, kui isikuandmete kaitse seaduses, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) või muus õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.

§ 67. Teenuseosutaja talitluspidevuse tagamine

(1) Talitluspidevuse planeerimine on protsess, mille kaudu teenuseosutaja kindlustab ärikatkestuste või erakorraliste sündmuste esinemisel oma tegevuse jätkuvuse või taastamise, sealhulgas teenuste osutamise klientidele.

(2) Teenuseosutaja peab pidevalt hindama oluliste ärikatkestuste mõju äri- ja muudele protsessidele, võimalikke ohtusid ning selgitama välja olulisemad riskid.

(3) Teenuseosutaja peab oluliste ärikatkestuste juhtimiseks ja oma tegevuste jätkamiseks välja töötama ning rakendama ärimõju analüüsi abil tuvastatud taaste-eesmärkidel põhineva talitluspidevuse plaani. Teenuseosutaja vaatab plaanid regulaarselt üle, testib ja vajaduse korral uuendab neid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud plaanis peab määrama vähemalt:

- 1) talitluspidevuse plaani otstarbe, ulatuse ja eesmärgid;
- 2) plaani kasutuselevõtu tingimused;
- 3) rakendusprotseduurid;
- 4) rollid, kohustused ja volitused;
- 5) kommunikatsiooniprotseduurid asutusesiseseks ja oluliste osapooltega väliseks suhtlemiseks;

- 6) ettevõttesisesed ja -välised sõltuvused;
- 7) ressursinõuded;
- 8) dokumendihalduse.

(5) Talitluspidevuse planeerimise raames tuleb koostada süsteemide taasteplaanid, mis kirjeldaksid, kuidas oluliste äriatkestuse korral erinevad süsteemid saavad taas tegevust alustada.

§ 68. Nõuded küberturvalisusele

(1) Teenuseosutaja rakendab kõiki asjakohaseid meetmeid, et vähendada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga seotud riskide mõju osutatava teenuse jätkusuutlikkusele.

(2) Teenuseosutaja töötab välja küberturvalisusega seotud kliendikaebuste ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga seotud intsidentide väljaselgitamise ja lahendamise ning nende suhtes meetmete rakendamise korra, mis sisaldab vähemalt:

- 1) teenuseosutaja võrgu- ja infosüsteemide pidamise nõudeid;
- 2) intsidentidest teatamise korda.

(3) Teenuseosutaja ajakohastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud korda vähemalt üks kord kalendriaasta jooksul.

(4) Teenuseosutaja teavitab viivitamata Finantsinspektsiooni olulise mõjuga info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga seotud intsidentidest, mis on seotud tema pakutavate teenustega. Olulist mõju käsitatakse küberturvalisuse seaduse § 8 lõike 2 punktides 1–5 tähenduses.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud intsidentil on või võib olla mõju klientide finantshuvidel, teavitab teenuseosutaja viivitamata kliente intsidentist ja kõigist abinõudest, mida saab võtta kasutusele intsidenti negatiivse mõju leevendamiseks.

(6) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega kehtestada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga seotud riskide juhtimisele ja intsidentidest teavitamisele täpsemad nõuded.

7. peatükk

Investeeringisinstrumendi registri pidamine ja kanded investeeringisinstrumentidega

§ 69. Investeeringisinstrumendi registreerimine

(1) Investeeringisinstrumendid registreeritakse elektroonilises vormis peetavas investeeringisinstrumentide registris (edaspidi *register*).

(2) Registrit peab investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja või muu isik, kellele on registri pidamise ülesanded vastavalt käesolevale seadusele edasi antud (edaspidi *registripidaja*).

(3) Kõik sama liiki investeeringisinstrumendid peavad olema registreeritud ühe ja sama registripidaja juures. Kui investeeringisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja või rahastuse taotleja pakub mitut investeeringisinstrumenti, võivad eri investeeringisinstrumendid olla registreeritud eri registripidaja juures.

§ 70. Nõuded registripidajale

(1) Registripidajaks võib käesoleva seaduse § 69 lõikes 2 nimetatud registripidamise ülesannete edasiandmise korral olla:

- 1) lepinguriigis asutatud krediidasutus, investeerimisühing, makseasutus, e-raha asutus, väärtpaberite keskodepositoorium või käesolevas seaduses nimetatud teenuseosutaja;
- 2) lepinguriigis asutatud isik, kelle tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse tase, juhtimis- ja tegevusriskide maandamiseks rakendatavad sisekontrolli meetmed, finantsseisund, asjaomaste töötajate pädevus ja kogemused ning muud võimalused on küllaldased, et tagada käesolevas seaduses ja registripidamise lepingus nimetatud ülesannete täitmine.

(2) Kui registripidamise ülesanne on käesoleva seaduse § 69 lõike 2 kohaselt edasi antud, vastutab investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja registri toimivuse eest ning peab hüvitama registri pidamisel oma kohustuste rikkumisega tekitatud kahju.

(3) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata registripidajal registri pidamise, kui Finantsinspeksiooni hinnangul ei ole tema tegevus käesolevas jaos sätestatud nõuetega kooskõlas.

§ 71. Registrisse kantavad andmed ja nende töötlemine

(1) Registrisse kantakse vähemalt järgmised andmed:

- 1) rahastuse taotleja ärinimi, asukoht ja registrikood;
- 2) investeerimisinstrumendi nimetus;
- 3) investeerimisinstrumendi omaniku nimi, aadress ja isikukood, selle puudumisel sünniaeg, või juriidilisest isikust omaniku puhul tema ärinimi, registrikood ja registrijärgne asukoht;
- 4) investeerimisinstrumendi pakkumise eest vastutav isik.

(2) Kui register ei ole avalik, peab registrisse kantud andmetega olema õigus tutvuda ja neist väljavõtteid saada investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja kliendil või tema volitatud isikul, Finantsinspeksioonil ning järgmistel isikutel ja asutustel:

- 1) kohtul asja menetlemisel;
- 2) uurimisasutusel ja prokuratuuril alustatud kriminaalmenetluses, sealhulgas konfiskeerimismenetluses, asjaomastel organitel abistamisaotluse või Euroopa uurimismääruse menetlemisel või Euroopa Liidu õigusest tuleneva kohustuse täitmiseks, rahvusvahelise konventsiooni või muu välislepingu või politsei või muu sellesarnase pädeva õiguskaitseasutuse koostöölepingu täitmiseks;
- 3) julgeolekuasutusel julgeolekuasutuste seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks ning riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses nimetatud julgeolekukontrolli teostamiseks;
- 4) Maksu- ja Tolliametil vastavalt maksukorralduse seaduses sätestatule, sealhulgas alustatud väärtemenetluses põhistatud määruse alusel, või riikliku järelevalve teostamiseks hasartmänguseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 5) kohtutäituril täitemenetluse seadustikus sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 6) ajutisel halduril ja pankrotihalduril pankrotiseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 7) Riigikontrollil Riigikontrolli seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 8) pärima õigustatud isikul või tema volitatud isikul ning notaril seoses ametitoimingu tegemisega, notari või kohtu määratud pärandvara inventuuri tegijal, kohtu määratud pärandvara hooldajal, samuti välisriikide konsulaaresindustel pärimismenetluse käigus pärandvara ja sellega seotud andmete kohta kirjalike dokumentide esitamiseks;
- 9) korruptsioonivastase seaduse alusel huvide deklaratsiooni üle kontrolli teostajal deklaratsioonis esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks;

- 10) Rahapesu Andmepürool ja Kaitsepõlitseiametil rahapesu ja terrorismi tõkestamise seaduses ja rahvusvahelise sanktsiooni seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 11) muul isikul, kes tõendab, et andmete saamise eesmärk on rahapesu või terrorismi tõkestamine või rahvusvahelise sanktsiooni tuvastamine ja kohaldamine.

(3) Registripidaja esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed arusaadaval ja loetaval viisil, sealhulgas koondab ühele isikule kuuluvad investeerimisinstrumentid selliselt, et oleks võimalik mõistlikult aru saada ühele isikule kuuluvatest osalustest või muude investeerimisinstrumentidega seotud õigustest või hüvedest.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada määrusega täiendavad registri pidamise nõuded.

§ 72. Erisused investeerimistokeni registreerimisel hajusraamatu- või muu turvalisel tehnoloogial põhineva süsteemi abil

(1) Investeerimistokeni omanikule tekivad sellega seotud õigused pärast investeerimistokeni ülemineku kohta kande kinnitamist hajusraamatu- või muus turvalisel tehnoloogial põhinevas süsteemis, kui seadusest ei tulene teisiti.

(2) Kolmandate isikute suhtes loetakse investeerimistokeniga seotud õigused kehtivaks selle kohta kande kinnitamisega turvalisel tehnoloogial põhinevasse süsteemi, kui seadusest ei tulene teisiti.

(3) Investeerimistokeni omanike nimekiril turvalisel tehnoloogial põhinevas süsteemis on avalik ning kasutatav turvaline tehnoloogia peab tagama igähele õiguse registreeringuga tutvuda.

(4) Turvalisel tehnoloogial põhinev süsteem peab tagama investeerimistokeni ja selle omanike ning piirangute kohta teabe digitaalse esitamise ja avalikustamise, samuti investeerimistokeniga tehtud tehingute kohta terviklike andmete esitamise ja tähtajatu säilimise muutumatul kujul.

(5) Turvalisel tehnoloogial põhineva süsteemi kasutamisel vastutab investeerimistokeni registripidaja, et registriandmed säilivad ja on asjakohaselt kaitstud loata muutmise või hävitamise eest.

(6) Valdkonna eest vastutav minister võib investeerimistokeni registripidamisele kehtestada määrusega täpsemad nõuded.

8. peatükk

Nõuded kapitalile, omavahenditele ja varade hoidmisele

§ 73. Teenuseosutaja osa- või aktsiakapital

(1) Investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja osa- või aktsiakapital peab olema vähemalt 25 000 eurot.

(2) Virtuaalvääringu teenuse osutaja osa- või aktsiakapital peab olema:

1) vähemalt 125 000 eurot, kui virtuaalvääringu teenuse osutaja osutab üht või mitut käesoleva seaduse § 4 lõike 2 punktides 1, 2 või 4 nimetatud teenust;

2) vähemalt 350 000 eurot, kui virtuaalvääringu teenuse osutaja osutab käesoleva seaduse § 4 lõike 2 punktis 3 nimetatud teenust.

(3) Teenuseosutaja asutamisel uue äriühinguna võib osa- või aktsiakapitali sissemakse olla ainult rahaline.

§ 74. Nõuded teenuseosutaja omavahenditele

(1) Teenuseosutaja omavahendid peavad igal hetkel vastama ühele järgmistest suurustest, olenevalt sellest, kumb on suurem:

- 1) käesoleva seaduse § 73 lõikes 1 sätestatud osa- või aktsiakapitali suurus;
- 2) vähemalt neljandik eelmise majandusaasta püsivatest üldkuludest.

(2) Teenuseosutaja omavahendid koosnevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337) artiklites 26–30 sätestatud esimese taseme põhiomavahenditest koos nimetatud määruse artiklis 36 sätestatud mahaarvamistega, sealjuures ei kohaldata mahaarvamisele nimetatud määruse artiklites 46 ja 48 sätestatud künnisega seotud erandeid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud püsivad üldkulud vaadatakse üle igal aastal. Krediidipõhise ühisrahastuse korral võetakse üldkuludes muu hulgas arvesse krediidi teenindamise kulud eelmise majandusaasta kolme kuu keskmise kohta.

(4) Kui teenuseosutaja on tegutsenud vähem kui 12 kuud, võib ta püsivate üldkulude arvutamisel kasutada majandustegevuse prognoose tingimusel, et ta hakkab kasutama varasemate perioodide andmeid niipea, kui need on kättesaadavad.

(5) Majandusaasta püsivate üldkulude arvutamise põhimõtted kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(6) Teenuseosutaja on kohustatud rakendama meetmeid, mis tagavad igal ajal võimaluse omavahendite arvutamiseks piisava täpsusega.

§ 75. Kliendi vara hoidmise nõuded

(1) Kui teenuseosutaja on oma klientidelt saanud investeringute tegemise, edasilaenamise või tagasimaksmise eesmärgil rahalisi või muid vahendeid (edaspidi käesolevas paragrahvis *vara*), on teenuseosutaja kohustatud kliendi varaga seotud huvide kaitseks:

- 1) hoidma teenuse osutamisega seoses talle usaldatud kliendi vara lahus ja eraldi kontol või kontodel teenuse osutamisega mitteseotud tegevusaladega seotud ja oma varast;
- 2) informeerima klienti vara hoidmisega seotud nõuetest, sealhulgas sellest, kui vara hoidmise teenuseid pakub kolmas osapool;
- 3) säilitama andmeid ning pidama selliseid registreid ja raamatupidamisarvestust, mis võimaldab tal igal ajal viivitamata eristada kliendi jaoks hoitavat vara teiste klientide jaoks hoitavast varast ja klientide vara oma varast ning mis tagab selle täpsuse ja vastavuse tegelikkuses klientide jaoks hoitavale klientide rahale;
- 4) kontrollima regulaarselt teenuseosutaja raamatupidamisarvestuse, andmete ja registrite vastavust selliseid varasid hoidvate kolmandate isikute arvestusele, andmetele ja registritele;
- 5) rakendama vastavaid organisatsioonilisi meetmeid kliendi vara või sellega seotud õiguste kaotamise või vähenemise niisuguse riski maandamiseks, mis tuleneb vara väärkasutamisest, pettusest, haldamises esinevatest puudustest, ebakorrektselt registripidamisest või hooletusest.

(2) Teenuseosutaja määrab sise-eeskirjadega täpsemalt kindlaks oma klientide vara kaitsmise ja hoidmise põhimõtted, sealhulgas kui vara hoiab kolmas isik.

(3) Kui teenuseosutaja pakub talle usaldatud kliendi varaga seoses makseteenuseid, sealhulgas täidab klientide maksejuhiseid makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse tähenduses, peab tal olema makseasutuse tegevusluba.

(4) Kui teenuseosutaja ei paku talle usaldatud kliendi varaga seoses makseteenuseid ise või kolmanda osapoolle kaudu, peab ta tagama, et tema vahendusel investeerimisinstrumente pakkuvad rahastuse taotlejad saavad raha makseteenuse osutaja kaudu vastavalt makseasutuste ja e-raha asutuste seaduses sätestatule.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil hoitav kliendi vara kuulub kliendile ning selle arvel ei saa rahuldada teenuseosutaja võlausaldajate nõudeid.

(6) Käesoleva seaduse § 53 lõikes 4 nimetatud garantiifondis olev raha ei kuulu teenuseosutaja vara hulka.

(7) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada teenuseosutajale täpsemad vara hoidmise nõuded.

9. peatükk

Raamatupidamine ja aruannete esitamine finantsinspeksioonile

§ 76. Raamatupidamise korraldamine

Raamatupidamisarvestust ja aruandlust korraldatakse vastavalt käesolevas seaduses, raamatupidamise seaduses, teenuseosutaja põhikirjas ja raamatupidamise sise-eeskirjas ning muudes õigusaktides sätestatule.

§ 77. Aruannete esitamine Finantsinspeksioonile

(1) Teenuseosutaja koostab ja esitab Finantsinspeksioonile aruanded käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras.

(2) Teenuseosutaja esitab Finantsinspeksioonile majandusaasta aruande, käesoleva seaduse § 79 lõikes 4 sätestatud kontrolli läbiviimise kohta koostatud vandeaudiitori aruande ära kirja, kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepaneku ja otsuse ning üldkoosoleku protokollid väljavõtte majandusaasta aruande kinnitamise või kinnitamata jätmise otsuse kohta kahe nädala jooksul pärast aktsionäride või osanike üldkoosoleku toimumist. Kui teenuseosutaja on nimetatud andmed ja dokumendid avalikustanud oma veebilehel, ei pea ta neid Finantsinspeksioonile esitama.

(3) Teenuseosutaja esitab Finantsinspeksioonile järelevalve eesmärgil regulaarselt vähemalt järgmised aruanded:

- 1) tehingute aruanne;
- 2) klientide vara aruanne;
- 3) omavahendite aruanne;
- 4) teenuseosutaja bilanss;
- 5) teenuseosutaja kasumiaruanne.

(4) Finantsinspeksioonile esitatavate regulaarsete aruannete periood on kvartal ning aruanded tuleb esitada Finantsinspeksioonile 20 päeva jooksul pärast aruandeperioodi lõppu, kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti. Kui aruande esitamise viimane kuupäev on

puhkepäev, tuleb regulaarne aruanne esitada hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

(5) Finantsinspeksioonil on lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule õigus nõuda ühekordselt või regulaarselt esitatavaid aruandeid ja andmeid, mis on vajalikud järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses.

(6) Finantsinspeksioonile esitavate aruannete sisu, vormid, koostamise meetoodika ja esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 78. Finantsinspeksioonile esitatud aruannete kontroll ja puuduste kõrvaldamine

(1) Finantsinspeksioon kontrollib järelevalve eesmärgil esitatud aruande vastavust nõuetele viivitamata pärast aruande laekumist.

(2) Kui Finantsinspeksioon tuvastab järelevalve eesmärgil esitatud aruandes puudusi, teavitab ta sellest viivitamata aruande esitajat.

(3) Järelevalve eesmärgil esitatud aruande esitaja on kohustatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud puudused kõrvaldama ning esitama Finantsinspeksioonile korrigeeritud aruande ilma põhjendatud viivitusega. Korrigeeritud aruanne tuleb Finantsinspeksioonile esitada ka juhul, kui aruande esitaja on ise varem esitatud andmetes tuvastanud vea või kui auditeeritud andmed erinevad varem esitatud auditeerimata andmetest.

(4) Järelevalve eesmärgil esitatud aruande koostamisel kasutatud algandmete allikaks olevaid dokumente on aruande esitaja kohustatud säilitama vähemalt viis aastat Finantsinspeksioonile aruannete esitamisest arvates.

§ 79. Audiitorkontroll

(1) Teenuseosutaja raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik.

(2) Audiitorettevõtjaks võib nimetada audiitortegevuse seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud isiku.

(3) Teenuseosutaja audiitorettevõtja võib nimetada ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtjaks, kuid mitte kauemaks kui viieks aastaks. Viieks aastaks nimetatud audiitorettevõtja nimetamine vahetult järgnevaks perioodiks ei ole lubatud.

(4) Audiitorettevõtja peab kontrollima teenuseosutaja poolt omavahendite kohta kehtestatud nõuete täitmist ning esitama sellekohase arvamuse teenuseosutajale ja Finantsinspeksioonile.

(5) Teenuseosutaja asukohajärgne kohus määrab Finantsinspeksiooni avalduse alusel audiitorettevõtja, kui:

- 1) üldkoosolek ei ole audiitorettevõtjat nimetanud;
- 2) üldkoosoleku nimetatud audiitorettevõtja on audiitorkontrolli tegemisest loobunud;
- 3) Finantsinspeksiooni hinnangul on audiitorettevõtja kaotanud usalduse.

(6) Kohtu määratud audiitorettevõtja volitused kestavad kuni üldkoosolek nimetab uue audiitorettevõtja.

§ 80. Audiitorettevõtja informeerimiskohustus

(1) Audiitorettevõtja on kohustatud viivitamata teavitama kirjalikult Finantsinspektsiooni teenuseosutaja auditi läbiviimise käigus talle teatavaks saanud asjaoludest, mille tagajärjeks on või võib olla:

- 1) teenuseosutaja tegevust reguleerivate õigusaktide oluline rikkumine;
- 2) teenuseosutaja või tema tütaretevõtja edasise tegevuse katkemine;
- 3) audiitorettevõtja märkustega vandeaudiitori arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta;
- 4) olukord, mille tõttu teenuseosutaja ei ole võimeline täitma oma kohustusi, või oht sellise olukorra tekkeks;
- 5) teenuseosutaja juhtorgani liikme või töötaja tegudest tulenev oluline varaline kahju teenuseosutajale või tema klientidele.

(2) Audiitorettevõtja on kohustatud viivitamata kirjalikult teavitama Finantsinspektsiooni teenuseosutajaga märkimisväärses seoses oleva isiku auditi läbiviimise käigus talle teatavaks saanud asjaoludest, mille tulemuseks on või võib olla käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud asjaolu.

(3) Käesoleva paragrahvi kohaselt Finantsinspektsioonile andmete edastamisega ei rikuta õigusakti või lepinguga audiitorettevõtjale pandud konfidentsiaalsusnõudeid.

10. peatükk

Teenuseosutaja ümberkujundamine, ühinemine, lõpetamine ja pankrot

§ 81. Ümberkujundamine

(1) Teenuseosutaja ümberkujundamine on lubatud üksnes osaühingust aktsiaseltsiks.

(2) Teenuseosutaja ümberkujundamine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(3) Ümberkujundamiseks on vajalik Finantsinspektsiooni eelnev luba (edaspidi *ümberkujundamisluba*) ja selle saamiseks esitab teenuseosutaja Finantsinspektsioonile:

- 1) üldkoosoleku otsuse põhikirja muutmise kohta;
- 2) üldkoosoleku protokoll;
- 3) põhikirja uue teksti;
- 4) audiitori kontrollitud ümberkujundamisaruande vastavalt äriseadustiku §-le 479.

(4) Finantsinspektsioon teeb otsuse ümberkujundamisloa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul kõigi nõuetekohaste dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid hiljemalt kolm kuud pärast taotluse saamist.

(5) Finantsinspektsioon võib keelduda ümberkujundamisloa andmisest, kui:

- 1) ümberkujundamisluba taotleva teenuseosutaja juhtorgani liikmed ei vasta käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevatele nõuetele;
- 2) ümberkujundamisluba taotleva teenuseosutaja finantsseisund ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 3) ümberkujundamisega seotud dokumentatsioon ei vasta käesolevas seaduses või muudes õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 4) teenuseosutaja ümberkujundamine takistab teenuseosutaja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist;
- 5) ümberkujundamine võib muul põhjusel kahjustada teenuseosutaja klientide või teiste võlausaldajate huve;
- 6) esineb muu oluline alus ümberkujundamist mitte lubada.

(6) Äriregistrile esitatavale avaldusele lisatakse Finantsinspeksiooni luba teenuseosutaja ümberkujundamiseks.

(7) Finantsinspeksioon avalikustab ümberkujundamisloa andmise otsuse hiljemalt otsuse tegemisele järgneval tööpäeval oma veebilehel.

§ 82. Ühinemine

(1) Teenuseosutaja võib ühineda ühendatava ühinguna üksnes teise teenuseosutajaga või teise lepinguriigi krediitdiasutuse, investeerimisühingu, e-raha asutuse või makseasutusega või äriühinguga, kellele on väljastatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 alusel tegevusluba.

(2) Teenuseosutaja võib ühendatava ühinguna ühineda:

1) teise teenuseosutajaga või teise lepinguriigi krediitdiasutuse, investeerimisühingu, e-raha asutuse või makseasutusega või äriühinguga, kellele on väljastatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 alusel tegevusluba;

2) finantseerimisasutuse või abiettevõtjaga, mille peamine ja püsiv tegevus on finantsteenuste, infotehnoloogiateenuste, vastavuskontrolli teenuste või mõne muu sarnase teenuse osutamine või tegevus, mis abistab või täiendab teenuseosutaja põhitegevust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul jätkab teenuseosutaja tegevust ühendatava teenuseosutaja tegevusloa alusel.

(4) Kui investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja või virtuaalvääringu teenuse osutaja ühinevad uue investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja või virtuaalvääringu teenuse osutaja asutamise teel, peab ühinemise tulemusel asutatav investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja või virtuaalvääringu teenuse osutaja taotlema tegevusluba käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatud korras.

(5) Investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja või virtuaalvääringu teenuse osutaja ühinemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(6) Ühinemiseks on vajalik Finantsinspeksiooni eelnev luba (edaspidi *ühinemisluba*) ja selle saamiseks esitab teenuseosutaja Finantsinspeksioonile:

1) ühinemislepingu;

2) ühinemisaruande;

3) ühinemisotsused, kui nende tegemine on nõutav;

4) audiitori aruande;

5) andmed olulist osalust omavate isikute kohta vastavalt käesoleva seaduse §-le 20;

6) andmed äriühingute kohta, milles teenuseosutaja või tema juhtorgani liikme osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust, tegevusalade loetelu ning teenuseosutaja ja iga juhtorgani liikme osaluse suurust;

7) käesoleva seaduse nõuetele vastava äriplaani ühinemisele järgneva kolme aasta kohta;

8) käesoleva seaduse nõuetele vastava sise-eeskirjade projekti.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 1 nimetatud ühinemisleping ei või olla sõlmitud edasilükkava või äramuutva tingimusega. Ühinemislepingus võib sätestada üksnes tingimuse, mille kohaselt ühinemisleping jõustub pärast seda, kui Finantsinspeksioon on ühinemisloa andnud.

(8) Finantsinspeksioon teeb otsuse ühinemisloa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul kõigi nõuetekohaste dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid hiljemalt kolm kuud pärast taotluse saamist.

(9) Ühinemisloa taotluse menetlemisele, esitatud andmete ja dokumentide kontrollimisele ning selle kontrollimisele, kas ühinemisloa taotlejal on teenuse osutamiseks piisavad võimalused ja kas ühendav äriühing vastab käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevatele nõuetele, kohaldatakse käesoleva seaduse tegevusloa taotluse läbivaatamise kohta sätestatut.

(10) Finantsinspeksioon võib keelduda ühinemisloa andmisest, kui:

- 1) ühendava teenuseosutaja või uue ühingu juhtorgani liikmed ei vasta käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevatele nõuetele;
- 2) ühinemise tagajärjel rikutakse käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud investeerimispiiranguid;
- 3) ühendava teenuseosutaja või uue ühingu finantsseisund ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) ühinemisleping ei vasta käesolevas seaduses või muudes õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 5) ühendava teenuseosutaja või uue ühingu ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab teenuseosutaja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist;
- 6) ühinemine võib muul põhjusel kahjustada teenuseosutaja klientide või teiste võlausaldajate huve.

(11) Ühinevad äriühingud peavad avaldama ühinemisteate ühinemisloa saamise kohta viivitamata vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel.

(12) Ühinemise äriregistrisse kandmise avalduse esitab teenuseosutaja viivitamata pärast käesoleva paragrahvi lõikes 11 nimetatud ühinemisteate avaldamist.

§ 83. Jagunemine

Teenuseosutaja jagunemine ei ole lubatud.

§ 84. Tegevuskava äritegevuse lõppemise kohta

(1) Teenuseosutaja peab tegevuse alustamisel välja töötama ja avalikustama tegevuskava oma äritegevuse lõppemise puhuks. Nimetatud tegevuskava peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- 1) teenuseosutaja kaudu sõlmitud lepingute jätkumise, üleandmise, haldamise ja lõppemise tingimused;
- 2) informatsioon kehtivate lepingute, teenuseosutajatele antud raha paigutajate vara ning sõlmitud lepingute jätkumise, üleandmise, haldamise ja lõppemise tingimuste kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuskava tuleb ajakohastada vähemalt üks kord aastas.

§ 85. Lõpetamine

(1) Teenuseosutaja lõpetamine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Teenuseosutaja lõpetamine võib toimuda üksnes Finantsinspeksiooni loal.

(3) Teenuseosutaja lõpetamise loa saamiseks esitab teenuseosutaja Finantsinspeksioonile avalduse, millele lisatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) teenuseosutaja üldkoosoleku otsus lõpetamise ja selleks loa taotlemise kohta;
- 2) teenuseosutaja hinnang enda lõpetamise mõju kohta tema klientide huvidele;
- 3) teenuseosutaja regulaarne aruanne perioodi kohta viimasest regulaarse aruande esitamisest kuni käesoleva lõike punktis 1 nimetatud otsuse tegemiseni.

(4) Teenuseosutaja lõpetamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja selle kontrollimisele, kas teenuseosutaja lõpetamine vastab tema klientide huvidele, kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud.

(5) Otsuse teenuseosutaja lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul pärast kõigi vajalike dokumentide ja andmete esitamist, kuid hiljemalt kaks kuud pärast vastava avalduse saamist.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda teenuseosutaja lõpetamise loa andmisest, kui teenuseosutaja lõpetamine on vastuolus tema klientide huvidega.

(7) Otsuse teenuseosutaja lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata teenuseosutajale teatavaks.

§ 86. Pankrot

(1) Teenuseosutaja suhtes võivad pankrotiavalduse esitada:

- 1) Finantsinspeksioon;
- 2) likvideerijad;
- 3) võlausaldajad.

(2) Tegutsev teenuseosutaja teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni pankrotiavalduse esitamisest enda suhtes.

(3) Tegutsev teenuseosutaja kui võlgnik võib pankrotiavalduse esitada ainult Finantsinspeksiooni kirjalikul nõusolekul.

(4) Teenuse osutamisega seoses teenuseosutajale usaldatud kliendi vara, samuti selle arvel omandatud vara, kuulub teenuse osutamisega seotud kliendile ning seda ei arvata teenuseosutaja pankrotivara hulka ja selle arvel ei rahuldata teenuseosutaja teiste võlausaldajate nõudeid.

(5) Teenuseosutaja pankrotimenetluses rahuldatakse nõuded pankrotiseaduses sätestatud järkudes, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(6) Sellise teenuseosutaja puhul, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 75 lõikes 3 sätestatud, rahuldatakse võlausaldajate nõuded järgmistes järkudes:

- 1) pandiga tagatud tähtjaks esitatud tunnustatud nõuded pankrotiseaduse § 153 lõikes 2 sätestatud ulatuses;
- 2) klientide tähtjaks esitatud tunnustatud nõuded;
- 3) muud tähtjaks esitatud tunnustatud nõuded;
- 4) tähtjaks esitamata, kuid tunnustatud nõuded.

11. peatükk Järelevalve

§ 87. Järelevalve alused ja ulatus ning järelevalve teostamine

(1) Järelevalve eesmärk on tagada teenuseosutaja asutamise ja tegevuse ning teenuste osutamise ja lõpetamise vastavus seadustele ja teistele õigusaktidele, pidades eelkõige silmas teenuseosutaja klientide, sealhulgas investorite ja rahastuse taotlejate huvide ja õiguste kaitset.

(2) Finantsinspeksiooni järelevalvetegevus hõlmab:

- 1) kõiki teenuseosutajaid, kes on asutatud Eestis;
- 2) Eesti teenuseosutaja välisriikides asutatud filiaale, kui nende üle ei teosta järelevalvet välisriigi finantsjärelevalve asutus või kui selle riigi finantsjärelevalve asutusega on sõlmitud vastav kokkulepe;
- 3) kolmandaid isikuid, kellele on teenuseosutaja ülesanded edasi antud;
- 4) isikuid, kellel on teenuseosutajas oluline osalus;
- 5) isikuid, kes osutavad teenust Eestis filiaali kaudu või piiriüleselt.

(3) Järelevalve teostamiseks Finantsinspeksioon:

- 1) otsustab käesolevas seaduses sätestatud lubade andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise;
- 2) kontrollib osaluste omandamise, suurendamise ja vähendamise seonduvat;
- 3) annab käesolevas seaduses sätestatud juhtudel loa või nõusoleku või teostab käesolevas seaduses sätestatud registreerimisi ja kooskõlastamisi;
- 4) jälgib aruandeid ja muid dokumente, kontrollides ka kohapeal teenuseosutaja tegevuse vastavust seadustele;
- 5) teeb vastavalt vajadusele täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi ja annab korraldusi;
- 6) täidab muid käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(4) Finantsinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks rakendada korrakaitseaduse §-s 31 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(5) Finantsinspeksioon võib turukuritarvituse ärahoidmiseks, avastamiseks ja vähendamiseks seirata investeerimisinstrumentide suhtes pakkumuste tegemist ja nende instrumentidega tehingute tegemist, samuti muude toimingute tegemist seoses võimalike turukuritarvitustega. Seiramine võib toimuda varjatult.

(6) Pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 artikli 29 tähenduses on Finantsinspeksioon. Finantsinspeksioonil on õigus eelnimetatud määruse alusel Eestis asutatud ühisrahasteenuse osutaja tegevusele rakendada selles määruses sätestatud nõuetega kooskõlla viimiseks kõiki käesolevas seaduses ja viidatud määruses nimetatud meetmeid, sealhulgas ühisrahasteenuse osutajale kohalduvaid vastutuse sätteid.

(7) Finantsinspeksioon avalikustab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 kohaste meetmete alusel tehtud otsuse kohta teate oma veebilehel vastavalt nimetatud määruse artiklile 42 ja muudel juhtudel vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 54 lõikele 5.

§ 88. Järelevalve välisriigis filiaali asutanud teenuseosutaja ja piiriüleselt teenuseid osutava teenuseosutaja üle

(1) Kui teenuseosutaja, kes on asutanud välisriigis filiaali või kes osutab välisriigis piiriüleselt teenuseid, rikub välisriigis kehtestatud õigusaktide nõudeid, rakendab Finantsinspeksioon

viivitamata meetmeid rikkumise lõpetamiseks, sealhulgas ka välisriigi finantsjärelevalveasutuse ettepanekul.

(2) Finantsinspeksioon teeb võimaluse korral rakendatud meetmed teatavaks välisriigi finantsjärelevalveasutusele.

(3) Teenuseosutaja filiaal või teenuseosutaja, kes osutab piiriüleselt teenuseid, peab välisriigi finantsjärelevalveasutuse nõudmisel esitama teavet, mis on vajalik järelevalve teostamiseks filiaali või selle teenuseosutaja tegevuse üle selles riigis.

§ 89. Järelevalve teise lepinguriigi isiku Eestis asutatud filiaali ja Eestis piiriüleselt teenuseid osutava isiku üle

(1) Finantsinspeksioon võib nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on asutatud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, lisaandmeid ja -dokumente, mis on vajalikud tema üle järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses, samuti andmeid, mis on vajalikud statistika kogumise eesmärgil, kuid mitte suuremas mahus, kui seda esitavad Eesti teenuseosutajad.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmist või täitmise takistuste kõrvaldamist seoses teises lepinguriigis asutatud isiku või tema filiaali poolt Eesti territooriumi piires või Eestis elavatele või asuvatele isikutele osutatud teenusega.

(3) Isik, kelle filiaal on asutatud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid ja kelle tegevusloa on teise lepinguriigi finantsjärelevalveasutus peatanud või kehtetuks tunnistanud, ei või Eestis tegutseda ega teenuseid osutada.

(4) Kui teise lepinguriigi isik või tema Eestis asutatud filiaal rikub käesolevas seaduses või muus õigusaktis sätestatud nõudeid, võib Finantsinspeksioon rakendada käesolevas seaduses sätestatud meetmeid rikkumise lõpetamiseks või tunnistada filiaali asutamise või piiriüleselt teenuste osutamise loa kehtetuks.

(5) Finantsinspeksioon teatab rakendatud meetmetest teisele lepinguriigi finantsjärelevalveasutusele. Erandjuhtudel võib Finantsinspeksioon investorite või avaliku huvi kaitse eesmärgil rakendada teise lepinguriigi isiku suhtes õigusaktides sätestatud meetmeid ilma nendest eelnevalt teise lepinguriigi finantsjärelevalveasutust teavitamata.

§ 90. Menetlusosalise õigused ja kohustused järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon selgitab vajaduse korral menetlusosalisele tema õigusi ja kohustusi järelevalvemenetluses.

(2) Menetlusosalisel on õigus tutvuda Finantsinspeksiooni poolt tema kohta kogutud andmetega ning teha neist koopiaid ja väljavõtteid. Finantsinspeksioonil on õigus menetlusosalisele andmete esitamisest keelduda, kui see kahjustab või võib kahjustada kolmanda isiku õigustatud huve või andmetega tutvumine takistab järelevalve eesmärkide saavutamist või ohustab tõe väljaselgitamist kriminaalmenetluses.

(3) Menetlusosalisel on õigus esitada järelevalvemenetluses Finantsinspeksiooni kaudu tunnistajale küsimusi. Finantsinspeksioonil on õigus põhjendatult keelduda küsimuste

tunnistajale edastamisest küsimuste asjassepuutumatus korral või tunnistaja õiguste või huvide rikkumise vältimiseks.

§ 91. Finantsinspeksiooni õigused informatsiooni saamisel ja kontode kasutamise peatamine

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda aruandeid, tasuta teavet, dokumente ning suulisi või kirjalikke selgitusi järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta järgmistelt isikutelt:

- 1) teenuseosutaja juhtorgani liige ja töötaja;
- 2) teenuseosutajaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juhtorgani liige ja töötaja;
- 3) teenuseosutaja aktsionär või osanik;
- 4) muu kolmas isik;
- 5) teenuseosutaja likvideerija või pankrotihaldur;
- 6) riigiasutus ja kohaliku omavalitsusüksuse asutus, riiklik põhiregister, riiklik register ja riigi andmekogu vastutav ja volitatud töötleja.

(2) Järelevalvetegevuse eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus:

- 1) teostada teenuseosutajaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute kohapealset kontrolli Finantsinspeksioonile edastatud informatsiooni kontrollimiseks ning nõuda järelevalve teostamiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamist;
- 2) nõuda teenuseosutajalt kõiki andmeid, mis on vajalikud omavahenditele ja vara hoidmise nõuete täitmise kontrollimiseks;
- 3) saada informatsiooni teenuseosutaja audiitorilt ja teha temaga koostööd.

(3) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon kohustada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikut ilmuma selgituste andmiseks Finantsinspeksiooni määratud ajal Finantsinspeksiooni ametiruumidesse.

(4) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus saada teenuseosutajaga seotud teavet kolmandalt isikult ilma teabe edastamisest teenuseosutajat teavitamata. Kolmandal isikul on kohustus teabe edastamisest teenuseosutajat mitte teavitada.

(5) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon teha korralduse, milles ta määrab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud nõuete täitmiseks tähtaja.

(6) Kui see ei kahjusta järelevalve teostamist, selgitab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele teabe nõudmise eesmäärke.

(7) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus saada krediidiasutustelt pangasaladust sisaldavaid andmeid teenuseosutaja ja nende klientide kohta, samuti kolmanda isiku kohta, kellele on edasi antud teenuseosutaja ülesanded.

(8) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule on Finantsinspeksioonil õigus teha käesoleva seaduse § 87 lõikes 5 sätestatud juhul päring elektroonilise side seaduse § 111¹ lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmete saamiseks. Eelnimetatud päringu tegemiseks peab korralduse andma Finantsinspeksiooni juhatuse liige vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 22¹ lõikele 1.

(9) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus otse ja viivitamata saada teenuseosutajalt, krediidiasutusest või makseasutusest teavet rahastuse taotleja, investori või siseteavet valdava isiku konto ja virtuaalvääringu rahakoti ning nimetatud konto ja

virtuaalvääringu rahakotiga seotud käibe ja saldo kohta. Finantsinspeksioonil on õigus põhjendatud kahtluse korral, et tegu on õigusrikkumisega, esitada kohtule motiveeritud avaldus kontode kasutamise piiramiseks.

(10) Loa andmise käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud päringute tegemiseks otsustab kohus halduskohtumenetluse seadustiku haldustoiminguks loa andmise sätete järgi. Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud avalduse saamist vaatab kohus asja ühe tööpäeva jooksul läbi ja otsustab kontode arestimise.

(11) Finantsinspeksioon ei ole kohustatud käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 8 ja 9 nimetatud teavet esimesena küsima selle esmaselt allikalt.

§ 92. Selgituste andmisest keeldumise alused

Selgituste andmiseks kohustatud isik võib keelduda Finantsinspeksioonile selgituse andmisest kriminaalmenetluse seadustiku §-s 71 või 73 sätestatud alustel.

§ 93. Kohapealne kontroll

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus teha teenuseosutaja ja selle kolmanda isiku, kellele teenuseosutaja ülesanded on edasi antud, asu- või tegevuskohas kohapealne kontroll.

(2) Kohapealset kontrolli on õigus teha, kui:

- 1) on vaja kontrollida esitatud andmete vastavust tegelikkusele;
- 2) Finantsinspeksioonil on kahtlus, et on rikutud käesolevas seaduses või muudes seadustes või nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud;
- 3) välisriigi finantsjärelevalve asutuse vastava taotluse alusel on vaja kontrollida välisriigi teenuseosutajalt saadud teavet;
- 4) see on vajalik järelevalveülesannete täitmiseks.

(3) Finantsinspeksioon annab kohapealse kontrolli tegemiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk ja ulatus, perioodi pikkus ning kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse kontrollitavale kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest etteteatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist. Kohapealset kontrolli teostab Finantsinspeksiooni volitatud töötaja, kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Kohapealse kontrolli käigus on kontrollijal õigus:

- 1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides kontrollitava suhtes kehtivaid turvaeeskirju;
- 2) kasutada tööks vajalikku eraldi ruumi;
- 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid, teha nendest väljavõtteid, ärakirju ja koopiaid ning jälgida tööprotsesse;
- 4) saada suulisi ja kirjalikke selgitusi kontrollitava juhtidelt ja töötajatelt.

(5) Kontrollitav on kohustatud määrama kompetentse esindaja, kelle juuresolekul kontrollimine toimub ning kes esitab kontrollijale tema ülesannete täitmiseks vajalikke dokumente ja muud teavet, kaasa arvatud vandeaudiitori aruanded ja vandeaudiitori eriotstarbelised raportid kontrollitava aruannete kohta, ning annab nende kohta vajalikke selgitusi.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul võib Finantsinspeksioon volitada kohapealset kontrolli teostama välisriigi finantsjärelevalve asutuse või tema nimetatud audiitorettevõtja või eksperdi.

(7) Kontrollija on kohustatud koostama kontrollimise tulemuste kohta kahe kuu jooksul pärast kohapealse kontrolli lõppemist akti kavandi, mille Finantsinspeksioon teeb kontrollitavale viivitamata teatavaks.

(8) Kontrollitava juhtorgani liikmel ja töötajal on õigus ühe kuu jooksul akti kavandi kättetoimetamisest arvates esitada kirjalikke selgitusi.

(9) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste saamist, kuid hiljemalt neli kuud pärast kohapealse kontrolli lõppemist, koostab Finantsinspeksioon akti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte. Aktis esitatud asjaoludega mittenõustumise korral on kontrollitaval õigus lisada aktile kirjalik eriarvamus.

(10) Kui pärast kohapealset kontrolli või kontrollitava kirjalike selgituste saamist selguvad täiendavad asjaolud või Finantsinspeksioon saab lisainformatsiooni, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud akti kavandi või lõikes 9 nimetatud akti koostamise tähtaega pikendada kuni kahe kuu võrra, tehes akti kavandi või akti koostamise uue tähtaja kontrollitavale viivitamata teatavaks ja esitades esialgse tähtaja pikendamise põhjuse.

§ 94. Ekspertiis ja erakorraline audiitorkontroll järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon võib järelevalvemenetluses eriteadmisi nõudvate tähtsust omavate asjaolude selgitamiseks menetlusse kaasata eksperdi.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda erakorralist audiitorkontrolli, kui:

- 1) on põhjendatud kahtlus, et Finantsinspeksioonile või avalikkusele esitatud aruanded või teave on eksitavad või tegelikkusele mittevastavad;
- 2) on tehtud tehinguid, mille tulemusel võidakse tekitada või on tekitatud teenuseosutajale, teenuseosutaja konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule või klientidele olulist kahju;
- 3) järelevalvemenetluses vajab täiendavat selgitamist teenuseosutaja või teenuseosutaja asutuse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu finantsseisundiga seotud muu oluline küsimus.

(3) Finantsinspeksioon kaasab eksperdi või erakorraliseks audiitorkontrolliks audiitorettevõtja omal algatusel või menetlusosalise taotlusel. Eksperdi või audiitorettevõtja nimi ja tema kaasamise põhjus tehakse menetlusosalisele teatavaks enne eksperdi või audiitorettevõtja kaasamist, välja arvatud juhul, kui asja on vaja menetleda kiiresti või kui teavitamine võib takistada ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli eesmärgi saavutamist.

(4) Kui ekspert või erakorralist audiitorkontrolli teostav audiitor teeb kindlaks järelevalvemenetluses tähtsust omavad asjaolud, mille selgitamist ei olnud Finantsinspeksioon talle otseselt ülesandeks teinud, esitab ta oma arvamuse või hinnangu ka nende asjaolude kohta.

(5) Eksperdil ja erakorralist audiitorkontrolli teostaval audiitorettevõtjal on õigus kasutada käesoleva seaduse § 93 lõikes 4 sätestatud õigusi üksnes temale antud ülesannete täitmise eesmärgil ning teha ettepanekuid Finantsinspeksioonile ja menetlusosalisele täiendavate andmete ja dokumentide esitamiseks. Ekspert ja erakorralist audiitorkontrolli teostav audiitor võivad kasutada käesoleva seaduse § 93 lõikes 4 sätestatud õigust üksnes kontrollitava loal või tema juuresolekul.

(6) Ekspert on kohustatud hoidma saladuses avalikustamisele mittekuuluvat teavet, mis sai talle teatavaks seoses käesolevas paragrahvis nimetatud ülesannete täitmisega.

(7) Ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud katab Finantsinspeksioon. Kui ekspert või audiitor kaasatakse menetlusosalise taotlusel, tasub ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud menetlusosaline.

§ 95. Ettekirjutuse tegemine ja muude meetmete rakendamine

(1) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, kui:

- 1) järelevalve tulemusel on avastatud seaduse või selle alusel kehtestatud õigusakti nõuete rikkumine;
- 2) on vaja ära hoida käesoleva lõike punktis 1 nimetatud õigusrikkumine;
- 3) teenuseosutaja võetud riskid on oluliselt suurenenud või esineb muu tema tegevust, tema klientide huve või finants- või väärtpaberiturust kui terviku usaldusväärsust või läbipaistvust ohustavaid või ohustada võivaid asjaolusid.

(2) Ettekirjutuse saaja peab pärast selle teatavakstegemist viivitamata asuma ettekirjutust täitma.

(3) Kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata ettekirjutuse täitmist, kui Finantsinspeksioon ei ole ette näinud teisiti.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega:

- 1) keelata teatud tehingute või toimingute tegemine või piirata nende mahtu;
- 2) keelata osaliselt või täielikult teenuseosutaja kasumist väljamaksete tegemine;
- 3) nõuda teenuseosutaja tegevuskulude piiramist;
- 4) nõuda teenuseosutaja sise-eeskirjade muutmist;
- 5) nõuda teenuseosutaja juhtorgani liikme tagasikutsumist või tema volituste ajutist peatamist;
- 6) teha teenuseosutaja üldkoosolekule ettepanek teenuseosutaja audiitorettevõtja vahetamiseks;
- 7) nõuda teenuseosutaja töötaja töölt kõrvaldamist;
- 8) nõuda teenuseosutaja tegevuse edasiandmisel antud teenuse osutamise õiguse tagasivõtmist;
- 9) nõuda likviidsete vahendite ja jooksvate kohustuste suhte vastavusse viimist käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusaktiga;
- 10) nõuda teenuseosutajalt teabe viivitamatut avalikustamist, kui sellise teabe avalikustamise kohustus tuleneb õigusaktidest;
- 11) nõuda põhiteabedokumendi muutmist ja muudatuste avalikustamist, kui need ei vasta õigusaktides sätestatud tingimustele;
- 12) esitada muid nõudmisi teenuseosutaja tegevust reguleerivate õigusaktide täitmiseks.

(5) Finantsinspeksioon võib ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada muid käesolevas seaduses ette nähtud meetmeid, sealhulgas:

- 1) tunnistada kehtetuks teenuseosutaja tegevusluba;
- 2) tunnistada kehtetuks filiaali asutamise luba;
- 3) nõuda teenuseosutaja juhtorgani liikme tagasikutsumist kohtu poolt;
- 4) rakendada sunniraha.

(6) Finantsinspeksioon võib turukuritarvituse kahtluse korral oma ettekirjutusega kehtestada varale kasutamise või käsutamise keelu või piirangu vara säilimise tagamiseks kuni kümneks tööpäevaks ettekirjutuse jõustumisest arvates.

(7) Konto kasutamise piirangu kehtimise ajal ei täida teenuseosutaja või muu vastav isik talle Finantsinspeksiooni poolt teatavaks tehtud keelu või piirangu adreksaadiks oleva konto valdaja või kolmanda isiku poolt kontrol oleva vara kasutamiseks või käsutamiseks tehtud korraldust.

(8) Finantsinspeksioon vabastab vara käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud keelust või piirangust pärast samas lõikes nimetatud tähtaja möödumist. Kui turukuritarvituse kahtlus langeb ära enne käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud tähtaja möödumist, on Finantsinspeksioon kohustatud vara vabastama viivitamata.

(9) Vara kasutamist ja käsutamist saab keelata või piirata käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud pikemaks ajaks üksnes juhul, kui asjas on alustatud kriminaalmenetlus. Kui asjas on alustatud kriminaalmenetlus, toimub keelamine, piiramine või vara vabastamine vastavalt kriminaalmenetlust reguleerivas seaduses sätestatud korrale.

§ 96. Juhtorganite kokkukutsumine ja juhtorgani otsuse kehtetuks tunnistamine Finantsinspeksiooni taotlusel

(1) Teenuseosutaja juhatus peab üldkoosoleku ja nõukogu koosoleku toimumisest teatama Finantsinspeksioonile vähemalt kaks nädalat ette. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab võimaluse korral teatama vähemalt üks nädal ette.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus:

- 1) teenuseosutaja juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku kokkukutsumiseks;
- 2) Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse võtmiseks juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku päevakorda.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus saata koosolekule oma esindajad, kellel on õigus esitada seisukohti ja teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokollis.

(4) Teenuseosutaja asukohajärgne kohus võib Finantsinspeksiooni avalduse alusel tunnistada kehtetuks seadusega, selle alusel antud õigusaktiga või põhikirjaga vastuolus oleva üldkoosoleku, nõukogu või juhatuse otsuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 97. Finantsinspeksiooni informeerimise kohustus

(1) Teenuseosutaja on kohustatud viivitamata informeerima Finantsinspeksiooni kõigi andmete ja asjaolude muutumisest, mis olid aluseks teenuseosutaja tegevusloa andmise otsustamisel, ning esitama järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) teenuseosutaja ärinimi, asukoha aadress või kontaktandmete muutumise korral uus ärinimi, asukoha aadress ja kontaktandmed;
- 2) põhikirja muutmise korral põhikirja muudatused ja muudetud tekst;
- 3) sise-eeskirjadega kindlaks määratud korra või reeglite muutmise korral muudetud sise-eeskirjad;
- 4) juhtorgani liikmete vahetumise korral käesoleva seaduse § 7 lõike 1 punktis 14 nimetatud andmed;
- 5) audiitorettevõtja vahetumise korral käesoleva seaduse § 7 lõike 1 punktis 16 nimetatud andmed;
- 6) asjaolud, mis mõjutavad või võivad oluliselt mõjutada teenuseosutaja finantsseisundit;
- 7) muu informatsioon, kui see on ette nähtud käesolevas seaduses.

(2) Teenuseosutaja peab Finantsinspektsiooni nõudmisel viivitamata avalikustama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid, välja arvatud punktides 3 ja 6 nimetatu.

§ 98. Sunniraha

(1) Finantsinspektsioon võib käesoleva seaduse alusel tehtud Finantsinspektsiooni ettekirjutuse või muu haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Haldusakti täitmata jätmise või mittenõuetekohase täitmise korral on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5000 eurot ja järgnevatel kordadel kuni 50 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kuid kokku mitte rohkem kui 5 000 000 eurot, ning juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 32 000 eurot ja järgnevatel kordadel kokku kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kuid kokku mitte rohkem kui kümme protsenti kogu juriidilise isiku aastasest netokäibest.

12. peatükk Vastutus

§ 99. Põhiteabedokumendiga seotud nõuete rikkumine

(1) Põhiteabedokumendi koostamise, avalikustamise, teavitamise või registreerimisega seotud nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 100. Muu teabe avalikustamise nõuete rikkumine

(1) Investeerimisprojekti või investeerimisinstrumendi kohta ebapiisava, ebaõige, eksitava või mitteõigeaegse teabe avalikustamise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 101. Teenuse osutamisega seotud kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 41, 43-46, 50-54, 59 ja 65 sätestatud teenuse osutamisega seotud kohustuse rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 102. Vastutus siseteabe väärkasutamise ja turumanipulatsiooni eest

(1) Käesoleva seaduse §-des 61–64 kehtestatud nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 103. Finantsinspeksioonile aruannete esitamata jätmine

(1) Käesoleva seaduse §-s 77 sätestatud aruannete esitamisest keeldumise või mitteõigeaegse esitamise või ebaõigete või puudulike aruannete esitamise või avalikustamise kohustuse rikkumise eest või aruannete esitamise eest sellisel kujul, mis ei võimaldanud järelevalve teostamist, –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 104. Investeerimisinstrumendi registreerimisega seotud nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatud investeerimisinstrumendi registreerimise korra või registriandmetega tutvumisele kehtestatud nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 105. Olulise osaluse omandamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 või 3 nimetatud ettekirjutuse vastaselt teenuseosutajas osaluse omandamise, selle võõrandamise või teenuseosutaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt teenuseosutajas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 106. Sise-eeskirjade ja sisekontrolli nõuete rikkumine

Teenuseosutaja poolt käesolevas seaduses sise-eeskirjade ja sisekontrolli kohta kehtestatud nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 107. Teenuseosutaja tegevuse edasiandmise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 34 sätestatud kolmandale isikule teenuseosutaja tegevuste edasiandmise nõuete rikkumise või Finantsinspeksiooni tegevuste edasiandmisest teavitamata jätmise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 108. Teenuseosutaja juhtorgani kohustuste rikkumine

(1) Teenuseosutaja juhtorgani liikme poolt käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud kohustuste rikkumise eest, millega kaasnes teenuseosutaja või tema klientide huvide kaitseta jätmise või selle oht, –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 109. Omavahendite nõuete rikkumine

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud omavahendite nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 110. Vara hoidmise nõude rikkumine

(1) Kliendi vahendite hoidmise või muu sarnase kohustuse täitmata jätmise või mitteõigeaegse või ebapiisava täitmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 111. Huvide konflikti maandamise nõuete rikkumine

(1) Teenuse osutamisega seoses tekkida võiva huvide konflikti maandamise ja vältimise meetmete kehtestamata, ajakohastamata või rakendamata jätmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 112. Teenuseosutaja tegevusega seotud õigusrikkumisest teavitamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 30 lõikes 2 nimetatud õigusrikkumisest teavitamise korra kehtestamata või rakendamata jätmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 113. Isikuandmete kaitse ning talitluspidevuse ja turvalisuse tagamisega seotud nõuete rikkumine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud isikuandmete kaitse ja teenuseosutaja talitluspidevuse tagamiseks ette nähtud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 114. Teenuseosutaja jagunemise, ümberkujundamise, ühinemise ja lõpetamisega seotud nõuete rikkumine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud teenuseosutaja jagunemise, ümberkujundamise, ühinemise ja lõpetamisega seotud piirangute või nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 115. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/1503 nimetatud nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503 artiklis 3, 4 või 5, artikli 6 lõigetes 1–6, artikli 7 lõigetes 1–4, artikli 8 lõigetes 1–6, artikli 9 lõigetes 1 ja 2, artiklites 10 ja 11, artikli 12 lõikes 1, artikli 13 lõikes 2, artikli 15 lõigetes 2 ja 3, artikli 16 lõikes 1, artikli 18 lõigetes 1 ja 4, artikli 19 lõigetes 1–6, artikli 20 lõigetes 1 ja 2, artikli 21 lõigetes 1–7, artiklis 22, artikli 23 lõigetes 2–13, artiklites 24–26 ning artikli 27 lõigetes 1–3 või artikli 30 lõikes 1 sätestatud nõude või kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 116. Menetlus

Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Finantsinspeksioon.

13. peatükk Rakendussätted

1. jagu Üleminekusätted

§ 117. Tegevuse kooskõlla viimine käesoleva seaduse nõuetega

(1) Krediidivahendaja, kes on asutatud ja tegutsenud enne käesoleva seaduse jõustumist ja kellel on kehtiv tegevusluba krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 2 lõike 2 alusel, peab taotlema Finantsinspeksioonilt investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutamiseks investeerimisinstrumendi vahendamise teenuse osutaja tegevusluba ja viima oma tegevuse ja dokumendid käesolevas seaduses sätestatuga vastavusse 2022. aasta 31. detsembriks.

(2) Virtuaalvääringu teenuse osutaja, kellele on enne käesoleva seaduse jõustumist väljastatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse alusel virtuaalvääringu teenuse pakkuja tegevusluba ning kes soovib alates 2023. aasta 1. jaanuarist osutada virtuaalvääringu teenuseid

käesoleva seaduse alusel, võib alates 2023. aasta 1. jaanuarist esitada Finantsinspeksioonile sellekohase avalduse, järgides sealjuures käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatud.

(3) Otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud isikule tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kuue kuu jooksul kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest arvates, kuid hiljemalt kaheksa kuud pärast tegevusloa taotluse saamist.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud teenuse osutaja on esitanud vastavalt käesolevale seadusele tegevusloa taotluse enne 2022. aasta 31. detsembrit ja nimetatud tähtjaks ei ole Finantsinspeksioon tegevusloa andmist või sellest keeldumist otsustanud, ei loeta nimetatud ettevõtja tegevust tegevusloata tegevuseks karistusseadustiku tähenduses. Sellisel juhul ei ole eelmises lauses nimetatud teenuseosutajal lubatud alates eelnimetatud kuupäevast kuni tegevusloa andmise või sellest keeldumise otsustamiseni teenuseid osutada.

(5) Käesolevas seaduses sätestatud nõudeid ei kohaldata lepingute suhtes, mis on sõlmitud enne teenuseosutajale käesoleva seaduse alusel tegevusloa andmist. Kui leping on sõlmitud enne käesoleva seaduse alusel teenuseosutajale tegevusloa andmist, kohaldatakse teenuse osutamisele ja sellega seotud toimingutele või asjaoludele teenuseosutajale tegevusloa andmisest arvates või hiljemalt 2022. aasta 31. detsembrit käesolevas seaduses sätestatud.

(6) Teenuseosutaja, kes on asutatud ja tegutsenud enne käesoleva seaduse jõustumist ja kes alates 2023. aasta 1. jaanuarist ei anna ega vahenda krediiti või ei osuta virtuaalvääringu teenust, ei pea Finantsinspeksioonilt tegevusloa taotlema. Krediidilepingule või virtuaalvääringu teenusega seotud lepingule, mille käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud krediidiandja või -vahendaja või virtuaalvääringu teenuse osutaja on sõlminud vastavalt enne 2022. aasta 31. detsembrit, ei kohaldata käesolevas seaduses sätestatud.

(7) Käesolevat seadust kohaldatakse krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 53¹ lõike 2 punktis 5¹ nimetatud krediidilepingule, mis on sõlmitud 2022. aasta 31. detsembril või hiljem.

2. jagu

Muudatused kehtivates seadustes

§ 118. Finantsinspeksiooni seaduse muutmine

Finantsinspeksiooni seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „ja väärtpaberite registri pidamise seaduses“ tekstiosaga „väärtpaberite registri pidamise seaduses ja ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduses“;

2) paragrahvi 38 lõike 2 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „ja ühisrahastusteenuse osutaja“ tekstiosaga „investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja ja virtuaalvääringu teenuse osutaja“;

3) paragrahvi 38 lõike 8 punktides 6¹ ja 6² asendatakse läbivalt sõna „ühisrahastusteenuse“ sõnadega „investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse“;

4) paragrahvi 39 lõike 1 punktis 4 asendatakse tekstiosa „ja määratud väljamaksetega töandja pensionifondi“ tekstiosaga „määratud väljamaksetega töandja pensionifondi, investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja ja virtuaalvääringu teenuse osutaja“;

5) paragrahvi 39 lõike 2 punktis 2¹ asendatakse sõna „ühisrahastusteenuse“ sõnadega „krediidipõhise ühisrahastusteenuse“;

6) paragrahvi 39 lõiget 2 täiendatakse punktidega 2²–2⁶ järgmises sõnastuses:

„2²) investeerimis- või omakapitalipõhise ühisrahastusteenuse osutaja korral 0,001–0,1 protsendiga teenuseosutaja vahendusel kaasatud summast;

2³) virtuaalväringu rahakotiteenuse osutaja korral 0,1–1 protsendiga teenuseosutaja äritulust;

2⁴) virtuaalväringu vahetamise teenuse osutaja korral 0,1–1 protsendiga teenuseosutaja osutatava teenuse aastasest äritulust;

2⁵) virtuaalväringutega kauplemise platvormi korraldamise teenuse osutaja korral 0,1–1 protsendiga teenuseosutaja osutatava teenuse aastasest äritulust;

2⁶) käesoleva lõike punktides 2¹ ja 2² nimetatata investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja korral 0,001–0,1 protsendiga teenuseosutaja vahendusel kaasatud summast.“;

7) paragrahvi 41 lõige 5³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5³) Krediidipõhise ühisrahastusteenuse osutaja mahuosa ettemakse arvutamisel võetakse aluseks selle isiku vahendusel kaasatud summa.“;

8) paragrahvi 41 täiendatakse lõigetega 5⁴–5⁶ järgmises sõnastuses:

„(5⁴) Investeerimis- või omakapitalipõhise ühisrahastusteenuse osutaja mahuosa ettemakse arvutamisel võetakse aluseks selle isiku vahendusel kaasatud summa.

(5⁵) Virtuaalväringu teenuse osutaja mahuosa ettemakse arvutamisel võetakse aluseks teenuseosutaja aastane äritulu.

(5⁶) Käesoleva lõike punktides 5³ ja 5⁴ nimetatud investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja mahuosa ettemakse arvutamisel võetakse aluseks selle isiku vahendusel kaasatud summa.“;

9) paragrahvi 42 lõige 5³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5³) Krediidipõhise ühisrahastusteenuse osutaja mahuosa lõppmakse arvutamisel võetakse aluseks selle isiku vahendusel kaasatud summa.“;

10) paragrahvi 42 täiendatakse lõigetega 5⁴–5⁶ järgmises sõnastuses:

„(5⁴) Investeerimis- või omakapitalipõhise ühisrahastusteenuse osutaja mahuosa lõppmakse arvutamisel võetakse aluseks selle isiku vahendusel kaasatud summa.

(5⁵) Virtuaalväringu teenuse osutaja mahuosa lõppmakse arvutamisel võetakse aluseks teenuseosutaja aastane käive.

(5⁶) Investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja mahuosa lõppmakse arvutamisel võetakse aluseks selle isiku vahendusel kaasatud summa.“;

11) paragrahvi 45³ lõikes 2 asendatakse tekstiosa „või ühisrahastusteenuse osutaja“ tekstiosaga „investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja või virtuaalväringu teenuse osutaja“;

12) paragrahvi 45⁴ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Krediidiasutuse, kindlustusandja, investeerimisühingu, reguleeritud väärtpaberituru korraldaja, aruandlusteenuse osutaja, fondivalitseja, makseasutuse, e-raha asutuse, krediidiandja või -vahendaja, investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja või

virtuaalvääringu teenuse osutaja täiendava tegevusloa taotlemisel, olemasoleva tegevusloaga lubatavate teenuste ringi laiendamise või makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 11 lõigetes 1–3 või § 12 lõikes 1 sätestatud erandi kohaldamise lõpetamise taotlemise korral tasutakse menetlustasu 500 eurot.“;

13) paragrahv 45⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 45⁵. Väärtpaberite prospekti ja selle lisa kinnitamise ning investeerimisinstrumenti põhiteabedokumendi registreerimise taotlemine

(1) Väärtpaberite, välja arvatud investeerimisfondide esmase emissiooni aktsiad ja osakud, prospekti kinnitamise taotlemisel tasutakse menetlustasu 600 eurot ning prospekti lisa kinnitamise taotlemise korral tasutakse menetlustasu 200 eurot.

(2) Investeerimisinstrumenti põhiteabedokumendi registreerimise taotlemise korral tasutakse menetlustasu 600 eurot.“.

§ 119. Kindlustustegevuse seaduse muutmine

Kindlustustegevuse seaduse § 109 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „e-raha asutuse,“ tekstiosaga „investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja, virtuaalvääringu teenuse osutaja,“.

§ 120. Krediidiandjate ja -vahendajate seaduse muutmine

Krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 2 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Käesolevat seadust ei kohaldata ühisrahastusteenuse osutajale, kui ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduses ei ole sätestatud teisiti.“.

§ 121. Krediidiasutuste seaduse muutmine

Krediidiasutuste seaduse § 2 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Krediidiasutusele, kes pakub investeerimisinstrumentide või virtuaalvääringute vahendamise teenust, kohaldatakse ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduse 3., 5. (välja arvatud §-s 38), 6., 7., 11. ja 12. peatükis sätestatud.“.

§ 122. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmine

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 2 lõiget 4 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduse tähenduses investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse ja virtuaalvääringu teenuse osutajana tegutsemine;“.

§ 123. Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse muutmine

Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 2 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Makseasutusele või e-raha asutusele, kes pakub investeerimisinstrumentide või virtuaalvääringute vahendamise teenust, kohaldatakse ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduse 3., 5. (välja arvatud §-s 38), 6., 7., 11. ja 12. peatükis sätestatud.“.

§ 124. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmine

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 lõike 1 punktis 10 asendatakse sõna „pakkujad“ sõnaga „osutajad“;
- 2) paragrahvi 2 lõiget 2 täiendatakse punktiga 10¹ järgmises sõnastuses:
„10¹) investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutajad;“;
- 3) paragrahvi 2 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 10 asendatakse tekstiosa „pakkujatele“ tekstiosaga „osutajatele ja punktis 10¹ nimetatud investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutajatele“;
- 4) paragrahvi 3 punktid 9–10¹, § 70 lõike 1 punkt 4 ning § 72 lõike 1 punktid 4–6 tunnistatakse kehtetuks;
- 5) paragrahvi 25 pealkirjas asendatakse sõna „pakkuja“ sõnaga „osutaja“;
- 6) paragrahvi 70 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmetele lisatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevusala tegevusloa taotluse korral info selle kohta, millist finantsteenust osutama hakatakse.“;
- 7) seadust täiendatakse §-ga 118³ järgmises sõnastuses:
„§ 118³. Virtuaalvääringu teenuse pakkuja tegevusloa kehtetuks tunnistamine
Käesoleva seaduse alusel antud virtuaalvääringu teenuse pakkuja tegevusloa muutub kehtetuks ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduse alusel virtuaalvääringu teenuse osutaja tegevusloa andmisega või andmisest keeldumisega või hiljemalt 2023. aasta 1. juulil.“.

§ 125. Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse muutmine

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse § 20 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„3) investeerimisinstrumentide vahendamise teenuse osutaja ja virtuaalvääringu teenuse osutaja ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduse tähenduses;“.

§ 126. Väärtpaberite registri pidamise seaduse muutmine

Väärtpaberite registri pidamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „ja emiteeritud võlakohustusi“ tekstiosaga „, emiteeritud võlakohustusi ja muid eelnevalt nimetatata investeerimisinstrumente“;
- 2) paragrahvi 2 täiendatakse lõigetega 4¹ ja 4² järgmises sõnastuses:
„(4¹) Ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduses sätestatud investeerimisinstrumentide registreerimisel keskdepositooriumis ei kohaldata käesolevas seaduses väärtpaberikonto ja sama seaduse 5. peatükis kontohaldurite suhtes sätestatud.
(4²) Valdkonna eest vasutav minister võib kehtestada määrusega täpsemad nõuded investeerimisinstrumentide registreerimisele ja nendega tehingute tegemisele keskdepositooriumis.“.

§ 127. Väärtpaberituru seaduse muutmine

Väärtpaberituru seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 40 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Investeerimisühingule, kes pakub investeerimisinstrumentide vahendamise teenust või virtuaalvääringu teenust, kohaldatakse lisaks käesolevale seadusele ühisrahastuse ja muude investeerimisinstrumentide ning virtuaalvääringute seaduse 3., 5. (välja arvatud §-s 38), 6., 7., 11. ja 12. peatükis sätestatud.“;

2) paragrahv 237⁸⁴ tunnistatakse kehtetuks.

3. jagu Seaduse jõustumine

§ 128. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2022. aasta 1. aprillil.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees

Tallinn 2021

Algatab Vabariigi Valitsus 2021

(allkirjastatud digitaalselt)